

NAŠ GLAS

Št. 8 · Leto XIII · 23. VII. 1992

Poština plačana v gotovini

IZ VSEBINE:

- Novo vodstvo Vidma
- (Ne)zaupnica izvršnemu svetu
- DSS: predlog v prid podjetništvu
- Natečaj za poslovne prostore
- Likovne razstave
- Šahovski kotiček
- Vabilo v Kostanjevico

TES je prodan v dobro hišo

TES bo enakovreden del naše firme, mi pa bomo dobri člani vaše družbe

Hermann Schroetter: "V Duropacku sem začel 1. maja (na praznik) 1967 in takrat smo imeli eno tovarno s 180 delavci. Danes imamo organizacijo, ki zaposluje 970 ljudi in nikoli jih nismo morali odpustiti več kot deset hkrati. Za svoje ljudi skrbimo, če so nam lojalni; od njih zahtevamo več, a jih tudi bolje plačujemo. Zato smo lahko hitro zrasi od 60 milijonov ATS prometa na 1,6 milijarde ATS."

Tiskovna konferenca, ki sta jo ob uradnem podpisu pogodbe (15. julija na Otočcu) o prodaji TES-a avstrijskemu solastniku sklicala Ljubljanska banka d.d. in Duropack Holding AG, naj bi vsem skupaj vlila nekoliko optimizma. Duropack Holding AG je postal 66-odstotni lastnik brestaniške tovarne embalaže (34 % je obdržala banka) in kot večinski lastnik bo zadevo zastavil tako, da bo vsem prinesla korist. Ljubljanska banka d.d. je Duropack izbrala kot najboljšega izmed treh tujih ponudnikov in verjetno so tudi Avstrijci vedeli, zakaj so hoteli kupiti delež pri TES-u, ne pa npr. pri Valkartonu! Vsekakor pomeni tokratni prihod tujega kapitala v Slovenijo nov zagon razvoju slovenske papirne in embalažne industrije in novo ščuko v slovenskem prostoru, ki potrebuje novo konkurenco, nove spodbude za razvoj, kot se je izrazil gospod Aljoša Tomaž, izvršni pomočnik generalnega direktorja za področje poslovanja s podjetji. Tako resnih vlaganj tujega kapitala v Sloveniji je po ocenah bančnikov še vedno malo. Slovenija pa spriču svoje potrebe po vključenju v evropski prostor tuji kapital potrebuje.

Duropack, član koncerna Constantia, je kot solastnik močan in ugleden partner, ki ima interes razvijati TES in embalažno industrijo v slovenskem prostoru. Ljubljanska banka je svoje lastništvo v TES-u, do katerega je prišla zaradi finančnih težav v Vidmu, ponovno zamenjala za

Hermann Schroetter in Aljoša Tomaž: stisk rok je zapečatil uradni podpis pogodbe o prodaji 66-odstotnega deleža TES Brestanica avstrijski firmi Duropack in po tistem, kar smo na tiskovni konferenci slišali, bo to za tamkajšnje delavce v položaju, v katerega so jih Vidmovci prodali, prednost. Že prva gesta pa kaže na možnost, da take kupčije, ki jih sklepajo med seboj ne-Posavci, za Posavje ne bodo ravno osrečujoče. Vse skupaj so namreč bančniki (Ljubljančani) in kupci (Avstrijci) organizirali v hotelu Grad Otočec. To je kraj, kamor se hodijo sestajati najiminitnejše glave in vsekakor je na temu primerni kakovostni ravni, dovolj je "nobel" in odmaknjen za take in podobne, skoraj intimne posege. Verjetno pa bi se kdo izmed udeležencev (če bi bil poleg) le spomnil, da imamo doma eno najbolj znanih slovenskih restavracij, Žolnir v Kostanjevici, krški hotel Sremič z restavracijama Tri lučke in Pod Gorjanci ter, če že kdo vztraja, da mora imeti grajsko okolje, hotel Grad Mokrice. Novinarji smo se zaklepetali in smo ob svojem odhodu videli prihajati novega generalnega iz Vidma, Rolfa Erica Normana, ter ministra Dušana Šešoka, kar je pomenilo, da čaka poslovneže še en razgovor. Kljub temu še vedno mislim, da bi tudi to lahko opravili v katerem posavskih lokalov, ker si tudi naši gostinci težko služijo kruh, ker ne zaostajajo za drugimi in si zaslužijo, da o njih kaj izvedo tudi ministrske glave, ker tudi naša regija potrebuje dohodke, ki so pač zadnji čas skopo odmerjeni, in ker je gospod Schroetter rekel: "We (Duropack TES op. avt.) are going to become a good citizen of Brestanica, of this district and of this country!" Vem, da en tak dogodek ne reši ničesar. Lahko pa pomeni precedens ostalim podpisom pogodb, ki jih, če sodimo po položaju naših podjetij, ne bo manjkalo!

sredstva (gre za 50 milijonov ATS), ki jih bo lahko vložila drugam.

Duropackova delničarja sta industrijski holding Constantia AG z Dunaja s 60 % in s 40 % Interwell d.o.o. s proizvodnjo valovite lepenke v Nettingsdorfu. Duropack ima dve tovarni valovite lepenke v Avstriji (Dunaj in Karlsdorf pri Grazu) ter eno na Bavarskem v Ansbachu. Lokacije svojih tovarn izbirajo glede na potrebe, te pa pravijo, da oddaljenost do naročnika ne sme biti večja kot 200–250 kilometrov. Njihovi proizvodi ne prenesejo visokih stroškov in svojim kupcem zagotavljajo najvišjo možno stopnjo kakovosti izdelkov. Do konca leta bodo v vseh treh svojih tovarnah uveljavili standard ISO 9001. Njihova celotna proizvodna zmogljivost je preko 130.000 ton in leta 1991 so prodali za 1,6 milijarde ATS blaga. Isti vzrok jih je vodil tudi v nakup delnic pri TES-u. Z Jugoslavijo poslujejo že preko 20 let, s to tovarno pa tri leta. Ljudje so, po besedah gospoda Schroetterja, tukaj delali dobro in z vnosom nekaj znanja, tudi managerskih sposobnosti, bodo lahko kakovost njihovega dela dvignili na tisto raven, ki je v veljavi v vseh ostalih delih podjetja. Tako bodo, zaradi bližine, še lažje oskrbovali svoje naročnike in se podali v pridobivanje novih. Podjetje Duropack je prodorno in v področjih, kjer delujejo njihove tovarne (gre za radius 250 km), oskrbujejo preko polovico vseh potreb po embalaži.

Kaj pomeni sprememba lastnine za delavce, zaposlene v TES-u, in za družbo? Po zagotovilih gospoda Hermanna Schroetterja, generalnega direktorja Duropacka, bodo delavci pač morali krepko in dobro delati in bodo za to tudi dobro plačani. Naročila in potrebe odjemalcev pač ne poznajo sobot in nedelj, pri embalaži pa je težko povečevati zaloge. Novi direktor poudarja, da v svoji več kot petindvajsetletni praksi še ni odpustil več kot deset

delavcev hkrati. Njihova delovna mesta bodo varna, svoje strokovne sposobnosti in znanje bodo izpopolnili, kakovost proizvodnje bodo prilagodili potrebam odjemalcev. Tudi svojo slovensko tovarno bodo uvrstili med izvoznike, namenjajo ji enakopraven položaj in usodo, kot ju imajo ostali trije deli firme.

Delničarji bodo dobili svoje investicije povrnjene, saj namerava tovarna poslovati uspešno in jih prepričati, da se jim bolj splača vlagati v tovarno, kakor nalagati sredstva na bančni račun. Postati nameravajo tudi dober (kolektivni) član naše družbe, "mesta Brestanica in širšega okrožja, nameravamo postati dober državljani vaše dežele", je poudaril gospod Schroetter. To pomeni, da nameravajo spoštovati tudi vse tukajšnje zakone, vključno s tistim o deležu delavcev pri delavskih delnicah – ko bo sprejet.

Pri tem vprašanju je gospod Schroetter izrazil negodovanje, ker se mu zdi logična praksa, ki je uveljavljena v vsem svetu: da delavci svoj denar zaslužijo z delom in ustrezno solidno plačo. "Z 20-odstotnim deležem pri delnicah lahko delavec letno zasluži še dodatnih (npr.) 3.000 DEM, kar se mi nikakor ne zdi niti prav niti logično. A če bo sprejet tak zakon, ga bomo spoštovali, saj smo rekli, da nameravamo postati dober član tukajšnje družbe!" Tudi kadrovske bodo TES vodili tako, da bodo v čim krajšem času usposobili domači kader za učinkovito managersko delo in poslovanje v mednarodnih konkurenčnih pogojih. V začetku bo dva do tri mesece za krmilom ostal dosedanj direktor TES-a Anton Matjašič, nato bo delo prevzel, v sodelovanju z upravnim odborom, gospod Helmut Penninger, ki sedaj vodi tovarno embalaže v Karlsdorfu, opravil reorganizacijo TES-a in ves ta čas bodo usposabljali domači kader za prevzem odgovornih nalog v tovarni. Seveda je Schroetterjeva razlaga ukrepov, ki se jih nameravajo lotiti v kolektivu, bila ob-

Hermann Schroetter, generalni direktor Duropacka: "Gospod Penninger, direktor Duropackove tovarne embalaže v Karlsdorfu blizu Graza, bo čez nekaj mesecev prevzel vodenje in reorganizacijo TES Brestanica – dokler za to ne bo usposobljen človek od tu, kdorkoli že to bo. Od tamkajšnje tovarne tudi pričakujemo največji sinergijski učinek (sinergija: sodelovanje, pomoč, družno delovanje), saj TES proizvaja večje serije, medtem ko se v Karlsdorfu ukvarjajo tudi z visokokakovostnim barvnim tiskom embalaže (kaširanje) in ta kombinacija bi lahko omogočila iskanje novih, manjših naročnikov, za nekaj sto ali morda tisoč kosov embalaže, ki jim doslej TES ni mogel ustreči."

Anton Matjašič, sedanj direktor TES Brestanica, je predstavil zgodovino tovarne, ki jo vodi in ki je začela nastajati leta 1977 kot nadomestilo delovnim mestom, ukinjenim v senovskem rudniku. Rudniku so življenje še podaljšali in ponovno bo treba predvideti rešitev za SEDAJ ukinjena delovna mesta, vsa ta leta pa je TES posloval pozitivno in se širil. Od gospoda Matjašiča smo slišali predvsem pohvale kolektivu in nekaj pikrih na račun našega neučinkovitega plačilnega prometa. Preko Duropackovih poslovnih mrež bo ta problem delno lažje premagljiv in TES bo lahko tudi nadomestil sedaj izgubljeno tržišče na jugovzhodu.

NAŠ GLAS

NAŠ GLAS – SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE – Izdaja: INDOK center Skupščine občine Krško – Naklada: 2500 izvodov – Odgovorni urednik: Ivan Kastelic – Uredništvo: CKŽ 12, 68270 Krško, telefon: (0608) 21-868 – telefax (SO Krško): (0608) 21-828; 21-678 – Tisk in grafična priprava: Papiroti – vse iz papirja Krško, d.o.o. – Na podlagi mnenja Ministrstva za

informiranje Republike Slovenije št. 23/160-92, izdanega 2. marca 1992, se za Naš glas kot izdelek informativnega značaja plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %. – Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila, pojasnila ali strokovna gradiva, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi besedili podpisani. – Rokopisov in slik ne vračamo.

sežnejša, a končni sklep je bil tak: "Nikogar izmed vodstvenega kadra ne bomo postavili na cesto, le vsakomur bomo poiskali pravo obuvajočo za njegove noge (sposobnosti)."

Za konec pa še to: Eden naši kolegov novinarjev (vsi smo vajeni jamranja o potrebi po svežem kapitalu v drugih podjetjih) je

hotel vedeti, kakšne in kolikšne investicije predvidevajo novi lastniki v TES-u. Nikakršnih. TES, po besedah gospoda Schroetterja, posluje normalno in trenutno ne bo ne širil in ne spreminjal proizvodnega programa, zato tudi dodatnega kapitala ne bo potreboval. Brž ko ga pa bo, mu ga bodo lastniki (Duropack in LB) zagotovili!

Helmut Penninger, sedanji direktor tovarne v Karlsdorfu, se verjetno zaradi bližine tovarn in omenjene možne kombinacije zdi najustreznejši za Matjašičevega naslednika. Očitno pa ima nekaj ciljev in idej tudi sam. Hermann Schroetter je v šali komentiral: "Gospod Penninger je hotel novo igračko in dobil je TES!"

Novo vodstvo papirnice Videm

(Informacija za medije)

Upravni odbor Vidma je sprejel predlog organizacijske strukture podjetja, ki ga je pripravil novi generalni direktor, Rolf Norman. G. Norman je v vodstvo vključil tudi dva švedska strokovnjaka, medtem ko ostali člani ekipe predstavljajo jedro Vidma že dalj časa.

Ljubljanska banka, Vidmov največji upnik, je pristala na to, da del kratkoročnih kreditov, katerih obresti predstavljajo največjo obremenitev za Vidmovo tekoče poslovanje, spremeni v dolgoročne kredite.

Upravni odbor je sprejel tudi program generalnega direktorja o razreševanju tehnoloških viškov. Tako je tehnološki višek postal 135 delavcev, številka pa še ni dokončna. Vodstvo Vidma je informiralo upravni odbor, da se proizvodnja v Vidmu počasi normalizira in da so se izgube iz tekočega poslovanja bistveno zmanjšale.

20. julij 1992

Pardon!

Naglica ni nikoli kaj prida, a je, žal, najosnovnejši sestavni del novinarskega posla. V prejšnji številki smo gospoda Normana poimenovali Ralf namesto Rolf, gospoda Bertila Perssona pa Petersson. Obema se opravičujemo. It won't happen again!

Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli sporočilo z naslovom: "Videm, organizacijska struktura." V njem smo lahko prebrali, kakšno vodilno ekipo tovarne je sestavil glavni direktor tovarne, gospod Rolf Norman. Pravno službo bo vodil Miloš Medved, kontrolo kakovosti (ISO 9.001 (?) in ekologije Kristina Mahne, kontrolor bo Anders Persson, glavno pisarno pa bo vodila Sonja Kostevc. Te službe so v skici vrisane med glavnim direktorjem in ostalimi sektorji. V spodnji liniji so vrisani direktorji ostalih služb. Kadrovsko splošno službo bo vodil Franc Puhner, računovodsko-finančno Branko Žibret, vzdrževanje Alojz Colarič, obrat celuloze Stane Bajc, obrat papirja Bertil Persson in Jože Raušl, službo trženja papirja Bogdan Romih, nabavno službo Boris Macur in nabavo lesa Jožef Petrovič.

Remont v NEK je zaključen

Letošnji remont krške nuklearke je bil že po predvidevanjih daljši in temeljitejši kot večina dosedanjih, znane denarne težave pa so ga še podaljšale. Trajal naj bi 60 dni in zaključili bi ga 2. julija, namesto tega pa je vodstvo NEK sklicalo tiskovno konferenco 20. julija. Takrat nam je direktor, ing. Stane Rožman, povedal, da so fizična dela končana, da v elektrarni segrevajo primarni krog in dvigujejo posame-

zne vrednosti na predpisane. Če testi niso pokazali nepredvidenih zapletov, kar se sicer lahko zgodi, a se običajno ne, so včeraj, torej na dan, ko je bil Naš glas v tiskarskih strojih, krško nuklearko že sinhronizirali z električnim omrežjem.

Letošnji remont je na določen način jubilejen, saj elektrarna obratuje že deset let, zato so med njim opravili celo vrsto inšpekcij, ki jih predvidevajo mednarodni predpisi, in zamenjali (posodobili) nekaj opreme. Inšpekcije po besedah g. Rožmana niso pokazale ničesar, česar ne bi pričakovali, kar pomeni, da se elektrarna obnaša povsem normalno, da resnejših zapletov v njej ni. Zamuda pri ponovnem zagonu elektrarne ne bo bistveno vplivala na naslednji remont, ki je predviden v septembru 1993. Tolikšen zamik, kot ga je letos "prispevala" sedanja zamuda, prilagodljivost gorivne sredice še prenese. Zamik remonta bo možno načrtovati in uskladiti, ne da bi povzročil kake dodatne težave. Največji problem, ki je podaljšal tudi ta remont, je bila v naši družbi udomačena plačilna neučinkovitost, zaradi katere so zamujali rezervni deli. Preprosto ni bilo možno tekoče plačevati uvoženih delov in ne storitev, ki so jih opravljale domače organizacije. Po podatkih, ki jih je posredoval Josip Aralica, je remont veljal 39 milijonov USD, k njim pa je treba prišteti še dodatnih 10 milijonov USD, kolikor so stali posegi pri izboljšavah opreme.

Denarne težave so v nuklearni premagali tako, da so večino remonta opravili na kredit. Od tega je del dogovorjenega posojila (za 10 mio. USD), namenjenega plačilu celotnega gorivnega ciklusa, za kar je država izdala garancijo, hkrati pa so dobili še za nadaljnjih 10 mio. USD akreditivov pri Ljubljanski banki, s katerimi so plačali uvoženo opremo. Velik del storitev pa še danes ni plačanih, kar pomeni, da se je tudi elektrarna vključila v vsesplošno folkloro slovenskega gospodarstva. Plačevala bo v skladu z dotokom sredstev, ki jih mora dobiti za proizvedeno (in prodano) elektriko in v skladu z dotokom sredstev iz ostalih virov. Sicer pa sta republiki Slovenija in Hrvaška elektrarni 17. 7. 92 dolgovali za proizvedeno energijo 1.188 mio. SIT (ELES) oziroma 1.203 mio. SIT (HEP).

Remont je prinesel elektrarni nov, boljši procesni računalniški sistem, ki ga štejejo za nadgradnjo varnosti, ima nove aplikacije, sem sodi še vrsta sistemov, ki podpirajo obratovanje v primeru jedrske nezgode, razpoložljivost pa bo povečala tudi zamenjava kondenzatorskih snopov. To bo bistveno stabiliziralo obratovanje, omogočilo kakovostnejši nadzor nad čistočo sekundarnega kroga in s tem odstranilo procese, ki jih ob netesnem kondenzatorju ni možno v celoti obvladovati. Seveda sodi v remont še množica manjših zamenjav.

Sicer pa je k zamiku remonta pripomoglo nekaj zapletov administrativne narave. Na ameriški strani je bilo precej zmede zaradi nepriznavanja Slovenije in blokade poslovanja z Jugoslavijo. Tako, recimo, Westinghouse ni uspel pravočasno zagotoviti nekaj izvoznih dovoljenj, v francoski firmi, ki je opravljala inspekcijo reaktorske posode, so imeli generalni štrajk, ki je zajel vse delovne skupine po svetu, vključno s tisto, ki je delala v Krškem...

Glede na to, da je v Sloveniji občutek, da ves denar Elektrogospodarstva pobere krška nuklearna, so nam njeni vodilni možje pokazali, po kakšnih odstotkih se zbrana sredstva (od inkasa) delijo na posamezne dele (elektrarne):

Stanje prilivov in odlivov v obdobju od 1.6. – 30.6.1992

PRILIVI

	gotovina 73 %	komp. in menice 27 %	SKUPAJ	%
SKUPAJ	1.450.170.859,30	510.917.154,90	1.961.088.014,20	
DISTRIBUCIJA	1.424.170.859,30	236.196.504,80	1.660.367.564,10	84,67 %
DIREKTNI	26.000.000,00	274.720.450,10	300.720.450,10	15,33 %
ODLIVI				
SKUPAJ	1.377.175.907,60	532.463.040,60	2.065.915.043,40	
DEM	77.328.817,60	3.468.437,40	80.797.255,00	4,23 %
TEB	5.000.000,00	20.000.000,00	25.000.000,00	1,31 %
SEL	15.000.000,00	32.021.180,30	47.021.180,30	2,46 %
TOL	112.500.000,00	4.577.886,60	117.077.886,60	6,13 %
SENG	16.000.000,00	20.936.943,20	36.936.943,20	1,93 %
TEŠ	801.300.000,00	125.808.708,50	927.108.708,50	48,55 %
TET	230.200.000,00	141.238.132,30	371.438.132,30	19,45 %
NEK	119.847.090,00	184.411.752,30	304.258.842,30	15,93 %
SKUPAJ EL. ENERG.			1.909.638.948,20	92,44 %
ELES			156.276.095,20	7,56 %
SALDO			(104.827.029,20)	

Opomba: 1. Procent plačila dobaviteljem el. energ. je upoštevan glede na skupni znesek plačila električne energije.

2. Procent plačila el. energije in porabe ELES-a je upoštevan glede na skupni znesek odlivov. ■

Poročilo o delovanju NE Krško

MAJ in JUNIJ 1992

Zaradi remonta v teh dveh mesecih ni bilo proizvodnje električne energije in tudi meritev temperature Save niso izvajali. Tekočinske in plinske emisije so bile v zakonsko dovoljenih mejah. V tekočinskih izpušnih je bil delež tritija maja 3 % in junija 2,5 %, delež ostalih radionuklidov pa 0,06 % maja in 0,08 % junija. Delež radioaktivnosti zaradi plinskih emisij od letno dovoljene doze na razdalji 500 m je maja znašal 0,12 % in junija 0,001 %. Maja so uskladiščili 135 novih sodov srednje radioaktivnih odpadkov in junija 109, tako se je število vseh doslej uskladiščenih sodov konec junija povzpelo na 8563.

*Ribiška družina Brestanica-Krško
v sodelovanju z Ribiško zvezo Slovenije
vabi na*

predstavitve državne reprezentance v lovu rib s plovcem,

ki se bo udeležila svetovnega prvenstva v Severni Irski.

Predstavitve bo v soboto, 25. julija 1992 pri ribnikih v Mačkovcih pri Brestanici. Med 7.30 in 14. uro se bo vrstilo več aktivnosti. Državni reprezentanti bodo prikazali način tekmovalja, kakršen je v veljavi na svetovnih prvenstvih. Vmes bo tekla prodaja ribiške opreme in predstavitev proizvajalca športne opreme (lovske, ribiške) – podjetja Oprema Kočevje. Predstavili bodo tudi sponzorje, ki naj bi podprli odhod na Irsko, saj si mora državna reprezentanca sama zagotoviti sredstva za udeležbo na svetovnem prvenstvu.

Ob 10.30 istega dne bo v Mačkovcih tudi okrogla miza na temo Čista Sava – kdaj? K razpravi so povabljeni republiška ministra za okolje in kmetijstvo, predsedniki ribiških druženj Posavja in Zasavja ter Ribiške zveze Slovenije in predstavniki občine Krško.

Ribiška družina Brestanica-Krško vabi vse ribiče, mladince in pionirje, da se udeležijo predstavitve v Mačkovcih. ■

Zbiralniki so sicer grdi, a so: za steklo, papir, belo steklo, železo...

NAŠ GLAS

SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE

Odgovori na vprašanja delegatov Cesta Brestanica – Senovo

Na vprašanje Miha Senice (ZKS) odgovarja Franc Glinšek, sekretar sekretariata za gospodarsko infrastrukturo:

Postopek za pridobivanje zemljišč za regionalno cesto Brestanica–Senovo vodi po pooblastilu Republiške uprave za ceste Ljubljana (RUC) gospa Golobova iz Cestnega podjetja Novo mesto. Da bi postopki lažje tekli, je izvršni svet pooblastil svojega uradnega cenilca za pogajanja z občani, čeprav to ni v njegovi pristojnosti, temveč v pristojnosti RUC-a.

V prvi fazi, ki še ni končana, komisija samo evidentira nerešena vprašanja. PO obdelavi in pridobitvi vseh rešenih in nerešenih pogodb naj bi komisija pristopila k skupnemu reševanju nastalih problemov. Neracionalno bi bilo vsak spor in pomislek posebej reševati, ker morajo pri tem sodelovati tako izvajalci lokacijske dokumentacije kot projektanti. Na osebnem pogovoru z g. Muškotecem, ki je pristojen za te zadeve pri RUC-u, nam je bilo zagotovljeno, da bodo zadeve pospešili, da bodo hitreje potekale.

Mestna hranilnica

Na vprašanje Ide Novak–Jerele odgovarja Franc Glinšek, sekretar sekretariata za gospodarsko infrastrukturo:

Na prošnjo gospe Marije Grojzdek je Izvršni svet SO Krško na svoji seji dne 12. 12. 1990 sklenil, da v skladu s svojo politiko podpiranja obrti in podjetništva ugo-

di njeni prošnji, s tem da se takoj po izpraznitvi prostorov prejšnje avto trgovine le-ti adaptirajo za namene hranilništva. Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo je v skladu s sklepom Izvršnega sveta pristopil k realizaciji naloge. Naloga adaptacije je bila zaupana pokojnemu Petru Cesarju, ki jo je tudi do konca izpeljal.

V skladu s programom adaptacij objektov poslovnega in stanovanjskega fonda, ki je bil takrat v pristojnosti občinskega upravnega organa, so bila za ta namen uporabljena sredstva iz naslova stanarin in najemnin, ki so bila do sprejetja nove zakonodaje na posebnem žiro računu in niso bila po zakonski osnovi opredeljena kot proračunska sredstva.

Glede na zastavljeno vprašanje gre samo za sredstva adaptacije prostorov, in to tistih delov, ki se smatrajo za nepremičnino, ne pa tudi opreme.

Ker je bilo potrebno za namene hranilništva tudi okrepiti stene za namene sefa ter vgraditi sefna vrata in zaradi podobnih posegov, ki so bili narejeni že v preteklosti, je Izvršni svet na svoji seji dne 2. 3. 1992 sprejel dopolnitev pravilnika o oddaji poslovnih prostorov, ki se nanaša na posebno vrednotenje vlaganj v takšne prostore in ki ni zajeta v pravilniku o ugotovitvi vrednosti stanovanj in poslovnih prostorov. Po dodatku pravilnika o oddaji poslovnih prostorov najemnik plačuje tudi dodatni del najemnine za vložek v namensko adaptirane prostore.

Iz proračuna občine Krško in iz Sklada stavbnih zemljišč ni bilo v ureditev prostorov vloženih nič sredstev.

V ustanovitev Mestne hranilnice Krško d.o.o., CKŽ 53, ni bilo iz proračuna občine Krško in iz Sklada stavbnih zemljišč vloženih nič sredstev.

Adaptacija poslovnih prostorov je bilo iz naslova stanarin in najemnin v letu 1991 financirana s skupaj 2.881.540,00 SIT.

Strokovna služba sekretariata za gospodarsko infrastrukturo

daje pregled sredstev za objekt CKŽ:

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo je kot investitor adaptacije objekta CKŽ 53 vložil v ta dela skupaj 5.621.825 SIT (do 11. 2. 1992), in sicer: v letu 1991 3.855.994, v letu 1992 pa 1.765.831 SIT. V tem znesku sta zajeti adaptacija celotnega objekta in zunanja ureditev.

Analitični pregled plačil:

Datum	SIT	
16. 05. 1991	65.000,00	tehnična dok. dela
17. 06. 1991	973.951,00	dela po predračunu
17. 07. 1991	55.291,00	"
31. 08. 1991	132.884,00	"
05. 09. 1991	600.514,00	"
11. 09. 1991	5.359,00	"
17. 09. 1991	121.684,00	"
17. 09. 1991	110.000,00	zunanja ureditev
20. 09. 1991	24.500,00	nadzor – IBT
15. 10. 1991	66.000,00	zunanja ureditev
22. 10. 1991	428.941,00	"
24. 10. 1991	96.896,00	"
25. 10. 1991	132.000,00	zunanja ureditev
31. 10. 1991	500.000,00	dela po predračunu
27. 11. 1991	409.356,00	"
31. 12. 1991	133.619,00	zunanja ureditev
SKUPAJ V 1991:	3.855.995,00	
14. 01. 1992	300.000,00	dela po predračunu
14. 01. 1992	40.618,00	nadzor – IBT
17. 01. 1992	782.258,00	dela po predračunu
11. 02. 1992	642.954,00	"
SKUPAJ V 1992:	1.765.830,00	
VSE SKUPAJ:	5.621.825,00	

Na vprašanje Ide Novak odgovarja tudi strokovna služba Sklada stavbnih zemljišč:

Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo je dne 10. 10. 1991 naslovil na Sklad stavbnih zemljišč kot lastnika objekta vlogo za sofinanciranje zunanje ureditve CKŽ 53, Krško, saj se ta ureditev vključuje v zunanjo ureditev obnove mestnega jedra Bohoričeve in Dalmatinove ulice. Sredstva v višini 680.000 SIT bi porabili za izdelavo meteorne in PTT kanalizacije, popravilo in dograditev obstoječega podpornega zidu, dokončanje pločnikov in zelenice ter hortikulturno ureditev.

Člani upravnega odbora Sklada stavbnih zemljišč so na svoji 10. redni seji dne 11. 10. 1991 vlogo obravnavali in sprejeli sklep, da ob končnem obračunu sklad sofinancira zunanjo ureditev CKŽ 53 do višine 680.000 SIT.

Pločniki

Na vprašanje Jožeta Stibriča (ZKS) odgovarja Franc Glinšek, sekretar sekretariata za gospodarsko infrastrukturo:

Pri reševanju infrastrukturnih objektov je potrebno sodelova-

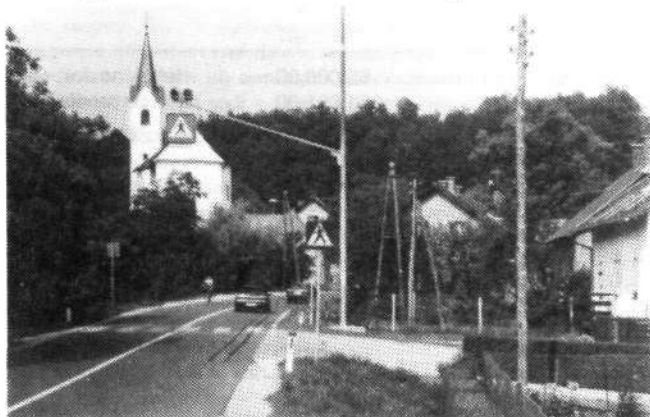
nje vseh zainteresiranih. Za objekt, kakršen so pločniki na regionalni cesti Krško–Brežice, pa so prav gotovo najbolj zainteresirani krajanji sami. Tudi v primeru modernizacij cest se vključujejo krajanji tako finančno kakor tudi v primeru pridobivanja soglasij za zemljišča. Ravno

tako krajevna skupnost najbolj pozna razmere v kraju in s tem bistveno pripomore k hitrejšemu reševanju problemov. Na občini imamo tudi premoženjskopravno službo, v kateri je zaposlen en pravnik, ki že tako komaj opravlja vse obveznosti in je v takih primerih nujna pomoč krajanov.

Od železniškega gospodarstva Ljubljana nismo dobili no-

benega vprašalnika v mesecu maju. Edino, kar smo dobili, je bilo vabilo na razgovor, ki je bil 30. 6. 1992 v prostorih Železniškega gospodarstva. Obravnavali smo problematiko KS Dolenja vas v zvezi z železnico po zapisniku z dne 26. 9. 1991 in dopisu z dne 8. 10. 1991 s prošnjo za sestanek.

Odgovor B. Vodopivcu

Občinski sekretariat za gospodarsko infrastrukturo je od Cestnega podjetja Novo mesto – sektorja VVC Krško dobil naslednji odgovor direktorja sektorja, Franca Povšeta:

1. Problematika pri prehodu za pešce pri vrtcu v Dolenji vasi

Ob postavljanju "biča" – osvetljenega prehoda za pešce je bila upoštevana vsa dokumentacija, ki je potrebna in bila izdana. Prav tu je bila po vsej verjetnosti storjena napaka pri označevanju neprekinjene črte pri odcepu za vrtec oziroma na lokalno cesto proti Pesjemu.

Vse spremembe na cestah mora odobriti cestni inšpektor z odločbo. V tem primeru, ko je to regionalna cesta, je pristojen republiški cestnoprometni inšpektor. Vse to se nanaša predvsem na označbo "šola" na vozišču.

2. Zahteva za omejitev hitrosti na 40 km/h skozi naselje Stari Grad in Dolenja vas

Ravno tako je v tem primeru za omejitev hitrosti in "ležeče policaje" pristojen republiški cestnoprometni inšpektor. Upravičenost vsega tega pa se mora ugotoviti na mestu samem, seveda s poznavanjem gostote prometa.

3. Most čez potok v Dolenji vasi

Kolikor nam je znano, sta mostova na regionalni in lokalni cesti v redu in opravljata svojo funkcijo. Če pa so interesi krajevne skupnosti ali posameznikov v krajevni skupnosti, pa predlagamo, da kar sami pristopite k izgradnji in investiranju.

Za navedeno pod točkama 1. in 2. je pristojen, ponovno poudarjamo, republiški cestnoprometni inšpektor. Na katerokoli pobudo (ne zahtevo), naslovljeno na naše podjetje ali upravne organe občine, reagiramo in poskušamo ugotoviti v čim krajšem času, skupaj z inšpektorjem, upravičenost teh pobud. Za vse odločbami, ki jih izda inšpektor, pa stoji še investitor. Na magistralnih in regionalnih cestah je to Republiška uprava za ceste.

Izrabljamo priložnost, da delegatu g. Vodopivcu Branku (in ostalim) sporočimo vabilo, da se glede "težav" na cestah pred delegatskimi vprašanji v občinski skupščini oglasijo v našem podjetju. Obljubljam, da bomo poskušali reševati probleme, seveda v mejah naših pristojnosti in zmožnosti.

Republika Slovenija

Občina Krško

Izvršni svet

Datum: 14. 7. 1992

Skupščini občine Krško

Zadeva: dodatni odgovori na delegatska vprašanja

Na vprašanja in pobude delegatov, na katere po ugotovitvi strokovne službe sekretariata SO ni bilo odgovorjeno, dajemo naslednje odgovore:

1. IS SO Krško naj pripravi predlog, s katerim naj postane NEK ekonomski subjekt z vsemi pravicami ter odgovornostmi (10. 10. 1990).

Odgovor:

Izvršni svet nima pristojnosti za pripravo predloga, s katerim naj NEK postane ekonomski subjekt. NEK je po vseh pravilih registrirano podjetje s svojim direktorjem in sistemom upravljanja.

Čermelič Franc

2. Pismeno poročilo o sredstvih investicije (NEK) z oceno sredstev, ki jih je dobila od te investicije občina Krško (10. 10. 1990).

Odgovor:

Pismenega poročila o sredstvih investicije NEK ne moremo podati, ker jih nismo dobili. Dolež sredstev, ki jih je SO dobila od NEK, so v poročilu o delu sklada stavbnih zemljišč. Poročila so sprejeta vsakoletno na skupščini SO Krško.

Čermelič Franc

3. Kje so bili objavljeni dosežki razpisi za oddajo poslovnih prostorov, katerih lastnik je SO oziroma bivša SSS? Katera komisija oziroma organ obravnava prošilce in odloča o oddaji ter podpiše ustrezno pogodbo? (27. 11. 1990)

Odgovor:

Do sprejetja pravilnika o oddaji poslovnih prostorov je te na vlogo zainteresiranega in na predlog sekretariata za gospodarsko infrastrukturo potrdil izvršni svet. Pravilnik o oddaji poslovnih prostorov je bil objavljen v Uradnem listu RS 22. 11. 1991. S tem dnem so razpisi in odločitve po pravilniku.

Glinšek Franc

4. Ali bo izvršni svet finančno podprl razvoj novih programov

predšolske dejavnosti v naši občini, ki temeljijo na potrebah otrok in so strokovno preverjeni? (4. 12. 1990)

Odgovor:

Da, v okviru finančnih možnosti.

Podlaga za izvajanje programov predšolske dejavnosti je v Zakonu o vzgoji in varstvu predšolskih otrok.

Občina Krško sedaj zagotavlja minimalni program.

Razširjanje programa je odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev in skupščinskih opredelitev.

Siter Danilo

5. Ali bo izvršni svet odobril ustanovitev še enega oddelka za predšolske otroke v naši občini? (4. 12. 1990)

Odgovor:

Vzgojnovarstvenemu zavodu Krško so zagotovljena sredstva za delovanje 2 oddelkov za predšolske otroke, motene v razvoju.

Zagotovljeno je kompletno financiranje programa vključno s pokrivanjem stroškov prevoza otrok.

To je izvršni svet zagotovil že leta 1991, pred tem je bil samo en razvojni oddelek.

Siter Danilo

6. Kateri so bili novi argumenti, ki jih ni bilo slišati na skupščinski razpravi 27. 11. 1990 in ki so vodili IS, da je 12. 12. 1990 ob protestnem zboru občanov preklical svoj sklep o povišanju stanarin in tudi odredbo o povišanju cen osnovnih komunalnih storitev?

Na to vprašanje smo dobili dolgovezen odgovor in zahtevamo v celoti nove odgovore. (28. 2. 1991)

Odgovor:

Na skupščini 27. 11. 90 sem odgovoril na vse. Dodatnih novih odgovorov ne morem podati.

Čermelič Franc

7. Kakšni razlogi so, poleg zakonsko določenih, vodili IS k

tako drastični odločitvi – uvedbi stečajnega postopka –, ko pa je SOP še do nedavno bilo podjetje za zgled, kar zadeva poslovanje? (13. 3. 1991)

Odgovor:

Stečajni postopek ni uvedel IS, temveč vodstvo SOP Oprema.

Na seji IS dne 9. 5. 1991 smo bili seznanjeni, da je direktor sprožil stečajni postopek.

Černelič Franc

8. Ali je SOP kar naenkrat postalo tako neperspektivno podjetje, da se mu ne da ali pa ne izplača priskočiti na pomoč, če je zares v težavah? (13. 3. 1991)

Odgovor:

Oceno umestnosti stečajnega postopka je izdelal SOP Oprema. Poročali so tudi o potrebnih finančnih sredstvih za sanacijo.

V proračunu občine ni namenjenih sredstev za finančno sanacijo podjetij. Občina ne more funkcionirati kot banka, saj ima premajhen proračun. Podjetja Videm, SOP Oprema, SOP Klepar, SOP Storitve in SOP IKON potrebujejo za sanacijo več sredstev kot je letni proračun občine.

Vendar smo tudi v primeru SOP Oprema v okviru pristojnosti prelagali obveznosti do družbe, kolikor je bilo mogoče (odlaganje prispevkov).

Černelič Franc

9. Koliko delavcev sedanjega SOP-a bo zaposlila nova družba SOP? (13. 3. 1991)

Odgovor:

Koliko delavcev bo zaposlenih v novem SOP-u, bo odvisno od ustreznosti programov in tržnih možnosti. Ocena direktorja je bila, da bo družba SOP zaposlovala približno polovico zaposlenih v SOP Oprema.

Černelič Franc

10. – IS naj pripravi podrobno analizo stanja športa v krški občini;

– IS naj pripravi analizo sredstev, ki so jo iz proračuna dobile posamezne športne panoge;

– IS naj opredeli svoj pristop do športa v letu 1992, v svoji politiki in posledično v proračunskih sredstvih. (12. 12. 1991)

Odgovor:

Izvršni svet je za razreševanje problemov na področju športa imenoval posebno komisijo. Pripravljena je kompletna dokumentacija o športu v občini Krško, ki obsega preko 100 stra-

ni in bo obravnavana na skupščini SO kot samostojna točka dnevnega reda.

Opredelitev IS do športa za leto 1992 je podana v predlogu programa in proračuna. Oboje je potrdila tudi skupščina občine Krško.

Černelič Franc

11. Ali IS aktivno deluje na področju ugotavljanja odliva kapitala iz občine Krško?

To vprašanje je bilo postavljeno zaradi firm v naši občini, ki pa imajo glavne sedeže v drugih občinah. Sedaj bodo potekali oziroma že potekajo procesi lastninjenja in bodo pri dokupih, odkupih teh firm določena sredstva, ki so bila vlagana v tem okolju, prenesena drugam. Podana je bila pobuda, da IS strokovno pregleda vse take primere in da zavzame do tega skupno stališče in o tem poroča skupščini. (12. 12. 1991)

Odgovor:

Gibanje kapitala je ekonomska in ne politična kategorija. Cilj vsakega podjetja je, da zadrži čimveč kapitala. Lastniki lahko svojo lastnino prodajo in kupoprodajne pogodbe overijo na sodišču. IS ne sklepa in ne daje soglasja na pogodbe. Ima le politično prepričevalni učinek.

IS se intenzivno vključuje v kontrolo procesov lastninjenja tako s svojimi službami kot z zunanjimi pravnimi sodelavci. Ugotavljamo storjene odločitve podjetij v letih pred delom tega IS, ki usodno onemogočajo samostojno delovanje podjetij in zmanjšujejo vpliv IS.

Černelič Franc

12. Kakšno stališče ima IS SO o zaključevanju stečajnega postopka v podjetju SOP Krško?

Ali IS podpira varianto, ki jo je podal stečajni upravitelj?

Ali ima IS kakšen drug predlog za oživitvev podjetja SOP Krško, predvsem z vidika zaposlovanja prebivalstva v občini sedaj in v prihodnosti? (5. 3. 1992)

Odgovor:

Na skupščini o gospodarstvu v občini Krško sem dovolj široko podal stališča IS glede postopkov po zaključenem stečaju SOP Oprema.

Posredoval sem tudi naš zapišnik, iz katerega je razvidno, da smo želeli ohraniti tudi SOP p.o. Stečajni upravitelj in sodišče v *Nadalj. na str. 8*

40 let kostanjeviškega Društva upokojencev

Društvo upokojencev iz Kostanjevice je letos proslavilo 40. obletnico svojega obstoja. Proslavili so jo tako, kot se spodobi: z družabnim srečanjem (16. julija 92) na Miklavžu v Gorjancih. Društvo so ustanovili 27. aprila 1952 na pobudo Jožeta Potočarja in še danes živečega Ivana Jereba, smo izvedeli iz slavnostnega nagovora sedanjega predsednika društva, Ivana Abrama. Društvo je v prvih letih gostovalo v tem in onem prostoru, a Kostanjevičani so si vedno pri vsem znali pomagati sami in tudi stopiti skupaj, če je bilo treba. Tako so se lotili tudi te akcije in se leta 1986 vselili v lastne prostore. Danes dajejo gostinski del v najem, s pridobljenim denarjem pa vzdržujejo lastno klubsko sobo.

Predsednik je naštel celo vrsto dejavnosti, ki so doslej potekale v društvu. Nekatere so se obnesle bolj (izletniški avtobusi so bili vedno polni), druge se niso, a vsem je ostala zavest, ki jo je gospod Abram strnil v vabilo: "Naša dolžnost je, da ohranimo to društvo zanamcem, kajti marsikdo tu med nami pred štiridesetimi leti še ni hodil v službo, pa je danes naš član!" Na sliki: kostanjeviški upokojenci so svoje srečanje preživeli zabavno, Ivan Abram pa je v imenu društva prejel priznanje Zveze društev upokojencev Slovenije iz rok gospoda Franca Sotelška. (Foto: Slavko Sintič)

Nadalj. s str.

Novem mestu nista upoštevala naših usmeritev. V tem trenutku je podana pritožba na višje sodišče glede na naše nesprejemanje nastavljenega direktorja SOP p. o. Po odločitvi višjega sodišča bomo ukrepali naprej.

Čermelič Franc

13. Ali smo kot družba res nemožni, da se odločno spopademo s sedanjo gospodarsko krizo?

(5. 3. 1992)

Odgovor:

Vprašanje je zastavljeno široko in naslovljeno na vse odločujoče faktorje v občini izven.

IS razrešuje nastalo situacijo s svojim vključevanjem za izboljšanje pogojev delovanja in gospodarjenja (odlogi prispevkov, koordinacija z ministrstvi in njihovimi organi, pravna pomoč, koordinacija na željo podjetij).

V proračunu je dan poudarek na vlaganje v infrastrukturo, ki omogoča dejavnost gospodarstva (PTT, voda, kanalizacija, ceste, poslovni prostori) in v malo gospodarstvo.

Is in njegove službe rešujejo upravne postopke po kar se da poenostavljenem in hitrem postopku, vendar ne na škodo celovitega razvoja in pravne družbe.

Čermelič Franc

14. Ali se je in koliko se je aktivno vključeval v razreševanje navedenih in drugih aktualnih gospodarskih problemov? Koliko in kako odločno je posegel v odpravljanje vzrokov, iska-

nju novih razvojnih programov ter ekonomskem in tehnološkem prestrukturiranju gospodarstva v naši občini? (5. 3. 1992)

Odgovor:

Tematika vprašanja je celovito rešljiva na nivoju države. IS je reagiral na vse pobude gospodarstvenikov občine Krško in jih povezoval z ministrstvi in bankami.

Ekonomsko in tehnološko prestrukturiranje je odločitev strokovnjakov v posameznem podjetju. Pri vključevanju možnih novih razvojnih programov smo ugotovili, da so rešitve težko izvedljive zaradi nerešenih lastninskih razmerij ali pa je interes lastnika drugačen.

To je še vedno povezano s pojmovanjem delavca kot lastnika, ki lahko vpliva o uporabi sredstev. S tem pogosto onemogoča dobre ekonomske (kapitalske) odločitve (SOP). Podobni problemi nastajajo tudi v primeru možnega razpolaganja s poslovnimi prostori podjetij s sedežem izven občine (Sigmat).

Čermelič Franc

15. Kako je z uporabo grba mesta Kostanjevica? (5. 3. 1992)

Odgovor:

Uporaba grba mesta Kostanjevice ni opredeljena v nobenem aktu KS Kostanjevica na Krki. Obstajata dva grba. Eventualno aktivnejšo uporabo bo potrebno opredeliti z ustreznim pravilnikom.

Čermelič Franc

Z zadnjega zasedanja

Program sklada znova ni dobil podpore

Kot je znano, skupščina ob prvem poskusu ni potrdila programa Sklada stavbnih zemljišč za letošnje leto. Upravni odbor je zato naredil nekaj sprememb – predstavili smo jih v prejšnji številki –, a tudi to očitno ni zadostovalo: družbenopolitični zbor programa znova ni potrdil.

Programu je še posebno ostro nasprotoval Jože Stibrič iz KS Dolenja vas, ki po njegovih besedah iz sklada ni dobila popolnoma nič, čeprav je kot prva sosedka nuklearke (ta prispeva 80 % denarja v sklad) najbolj ogro-

žena. Kljub temu da mu je znano, da sklad ni namenjen financiranju krajevnih skupnosti, pa se sklicuje na kriterij, da se denar iz sklada porablja tam, kjer je ustvarjen oziroma v tisti okolici. Nadalj. na str. 9

IZ VLADNIH DOKUMENTOV... ...NA NAŠE MIZE

Delavska univerza: Sofinanciranje izobraževalnih programov

Delavska univerza Krško je na izvršni svet naslovila prošnjo za sofinanciranje programa izobraževanja odraslih v letu 1992. Člani izvršnega sveta so sklenili, da bodo namenili finančno podporo le nekaterim, prednostnim izobraževalnim programom. Za udeležence bodo zaradi sofinanciranja cenejši naslednji programi – za pridobitev izobrazbe: osnovna šola za odrasle, višja vzgojiteljska šola in profesor razrednega pouka Pedagoške fakultete v Mariboru; za usposabljanje in izpopolnjevanje na jezikovnih tečajih angleščine, nemščine, italijanščine in francoščine. Med posebnimi programi za odrasle bo izvršni svet zagotovil sofinanciranje za vse, kar je v zvezi s podjetništvom: tečaj računalništva, vodenje poslovnih knjig, sklepanje pogodb, vodenje podjetja, vrednostni papirji in borzno poslovanje.

Delavska univerza bo razpisala tečaje in zbrala informacije o zainteresiranih kandidatih, nato bo izvršni svet sklepal o obliki in višini sofinanciranja. Bo pa izvršni svet dal pobudo tudi za uvedbo (razpis) dodatnih programov, vendar šele potem, ko bo svoj predlog izdelela občinska komisija za razvoj malega gospodarstva. (18. redna seja IS, 17. junija 92)

Center za socialno delo v Krškem

Izvršni svet je na svoji 21. redni seji (8. 7. 1992) po razpravi sprejel poročilo o delu krškega Centra za socialno delo, med sklepi pa je tudi obveznost, da Sekretariat za družbene dejavnosti in Center za socialno delo pripravita ustrezne dokumente za registracijo zavoda. Center je namreč, po besedah njegove direktorice Olge Gorenc, javna ustanova, niso pa še prenesene ustanovitelske pravice na občinsko skupščino. Delno je za to krivo tudi dejstvo, da na republiški ravni še ni razjasnjeno, iz čigavega proračuna se bo delo teh javnih zavodov financiralo, je pojasnil predsednik izvršnega sveta, Franc Čermelič. Kljub vsem argumentom o nejasnosti pri financiranju so člani izvršnega sveta sklenili tudi, da je treba pripraviti program vzdrževanja (treh) objektov, v katerih center deluje, in računalniškega opremljanja.

Sicer pa je izvršni svet izrazil podporo ustanavljanju interventne službe, ki jo trenutno financira republika, predlog zanjo pa je pripravilo ministrstvo za varstvo družine in socialno varstvo. Sedež interventnih služb bo v občinah, kjer so sedeži UNZ, reševale pa bodo interventne zadeve dela z mladostniki, begunci, tujci... Po besedah Olge Gorenc republika delno financira enega delavca za stalno pripravljenost ter

pokriva materialne stroške, ki pri njegovem delu nastajajo. Center razmišlja o stalnem prostoru, kamor bi lahko začasno namestili take ljudi, vendar je treba najprej ustanoviti interventno službo in ugotoviti, kako se bodo zadeve razvijale, koliko bo takih primerov...

Izvršni svet in center bosta skupaj zastavila strategijo reševanja socialnih problemov. Cilj

Nadalj. na str. 9

Nadaljevanje: »Center...«

usklajene akcije je zagotovitev "ravnovesja nad dejanskimi možnostmi razreševanja socialne problematike". Direktorica centra je opozorila na to, da vodstvo te ustanove nima nobenih možnosti, da bi bilo vnaprej seznanjeno z obsegom sredstev, namenjenih svojemu delu. Zato bodo, po sklepu izvršnega sveta, sekretariat za finance, sekretariat za družbene dejavnosti in Center za socialno delo pripravili osnovne kriterije za financiranje dejavnosti Centra. Ravno tako se zdi Olgi Gorenc krivično tudi to, da javnost ni seznanjena z dejstvi o tem, koliko sredstev center pridobi s svojim delom. Gre za premoženje ostarelih občanov, ki ga ti zapustijo družbi v zameno za kritje stroškov njihovega bivanja v domovih počitka ali drugače

ga organa za premoženjske zadeve.

Vsaj del sredstev naj bi namenili preventivnemu delovanju, kamor bi sodilo tudi uvajanje psihohigienske ambulante. Sedanja, v krškem zdravstvenem domu, namreč deluje samo dvakrat tedensko, v družbi pa je čedalje več ljudi, ki iščejo socialnovarstveno pomoč in k celoviti obdelavi problema običajno sodi tudi razgovor človeka v stiski s tovrstnim strokovnjakom. Očitno se kaže podobna potreba tudi pri delu z mladostniki, ki ga uvaja center. V del teh dejavnosti, ki sicer, po besedah Gorenčeve, sodijo med javna dela (in se tako tudi financirajo), vključujejo tudi zasebno podjetje (ustanovo) kot strokovno službo. Program dela

Z izleta kostanjeviških upokojencev (Foto: Slavko Sintič)

oblike pomoči in nege. Ob tem je bilo slišati tudi nekaj pikrih na račun zapletenega postopka prenosa lastništva nad tem premoženjem. Otroci ali sorodniki (dediči) ostarelih ljudi, ki potrebujejo pomoč centra ali družbe, so v takih primerih običajno nedosegljivi. Čut človečnosti ostarelim omogoči, da svoje zadnje dneve ali leta preživijo v domu počitka, ob ustnem dogovoru o prenosu lastnine v korist družbe. Če njihovo bivanje v domu ne traja dolgo, so dediči takoj pripravljeni pokriti stroške in prevzeti domačijo. Zato so tudi kmetijci v izvršnem svetu terjali nekoliko trdnejša in oprijemljivejša merila za izvajanje take oblike menjava (premoženje za varstvo v starosti). Pri tem bo v prihodnje s centrom sodelovala služba upravne-

ga organa za premoženjske zadeve. V mladostniki so v Krškem zastavili letos in ga že tudi izvajajo, veliko pa je tudi nalog, ki jih je center moral opravljati ali jih še opravlja v izrednih razmerah in v vojni. Sicer pa v delo z mladostniki vključujejo tudi preventivo, ko bodo otrokom med 7. razredom osnovne šole in vstopom v srednjo šolo posredovali informacije in vsebine, ki jih zanimajo, pa do njih pridejo nekoliko težje: o drogah, spolnosti, medčloveških odnosih...). Te reči so učencem že prej predstavljali v okviru enotedenskih prostih aktivnosti v srednji šoli, sedaj jih bodo razširili še na osemletko v Krškem. Kurativni del pa predvideva delo z otroki, ki so že v težavah, kjer se mora strokovnjak intenzivno vključiti v pomoč

Nadaljevanje: »Program...«

lici. "V Krškem pripravljate komunalno infrastrukturo, pri nas pa se mora znajti vsak sam. Protestiram proti takšnemu enostranskemu razdeljevanju sredstev," pravi Jože Stibrič, "saj so zneski za komunalno infrastrukturo in ostale postavke za KS Dolenja vas tako majhni v sorazmerju do ostalih, privilegiranih območij v občini, da se že sprašujem, ali ni to dogovorjena zarota proti naši KS. Sklad namenja večino denarja tja, kjer prebivalci že tako dobijo vse priključke dobesedno do vrat, nam pa ne privošči niti elektrokabliranja niti konstantne napetosti v kraju. Torej ste podeželje zopet, kot že vsa leta, odrinili na rob. Sram me je, da sedim v tem prostoru s takimi egoisti." Napovedal je možnost, da KS Dolenja vas sproži ustavni spor glede določil o plačevanju v sklad. Pozval je delegate s podeželja, naj glasujejo proti programu. Podprli so ga delegati iz družbenopolitičnega zbora. Po besedah Franca Jeniča, sekretarja sekretariata za razvoj (znotraj njega deluje sklad) je zadržek, da tej krajevni skupnosti ne morejo ustreči, v tem, da te želje sodijo v pristojnost republike in cele občine, ne pa Sklada stavbnih

zemljišč. Kljub temu pa so, tako F. Jenič, pripravljeni še enkrat pretehtati tudi to možnost.

Sicer pa denar v sklad priteka zelo skromno. Ob polletju je bilo za 309 milijonov neplačanih obveznosti ali tri četrte vsega programa. Zato se izvajajo samo dela iz predhodnih programov. Dolgujejo skoraj vsi obvezniki, med njimi seveda vsi največji (Videm, NEK, Rudnik, Metalna, vse Novolesove firme, vse SOP-ove firme itd.). Veliki dolg nuklearke, 259 milijonov, je po besedah Metoda Šonca, predsednika upravnega odbora sklada, po svoji medijski promociji po vsej Sloveniji postal bolj politična kot ekonomska kategorija. Drugače pa med NEK in skladom so pogovori, obveznostim nihče ne oporeka, tudi slovensko in hrvaško ministrstvo ne, vendar nuklearke ne financirata, da bi lahko plačevala skladu, čeprav po besedah g. Šonca direktor Rožman to obveznost šteje za prednostno.

Sprejet je bil sklep, da upravni odbor pripravi predlog, kako bi skupščina lahko sodelovala pri izterjavi dolgov, in da se še enkrat skliče posebno zasedanje o NEK, nanj pa se povabijo novi ministri.

Sklad za malo gospodarstvo ni bil ustanovljen

Delegati se niso strinjali, da bi skupščina imela samo to pravico, da sklad ustanovi, ostale pristojnosti pa bi dobil predvsem izvršni svet. Več naj bi jih imela skupščina kot ustanoviteljica in upravni odbor sklada. Predlog odloka o ustanovitvi sklada (po besedah F. Jeniča je nastal po analogiji z ustreznim republiškim predpisom) so vrnili za fazo nazaj, do osnutka, in zahtevali, da se pri ponovni izdelavi gradiva predvidijo določene pristojnosti skupščine in upravnega odbora ter upoštevajo tudi druge vsebinske pripombe.

Uskladitev sprejeta

Skupščina je sprejela Odlok o uskladitvi ustanovitvenih aktov javnih vzgojnih-izobraževalnih zavodov z zakonom.

O beguncih pa nič

Kljub temu da vsi priznavamo, da so begunci veliko breme za našo družbo, in kljub temu, da je operativna skupina za begunce izdelala poročilo o tej problematiki, v skupščini o tem ni bilo nobene razprave. Tudi konkretni predlogi delegata Sunčiča s predhodne seje so ostali brez odziva.

Snemanje da – snemanje ne

Dokler so se skupščinska zasedanja snemala za KATV, je bilo med delegati včasih slišati precej negodovanja. Potem snemanja ni bilo več in spet ni bilo prav.

Zdaj je stvar pojasnjena: ravno zaradi nasprotovanj v skupščini v novem proračunu (sprejet je bil 5. maja) za ta namen ni več denarja. Kar boste odslej videli iz skupščine na internem kanalu, bo plačano iz druge mošnje. ■

V občinski skupščini Dialog o (ne)zaupanju

Nesoglasja v skupščini, včasih že kar malo razgreta atmosfera, kritike na račun izvršnega sveta v skupščini in "na terenu" so vzpodbudili dialog o zaupanju občinskim vodstvom. Na dnevni red sta v četrtek, 9. julija, prišli dve točki: zahteva po glasovanju o nezaupnici izvršnemu svetu, ki jo je vložilo deset delegatov družbenopolitičnega zbora, in o zaupnici predsedniku skupščine, kar je predlagal predsednik sam. Vendar je bila tega dne opravljena le razprava o izvršnem svetu. Glasovanje ni bilo več mogoče, ker so zbori ob koncu postali nesklepčni, ob ponovnem sklicu, 21. julija, pa tudi ne, saj je bila udeležba premajhna v dveh od treh zborov (ZZD in DPZ). Predsedstvo skupščine je sklenilo, da bo sejo odslej sklicevalo vsak torek, dokler ne bo dosežena zadostna udeležba za odločanje.

Navajamo obrazložitev predloga za glasovanje o nezaupnici izvršnemu svetu in izvlečke iz razprav udeležencev na seji po takem vrstnem redu, kot je razprava potekala, pri čemer je večji obseg odmerjen razpravam predsednika izvršnega sveta in predsednika skupščine. (Izvlečki so vzeti iz zapisa magnetofonskega posnetka. – Predsednik izvršnega sveta pa je po seji posredoval še posebno izjavo za objavo v Našem glasu, ki jo tudi objavljamo v tej številki.)

Skupina desetih delegatov družbenopolitičnega zbora, ki je vložila predlog za glasovanje o nezaupnici izvršnemu svetu, v svojem predlogu med drugim navaja naslednje:

Občina Krško je na gospodarskem področju padla iz vrha slovenskih občin na samo dno. V zadnjih letih nam je uspelo popolnoma sesuti gospodarski sistem, ki je zelo povezan. Takšno stanje je tudi rezultat indolentnosti političnih dejavnikov, ki so v veliki meri prispevali k temu, da občina Krško postaja slovenski jug. Glavno vlogo pri tem ima izvršni svet, ki bi moral bolj energično in z bolj agresivno politiko nastopiti do republiških uprav-

nih organov, nameniti več pozornosti iskanju možnosti za aktivno vplivanje na gospodarstvo preko zagotavljanja splošnih pogojev in razmer, ki bi omogočale nadaljnjo gospodarsko rast in razvoj.

Občina res nima veliko moči, praksa v večini slovenskih občin pa je pokazala, da se lahko z budnim spremljanjem razvoja gospodarstva in z uspešnim nastopom preko ministrov pridobi denar iz več različnih virov.

Tudi pri vprašanju lastninjenja je veliko zamer, saj je pretežni del krške družbene lastnine prešel pravno veljavno v roke centrov izven občine, vendar bi se
Nadalj. na str. 11

Nadalj. s str. 9

njim in njihovim družinam. Zraven sodi še delo mladinskih delavnic in prostovoljcev pri centru za socialno delo ter odprti telefon, ki nekako dopolnjuje ta sklop dejavnosti, deluje pa že približno leto dni. Ustanovili so ga z namenom, da bi povezali delo posavskih centrov za socialno delo. Ta telefon je v Brežicah in pri njem delajo (dežurajo) delavci iz krškega ter brežiškega centra. V letu dni so obravnavali 30 klicev, sicer pa je linija namenjena otrokom in mladostnikom, ki se v trenutkih krize lahko anonimno obrnejo nanje s svojimi težavami. V javna dela centra sodi še nega in oskrba na domu, ki teče od lani. Letos je v ta program vključenih 20 družin. ■

V letu 1998 bi po besedah Gorenčeve morali vsi delavci v centrih absolvirati drugo stopnjo na visoki šoli za socialno delo. Jeseni se bodo v prvi razpisani program lahko prijavi tisti socialni delavci, ki so opravili dveletno specializacijo. Ta je bila razpisana za tri področja: delo s starejšimi občani, v lokalni skupnosti in za delo z družino. Trije delavci krškega centra so to specializacijo opravili, imajo pogoje za vpis in sedaj pričakujejo (prosijo) finančno pomoč za kritje stroškov študija. Izvršni svet se je strinjal s tem, da kandidatom finančno pomaga, vendar samo v primeru, da del stroškov pokrijejo sami.

SKOZI SENOVO POLAGAJO KANALIZACIJO. To pomeni, da je treba polovico cestišča odkopati, položiti cevi in na koncu še asfaltirati. Dotlej pa bo vsekakor treba potrpeti z nekaj prometne gneče, prahu in še česa. (Foto: Slavko Jevšnik)

Nadalj. s str. 10

marsikatero odločitev še dalo izpodbijati. To bi morala biti v teh časih ena prioriteten nalog izvršnega sveta, ne pa da izvršni svet ob pripravi gradiva za izredno sejo skupščine na temo gospodarstva v občini Krško tega ne opremi s svojimi predlogi za ukrepanje oziroma reševanje nastale situacije.

Naša skupščina dejansko ni nikoli delovala kot prava skupščina, saj nikoli nismo vsebinsko in terminsko opredelili programa dela, ki bi nastal kot smiselni zbir dokumentov, ki bi jih skupščini predložili v presojo posamezni upravni organi. Vedno smo delali "od danes do jutri", kakor so pač prihajala gradiva iz posameznih resorjev, in to praviloma z obrazložitvijo: 'Se mudí. Obvezujejo nas zakonski roki.' ipd., potem ko so bili posamezni akti deležni pripomb delegatov, pa so lahko še dolgo čakali na ponovno obravnavo, kot na primer predlog Odloka o uskladitvi ustanovitvenih aktov javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov, s katerimi smo 'zamujali' že v marcu, ponovno pa bo prišel v skupščinsko razpravo šele 9. julija 1992.

Imamo občutek, da predsednik izvršnega sveta s svojim načinom dela onemogoča še tiste člane izvršnega sveta, ki vedo, kaj in kako bi bilo potrebno določene stvari narediti, in s tem onemogoča delo izvršnega sveta kot teama – celote. Dokaz za to so tudi odhodi posameznih članov kot tudi izjave posameznih članov IS SO, da se ne strinjajo z odločitvami IS.

Podpisniki zahteve za glasovanje o zaupnici izvršnemu svetu smo prepričani, da je še čas, da preusmerimo tok dogajanja in preprečimo še nadaljnje nazadovanje. Upamo, da nam je danes vsem jasno, da tudi izbor kadrov določa nadaljnji razvoj ali stagnacijo skupnosti in da so presežena razmišljanja o delitvi na "mi" in "vi". S tem prepričanjem vlagamo zahtevo za glasovanje o zaupnici izvršnemu svetu.

Franc Černelič

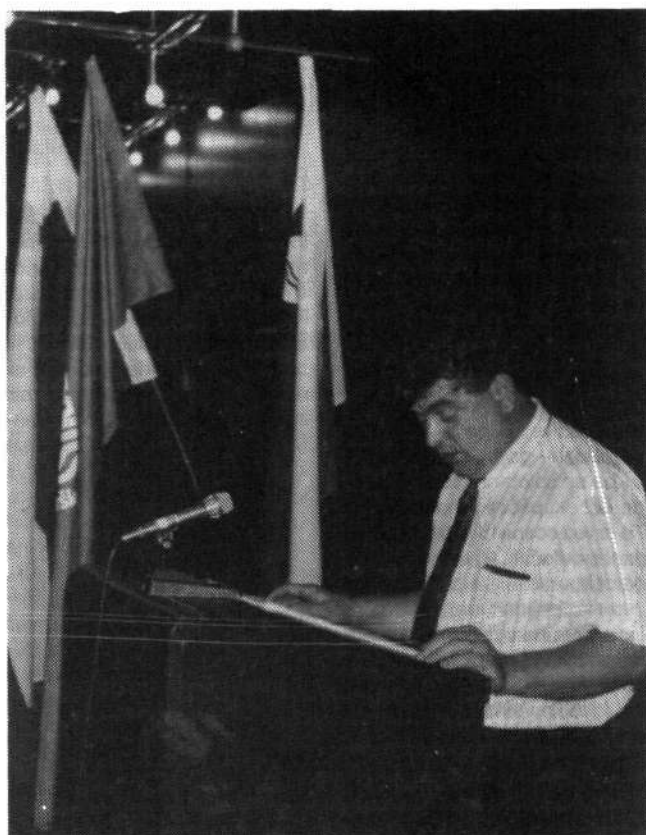
(predsednik IS SO): Delo IS SO je v minulem obdobju temeljilo na tem, d je treba najprej poplačati dolgov, narediti red pri izvajanju programov in poskušati

uresničiti že zdavnaj sprejete programe ter dodati nove, ki bodo razporejeni po vsem področju naše občine. Drugi problem je bilo vzpostavljanje nove organiziranosti služb. Temeljni konceptov so se nenehno spreminjali ali pa so bili nedorečeni na ravni države, in to se dogaja še danes. Če bi lahko to uveljavili, bi lahko že rešili komunalni pa še tudi kateri drugi del, vendar so tu objektivne omejitve. Člani IS in jaz osebno smo imeli ves čas zelo tesne stike z ministrstvi in njihovimi službami, tako za Videm kot SOP in ostalo. Ocenjujemo, da so bili ti stiki uspešni, saj smo uspeli zagotoviti ustrezno financiranje in imamo v tem trenutku pokrite prihodke 94,49-odstotno. V občini smo pridobili 325.813.000 dodatnih sredstev na različnih programih izven dela, ki pride iz davščin in ostalega. Za poseben uspeh si štejem realizacijo na področju vodovodov, posebno vodovoda Rore. Za ta projekt smo s kvaliteto dokumentacijo, ki je bila izdelana že prej, in dodatno argumentacijo pridobili 2,5 milijona dolarjev nepovratnih sredstev, kar je okoli 200 milijonov SIT. Vse skupaj je to še malo več kot polovica vrednosti občinskega proračuna. Rore bodo te dni v preizkusu in tudi nekaj širšega področja bo deležno te boljše vode, ki je je tudi količinsko dosti. To je za nas velika satisfakcija.

Ko smo izvedeli, da nameravate predložiti tako gradivo, smo razčlenili svoje delo in ugotovili, da nimamo nobene slabe vesti. Verjetno pa za nekatere ni sprejemljivo to, da nismo ničesar obešali na veliki zvon, da nismo prirejali "temeljnih kamnov" in zaključkov gradenj. Zadeve pa smo zaključevali, nastajale so novosti. Taka je bila naša strategija.

Tudi ostali programi tečejo po vrstnem redu v skladu s prilivi. Sredstva so razdeljena po vseh KS in pri tem nam je bil cilj, da bi se standard med vsemi področji uravnovesil. Vsega pa nismo mogli zajeti in še dolgo časa npr. Bohor in gorjanski predel zaradi premajhnih sredstev v proračunu ne bosta deležna tistega razvoja, ki bi dejansko moral biti, kajti povsod so ljudje.

Danes smo že rekli, da zaostrjajo le prilivi v Sklad stavbnih zemljišč, čeprav z dolžniki kon-

Franc Černelič

taktiramo vsak dan. Poskušali pa bomo zagotoviti, da v izvajanju programa ne bo nastala popolna blokada. Zagotovo ravno ta sredstva predstavljajo veliko preglavic, ampak če bi npr. blokirali NEK, je vprašanje, ali ne bi s tem naredili še več problemov našemu okolju.

Že večkrat je bila očitana nekoordinacija s predsedstvom skupščine. Zagotavljam, da z naše strani (IS) ovir ni bilo. IS je deloval v okviru svojega poslovnika in Statuta občine Krško. Pripravljali in predlagali smo gradiva predsedstvu, ki jih je pač po svoji presoji uvrščalo na dnevni red.

Poleg nalog po programu smo razreševali tudi zadeve s področja gospodarstva – trdim, da nič bolj in nič manj uspešno, kot to delajo drugod, čeprav so naše razmere precej trše. G. Peterle, Janša, Bavčar in na prvem sestanku predsednikov IS pri g. Drnovšku so jasno povedali, da so pogoji dela in finančno reševanje gospodarstva naloga države. Mi smo se trudili v nešte- tih stikih, da bi država sprejela odločitve, ki bi pomagale našemu gospodarstvu.

Gotovo pa moramo mi sami pospeševati malo gospodarstvo (moti me, da niste sprejeli takega odloka), država ga bo manj. Izredne težave v tem času so ravno s finančnimi sredstvi. Če ne bo finančne discipline, potem ne bo mogoče obdržati takega tempa naprej. Če pa bi na proračun priključili še vse tiste, ki si to želijo ali pa nimajo drugega izhoda, bi potrebovali še dodatnih 25 milijonov tolarjev, ki jih pa seveda ni. Gre za šolstvo, zdravstvo, telesno kulturo, kulturo, za zavode, za katere nam je republika določila, da jih moramo ustanoviti. Presoja o te, kako ta sredstva zagotoviti, bo potrebna v skupščini.

Skupščini zagotavljam, da je delo IS korektno, razvojno usmerjeno, preudarno in do vseh okolij pravično v največji možni meri. Nihče od nas se ni okoristil niti nismo dopustili, da bi se okoristil kdo drugi. Predlagam skupščini, da imenuje svojo strokovno komisijo in če bo ugotovila, da poleg tega, kar je tu navedeno, obstaja še kaj, potem tako jaz kot člani izvršnega sveta sprejememo, da se odloča o razrešitvi. Če pa gre za politično odločitev, potem to mojo razlago vzemite za nepotrebno.

Ida Novak-Jerele:

Hitro ste se pripravili, g. Čermelič, če ste šele danes izvedeli za predlog o glasovanju o nezaupnici. Ne vem, zakaj poročila o delu IS niste pripravili že prej, ker je predsedstvo SO svoje poročilo že pripravilo, sklenili pa smo, da bomo obe poročili obravnavali skupaj. V juliju se iztekata dve leti vašega dela. Danes je bilo že 25. skupno zasedanje skupščine, bila sem na vseh. Mislim, da je bilo teh 25 zasedanj gradivo o tem, kaj sta ta skupščina in ta IS naredila; vse gradivo, ki ga je IS dal ali ga ni dal – pa bi ga moral dati, ali pa se sploh ni spomnil, da bi ga dal skupščini na dnevni red. To je vsa ocena IS in o tem bomo danes odločali. Ali je to politična odločitev ali ne: skupščina je nedvomno politični organ in odloča o političnih zadevah, vendar sta politika in gospodarstvo skupaj in tudi SO in IS naj bi temu v prid delovala skupaj, pa tega skupnega dela ni bilo.

To, kar očitamo temu IS s predsednikom na čelu, je to, da je krška občina postala to, kar je postala. Za vse so bili pogoji v Sloveniji enaki, ampak startali smo pred dvema letoma z nekih drugih pozicij. Kakšen majhen padec bi še dopustila, tako velikega padca – tudi če se ozremo samo po Posavju – pa ne morem odpustiti izvršnemu svetu, še manj pa ga lahko oprostijo vsi tisti volilci, ki nimajo nič od tistega blagostanja, za katerega pravite, da ste se zavzemali.

Zato predlagam, da se vsak pri sebi zamisli – več ali manj smo bili vsi skupaj tu na sejah – in se odloči. Tudi zato, ker sta pred nami še dve leti dela in mislim, da lahko v teh dveh letih še marsikaj izgubimo. Jaz pa bi želela, da bi si vsaj del izgubljenega povrnili – zase in za vse ostale v občini.

Tomaž Petan:

Tole, kar ste nam dali, zame ni gradivo. Zanimajo me konkretne napake IS, recimo, ali je šel denar v kakšne skrivne kanale, kdo ga je pobasal. V Sloveniji, žal, nismo enaki: nikjer nimajo Vidma, NEK, nikjer IS ni prevzel tako velikih dolgov Sklada stavbnih zemljišč. V gradivu ste navedli samo 2 približno konkretni zadevi. Ampak če se kdo ne strinja z odločitvami IS, je malo otročje,

če zahteva nezaupnico. Zato naj bo predlog utemeljen. Naštetimo, kaj je bilo narobe in kdaj. Za današnje stanje je v največji meri kriva politika prejšnjega sistema. IS ne more zaustaviti propada Vidma.

Franc Glinšek (član IS):

Gospodarstvo sicer ni moj resor, a se nanj vendarle spoznam, zato menim, da je tisto, kar je o njem zapisano v obrazložitvi, navaden politični blef. IS ni bog, ki bi gospodarstvo rešil ali reševal. V preteklosti so bili zgrajeni veliki sistemi in mi imamo zato toliko večje probleme kot v Sevnici in Brežicah. Naši sistemi so tehnološko slabi, imajo nizko produktivnost, sesul se jim je tudi trg. IS in skupščina imata v rokah samo proračun, ki smo ga po mojem mnenju pravilno razporejali. Iskali smo več ponudnikov, dali smo dela domačim, če so bili konkurenčni. Kaj je več za domače gospodarstvo, kot če IS zagotovi denar od zunaj in se potem nekaj gradi in je večja zaposlenost.

Janez Žarn:

V gradu, ki smo ga dobili, vidim čisto politiko. Ali je IS v kakšni firmi nastavljal svoje ljudi, ki bi potem slabo delali? Njegova politika je bila, da kadri ostanejo na svojih mestih. Videli pa smo, kaj so naredili; vemo, čigavi ti ljudje so.

Prav je, da razpravljamo o nezaupnici vladi, lepo in pošteno pa bi bilo, da bi ob tem pripeljali človeka, ki bo delal drugače, in bi povedal, kaj bi delal drugače in kaj drugače naredil. V gradu pa naj bo kaj konkretnega, o čemer bomo razpravljali.

Maksimilijan Ba-

bič: Nevzdržno in neodgovorno je stališče IS, da ne nosi svojega dela odgovornosti za reorganizacijo podjetij iz TOZD v družbe (d.o.o.). Trditev, da se ti politika ne sme mešati v gospodarstvo, za te primere ne more držati, saj gre za odtujitve premoženja, ki je bilo ustvarjeno v tej občini, iz akumulacije njenega gospodarstva. Res so "krovna" podjetja krških firm večino izven občine, zato pa bi moral IS zastaviti tako gospodarsko politiko, ki bi omogočila tem podjetjem pogoje za uspešno samostojno delovanje v krški občini. Dogaja pa se ravno nasprotno: firme (SOP, Novoles in dru-

ge) so že več ali manj tudi zemljiškoknjižno prenesene v last "novih" podjetij v Novo mesto. Največji absurd tega početja pa je to, da Novoles Straža prodaja Sigmat, ki je bil zgrajen izključno s sredstvi te občine.

Po narodnem dohodku na prebivalca se krška občina močno pomika navzdol, ob tem pa sosedne posavske občine, ki so imele veliko slabši izhodiščni položaj in možnosti, napredujejo. Nezaupnost narašča, ob tem pa IS nima nobene razvojne politike in je vse, kar se dogaja, trenutnega značaja ter "brcanje" v gospodarski in družbeni agoniji, kar ne vodi nikamor. Zato menim, da je vprašanje nezaupnice potrebno postaviti z vso resnostjo.

Franc Čermelič: TOZD

so se preoblikovale že v času prejšnjega IS. To lahko dokumentiramo. V prejšnjem odloku je bila NEK zavezana za 3,5 milijona dolarjev nadomestila, mi smo dosegli 4 milijone.

Tončka Čermelič:

To, kar nakladate o SOP in Vidmu in NEK in se pri tem izgovarjate na premoženje, ki mu, žal, še vedno pravite družbeno, kolikor ga še imamo v knjigah, je nestrokovno. Stranke bi lahko prišle do svojega ugleda s čim drugim, in ne na račun SOP. SOP je svoje uspehe dosegel samo s svojim delom, vedno je bil apolitična firma. Zakaj se sedaj dušebrižniško jočemo nad njim, saj se je z njim zgodilo samo to, kar se je in se bo še tudi z drugimi firmami v kovinski branži. Družbeno premoženje naj ne bo vzrok za rušenje IS. Država je poskrbela za denarna nadomestila delavcem, občinska oblast je pol leta odlagala obveznosti za plačilo. Zgodil se je stečaj, postopek pa je bil – na pobudo vodstva – povsem legalen.

Janez Abram:

Žal danes delegati, ki so podpisali zahtevo o nezaupnici, niso predstavili svojega programa in niso povedali, kakšen bo nov mandat in kako se bo delalo naprej. Zahtevo je podpisalo 10 delegatov DPZ. Menim, da bi bila krajša pot sestanek DPZ in bi se o zadevi pogovarjali v tem zboru. In smemo igrati zahrbtnih iger, ki Krško peljejo v negotovost in nedelo.

Pogovarjajmo se konstruktivno. Danes vlado lahko rušimo, a jo bomo potem postavljali dva do tri mesece. Še enkrat vprašam 10 delegatov, ali imajo program in mandat. To moramo vedeti danes, preden glasujemo o nezaupnici IS.

Branimir Vodo-

pivc: V skupščinskih klopeh sem že najmanj šesti mandat, a tako umazanega in sramotnega dejanja, kot ga obravnavamo, še nisem doživel. Čudim se tistim, ki so tako nesramni, da so se tega lotili v času, ko je to najmanj zrelo in primerno. V prejšnjem mandatu bi bilo to potrebno, pa tega nismo storili. Tako delavnega, zagnanega in po srcu poštenega, kot je g. Čermelič, v tej skupščini po 2. svetovni vojni ni bilo. Zato se ob vprašanju nezaupnice zgražam.

Andrej Zupančič:

Moti me, da smo vprašanje nezaupnice zapeljali na čustveno plat in prizadetost. Če tisti, ki mu je IS odgovoren za svoje delo, to delo preverja, je to povsem demokratično in tudi potrebno. V bodoče bo takega preverjanja vedno več, s tem se vedno doseže večje prizadevanje za boljše delo. Zato me zelo moti, da nekateri zadevo jemljejo osebno. Če bi to predvideval, bi preemislil o svojem podpisu na predlog. Zdi se mi, da je načelno braniti se preverjanja povsem nedemokratično, saj nezaupnico lahko izreče samo celotna skupščina. Podpisal sem se na zahtevo o glasovanju o nezaupnici – za razliko od mnogih, ki izredno kritizirajo delo naše skupščine, predvsem pa IS, pa se nikoli ne bodo podpisali na noben dokument. Kaj je pri tem podlega in kaj je podtikanje?

Zakaj sem se odločil za podpis? Veste, da se nikoli nisem vdnjal politiki. Sem pa zaradi svoje zaposlitve pri viru podatkov o gospodarskem stanju in ti podatki niso tajni – zato moram povedati, da je gospodarsko stanje v krški občini tako katastrofalno, da bi vsak med nami, ki se čuti vsaj malo odgovornega svojim volilcem in občanom, na resnost položaja moral opozoriti. IS je seveda najbolj izpostavljen organ te skupščine. Na konkretne gospodarske odločitve delegati ne moremo vplivati. Za stanje, kakršno je, pa je odgovorna tudi

naša skupščina – nimamo je samo zaradi asfaltiranja cest.

Hinko Uršič: Zahtevo o nezaupnici sem podpisal v prepričanju, da s tem delam za naše občane. Z našim predlogom smo mislili, da bomo nekaj vzpodbudili ali pa samo preverili naše skupno zaupanje v IS. V Brežicah je IS spreten, saj je na račun povračila za škodo po poplavih potegnil 175 milijonov SIT, mi pa smo jih samo 19. Našemu IS nihče ne očita nepoštenosti, vprašanje pa je, ali je dovolj spreten, da najde finančna sredstva in pomoč in jo prenese k nam. Pri nas so se nekateri borili za to, da bi se firme zmanjšale in s tem tudi število zaposlenih, namesto da bi se borili za čim večjo zaposlenost in s tem večji zaslužek in prispevke za proračun. Tudi to je vprašanje spretnosti.

Ivan Mirt: Ob razpravi nekaterih se kot podpisnik predloga o nezaupnici sprašujem, ali je ta institut zakonit ali ne. Ne sprejemam pribijanja na križ in sramotilne stebre, mislim, da smo si svoj predlog lahko privoščili kot poskus začetka prave demokracije.

Kaj mene in moje sodelavce najbolj moti? To so stvari, ki jih IS dobro pozna in ki niso nikakršna podtikanja. V šolstvu že dve leti nismo zadovoljni. Največji problem je oprema, ki je že leta ne kupujemo in ne dokupujemo. Šolstvo se ne more ozirati na to, da gospodarstvo ne ustvarja denarja. Staviti moramo na znanje, neznanje je nemoč. V znanje je treba vlagati in za to najti denar. Na videz lepe šole nujno potrebujejo vzdrževanje, brez njega bo prišlo do propadanja visokega standarda naših šol. Tudi s pravne strani so se stvari zelo počasi razvijale – odlok smo sprejeli šele danes – z vsemi posledicami, ki jih bo to prineslo.

Franc Černelič: V IS in jaz osebno nismo proti preverjanju našega dela, pričakovali pa smo argumente, na katere bi lahko odgovarjali. Če na vaše argumente ne bi imeli odgovorov, je jasno, da bi naša skupščina morala razrešiti. Ko smo sprejemali članstvo v IS, smo se zavedali, da je lahko tudi kratkotrajno.

Vojo Omerzu (predsednik SO): Mislim sem se oglasiti šele pri naslednji točki dnevnega reda, ki sem jo predlagal sam, vendar bi ta čas posredoval nekaj svojih razmišljanj. Pred časom je predsednica DPZ v okviru svojega zbora vzpodbudila razpravo o problematiki dela predsedstva in IS SO. To je bil uradni sestanek, vendar brez dnevnega reda, zato takrat posebnih sklepov ni bilo. Danes je že bilo povedano, da je skupščina zahtevala poročilo o delu obeh organov; rečeno je bilo tudi, da ste poročilo predsedstva prejeli, o delu IS pa ga še ni v skupščinski proceduri. Ker je bilo danes tudi rečeno, kako počasi delamo v predsedstvu, naj vam povem, da v redni proceduri ni gradiva, ki bi čakalo, da pride v skupščino.

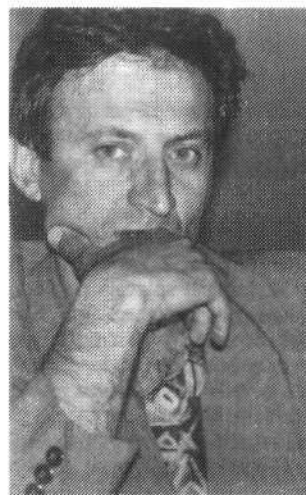
Ob obravnavi poročil o delu predsedstva in IS SO sem imel namen opozoriti na nekatere ne-logičnosti v našem delu. Ker poročila IS ni in ni, sem tudi sam mnenja, da je treba o tem čim prej spregovoriti – tudi danes.

Pri razpravi o nezaupnici in zaupnici je bilo že veliko govora o tem, zakaj ni gradiva. Za oboje ni potrebno nikakršno gradivo; tudi ko smo volili predsednika SO in mandatarja IS ter člane IS, so bile vse kandidature stroga skrivnost. Spomnite se, da so bile nekatere kandidature vložene direktno na mizo delovnega predsedstva in je bila to tedaj normalna procedura. Ali je bila to politična igra ali ne, je druga stvar, vendar takšen je bil normalni postopek.

V javnosti sem večkrat poudaril, da nisem župan, da sem le predsednik SO Krško. Sem torej delegat v DPZ, izvoljen na prvih demokratičnih povojnih volitvah. Za predsednika SO ste me izvolili vi, spoštovani kolegi, zato se

čutim samo za prvega med enakimi in nič več.

V svojem nastopnem govoru sem bil pred dvema leti v mesecu maju v svojih razmišljanjih optimist, ko sem govoril o razvojnih možnostih in konceptih naše občine. Danes vem, da mi marsikdo očita, da svojih pogledov nisem izpolnil. Ob tem želim povedati, da za to niti nisem imel možnosti, čeprav je bilo danes nekajkrat rečeno prav obratno. Zakaj?

Od druge seje IS SO (16. 8. 1990) praktično ni več koordinacije niti skupnih akcij pri reševanju nakopičenih problemov. Na omenjeni seji je namreč IS sprejel svoj poslovnik, s katerim je opredelil svoje delo ter predsedstvo in predsednika SO iz svoje dela in odločanja izključil. Predsednik SO je o sejah IS le obveščen, ni pa nanje vabljen. Predsednika IS in predsedstvo SO sem na to dejstvo opozoril, a do danes sprememb ni bilo.

Nadalj. na str. 14

Varnost

Ljubo Božovič: "Za družbena podjetja vgraditev takega varovalnega sistema ni praktično nikakršna investicija, saj s tem lahko zmanjšajo stroške varovanja, medtem ko se nimamo časa ukvarjati z ljudmi, zasebniki. Ti nas kličejo pred dopusti, potovanja in njim bomo v našem podjetju morali nameniti več pozornosti! Saj se jih tudi doslej nismo otepali. Če so nas iskali, smo jim skušali pomagati, tudi s kar najugodnejšo ceno, le mi se jim nismo ponujali."

RAZSTAVA VARNOSTNE OPREME, KI

jo krški podjetnik Ljubo Božovič skuša organizirati že od lanske jeseni, bo verjetno v Kulturnem domu septembra. Enoletni zamudi so botrovala težave pri dogovarjanju z zavarovalnicami, ki jih je organizator razstave skušal pritegniti k sodelovanju. Gre namreč za prepričanje, da ne more imeti enakih popustov pri zavarovalnici tisti, ki ima vgrajeno 15 ali 30 let staro varnostno opremo, in tisti, ki je montiral najodobnejše tehnične dosežke s tega področja. Zaradi tega so v Božovičevem podjetju "AV", ki se ukvarja z varovanjem premoženja in oseb, skušali organizirati paket, v katerem bi svojim naročnikom ob vstavitvi sodobne varovalne opreme hkrati ponudili tudi ustrezno prilagojeno (cenejšo) zavarovalno polico. Dokončno so na razumevanje naleteli pri Zavarovalnici Adriatic, Celje p.o. in sedaj naročniku, ki se za tako možnost odloči, po opravljeni montaži varnostne opreme uredijo tudi vse formalnosti v zvezi z zavarovanjem. Eden prvih takih objektov, kjer bo urejeno varovanje in zavarovanje po takem sistemu, bo Galerija Božidarja Jakca v Kostanjevici.

Cilj prej omenjene razstave v krškem Kulturnem domu pa je, da naročnikom v Posavju ponudijo konkretno informacijo o sodobnih varnostnih sistemih in sodobnem načinu varovanja. Podobne razstave so v ostalih regijah že bile, njihovi rezultati pa so, po oceni Božoviča, boljši, kot jih je dala osrednja prireditelj "Varnost '92" v Ljubljani. Na razstavi bodo predvidoma sodelovali ponudniki – izdelovalci opreme: ključavnic, trezorjev, avtoalarmov, alarmnih sistemov, video nadzora, računalniškega prenosa in obdelave alarmov, brezžičnih prenosov alarma (za vikend hiše, ki nimajo telefonskih linij)... Organizatorji želijo z razstavo obiskovalce seznaniti z možnostmi opremljanja (varovanja) njihovih objektov in jim pokazati, da so taka varovanja veliko zanesljivejša in cenejša, kot so bili dosedanja načini varovanja. Oprema, kakršna bo na razstavi, je že vgrajena tudi na nekaterih referenčnih objektih v Posavju, njeni izdelovalci pa obljublajo tudi sejmski popust.

Nadalj. s str. 13

IS si je s tem res naložil celotno odgovornost, za občane pa je zaradi nepoznavanja stvari odgovornost ostala na predsedniku skupščine. Stvari so šle svojo pot tako, kot so šle – rezultate poznamo in se o njih danes pogovarjamo. Bilo je res nekaj skupnih sej predsedstva in IS, a tudi te niso prinesle kakega skupnega stališča. Predsedstvo je tako prevzemalo samo odgovornost za delo skupščine, sam pa sem opravljal protokolarne zadolžitve, delo v komisijah ter delo, ki je izključno vezano na skupščino. Med predsedstvom in IS torej ni niti najmanjše povezave; tudi predsedstvo na svoje seje ne vabi več predsednika ali članov IS.

Tako se dogaja, da so skupščini ponujeni nezakoniti predlogi; nekatere take je skupščina celo sprejela in smo jih naknadno, sicer na lep način, popravljali – ker sem kot predsednik SO dal na končni sklep svoj veto. Pri tem mislim na imenovanje sekretarjev v upravnih organih (na začetku mandata) in pred kratkim na sprejem Odloka o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo ceste Senovo-Brestanica.

Če koga te stvari podrobno zanimajo, jih bom tudi razložil. Na skupščinskih sejah sem tako moral večkrat glasovati proti sklepom ali se vzdržati, kako pa ste to razumeli vi ali ostala javnost, ne vem.

Ali je bila odstranitev in osamitev predsedstva in predsednika SO taktična ali strokovna poteza našega IS, ne vem. Vem samo to, da je ta IS naredil toliko napak, da jih zlepa ne bo moč popraviti. V časopisu sem celo prebral, da gre nekaterim v našem IS za "veliko oblast"; morda je res kaj v tem, saj smo zmanjšali število članov IS, ne da bi za to v skupščini zahtevali kakšno soglasje. Še vedno nimamo sekretarja za notranje zadeve in občo upravo.

Ker je bilo danes že večkrat rečeno, da ni nobenih konkretnih stvari, o katerih bi morali kaj reči, naj jih sam nekaj naštejem, saj so me vodile k temu, da IS več ne podpiram. Narobe bi bilo, če bi oceno dela IS posploševali z deli posameznih sekretariatov ali sekretarjev, res pa je, da so kompetence sekretarjev zelo omejene. Zakaj je tako, ne vem. V uradnih in neuradnih razgovo-

rih s člani IS je bila večkrat izrečena kritika na račun dela IS, vendar tega IS ni mogel ali želel popraviti.

V začetku nastopa mandata so se celo beležili obiski posameznih delavcev občinske uprave v pisarni predsednika SO.

Občani so tudi meni večkrat postavljali vprašanje, kaj smo in kaj bom ukrenil ob romski problematiki – tu je ostalo vse pri starem, problemov pa je celo več in še bolj pereči so.

IS je obremenjen s politikom, drugače si ne morem razložiti oddaje prostorov stare osnovne šole v Koprivnici v najem. Kdor pozna to zadevo, ve, da je krška občina takrat izgubila okoli 30.000 DEM, ker je IS vodil, blago rečeno, čudno politiko. Zavzel sem se za to, da se objekt odda čim prej v najem, saj je bil tam najprej predviden celo industrijski obrat. Z zavlačevanjem je ta zamisel splavala po vodi, interesov podjetnikov ni bilo več. Ko sem na vse to opozarjal, sem bil etiketiran, da navijam za stare občinske može (za objekt se je zanimal tudi prejšnji predsednik IS). Naj povem, da s stari IS sploh nisem delal, bil sem prvi, ki je podpiral čimprejšnjo izvolitev novega in s tem normalno oblast.

Kot predsedniku SO mi je bilo veliko kritik izrečenih na račun delegatskih vprašanj. Vrsta jih je še do danes ostala neodgovorjenih, na veliko pa so odgovori pomanjkljivi. Opustil sem misel, da bi vsaj to zadevo spravil na čisto. Delegatska vprašanja niso sama sebi namen, v njih je vsebina. Ker naš IS, žal, iz njih ni znal izluščiti vsebine za svoje delo, svojega namena niso dosegla. Enako lahko trdim tudi za delegatske pobude.

Že več kot šest mesecev je minilo, odkar smo na zadnjo pot pospremili pokojnega Petra Cesarja. Verjetno se spomnite, kako je bil odstranjen s svojega delovnega mesta in zakaj. Do danes ga ni še nihče rehabilitiral. Spoštovani g. predsednik, na tebe se obračam: Če si takrat zaradi svojih političnih koristi žrtvoval svojega sodelavca, bi pričakoval, da kasneje priznaš svojo zmotno in človeku vrneš njegovo dostojanstvo, saj si mi sam zatrjeval, da veš, kaj pomeni biti po krivem obsojen, ker si to ob-

čutil ha lastni koži. Tudi to je zelo velika zamera IS.

O sanitarni deponiji smo danes dobili poročilo. Ugotovili smo, da smo v zadevi prav tam, kot smo bili ob konstituiranju te skupščine. Kje smo s selektivnim zbiranjem odpadkov? Po zaslugi ing. Leskovarja smo imeli idealno možnost prevzeti vzorčni primer takega zbiranja. Ponudbo je dala avstrijska firma, a ni bila sprejeta. Danes v Sloveniji dela po tem principu že več občin in to celo z istim partnerjem (tudi republiško ministrstvo za okolje je posebne odpadke oddajalo s tem partnerjem), ki smo ga mi, žal, zapostavljali. Sevnica se je v ta projekt vključila leto dni za nami, a ga danes že izvaja. Ali je bila poglobljena napaka v tem, da se je lastnica avstrijske firme v samem začetku pogovarjala z županom in ne s predsednikom IS? Ali je to resnica, ne vem, veliko ljudi pa me je na to opozorilo.

Gospo Čemeličevu sem danes prvič slišal govoriti. Ne skrbi me toliko njena razprava, kot to, da smo jo slišali nekoliko pozno. Ko smo imeli za to temo čas razpravljati, o SOP nismo ničesar rekli. V razreševanje problematike tega podjetja sem se, žal, vključil zelo pozno. K meni so iz SOP resda prihajale številne delegacije, enako k podpredsedniku g. Resniku. Želeli so drugačne rešitve, kot jih je zagovarjal in potrjeval naš IS. Bile so ideje o ustanovitvi vzporedne firme, kar se je kasneje zgodilo v Ljubljani, ideje o imenovanju direktorja itd. Doživel pa sem zelo neprijetno stvar, ko sem do cilja hotel priti preko Gospodarske zbornice in preko sodišča, skupaj s predsednikom IS: Na sestanku pri družbeni pravobranilki Slovenije, čisto na koncu zadeve, sem bil okregan, češ, kaj hodim na to institucijo, ko je IS SO Krško za vsa dotedanja početja izdal svoja soglasja.

Poseben problem v IS je ti. oddaja del. Naj me prisotni člani IS popravijo, če se motim, ko trdim, da so bila v dveh letih, kar smo tu, vsa dela oddana v nasprotju s pozitivno zakonodajo razen izvedba vodovoda Rore. Tudi v tem primeru ni bilo javnega razpisa za izdelavo investicijsko-tehnične dokumentacije, kljub priporočilu republi-

ške vlade (koliko ponudb in pod kakšnimi pogoji jih je treba izpeljati).

Nekateri se v IS prav trudijo, da bi domača podjetja ne dobila dela. Če zaradi očitne konkurenčnosti, strokovnosti in referenc dela le dobijo, pa so pri plačilih na listi čakanja in so med zadnjimi, ki so plačani. V drugih občinah je ta slika ravno obrnjena.

Zanimiva je odločitev IS o oddaji del za uskladitev družbenih planov občine. Delo je dobil Urbanistični inštitut Slovenije z obrazložitvijo, da je tak izbor izdelovalca večja garancija za hitrejšo uskladitev občinskega z republiški plani. To je bilo opravičilo za višjo ceno do ostalih ponudnikov. Glede roka pa tole: tega dokumenta še do danes nismo prejeli v skupščinsko proceduro.

O zaposlenih na občini smo se malo pogovarjali, če pa smo se, smo bili enotni v tem, da jih je preveč. Danes je to število večje. Zaposlujejo razne svetovalce in podobne.

Problematika črnih gradenj, ki je bila tudi v naši skupščini večkrat kritično obravnavana, je področje zase. IS je vpeljal svoje poglede na to. V praksi sta priglasitvena odločba in lokacijsko dovoljenje, brez izdelave lokacijske dokumentacije. V praksi so legalizacije črnih gradenj (da ne omenjam posebej mostu v Podbočju, ki je svojstven primer – pri čemer se nekateri celo hvalijo, kako so zadevo uspešno izpeljali). Na vse to sem predsednik IS osebno opozarjal, a se ne dela nič drugače. Istočasno pa podjetniki ali obrtniki od IS ne dobijo odgovorov, ali bodo lahko gradili ali ne. Ne vem, ali je vzrok za to neznanje v IS ali nezainteresiranost.

Danes smo večkrat slišali, da je delo v IS pošteno. O tem ne dvomim – vendar: v tej skupščini so bili izrečeni dvomi o tistih, ki so v IS pred sedanjim tudi pošteno delali. To sem povedal zaradi današnjega delegatskega vprašanja o Mestni hranilnici. Ob številki (vsoti), ki je bila omenjena, ter ob imenih, ki so med ustanovitelji, ne morem verjeti, da je bilo vse delo pošteno, tako kot delegati pred časom niste verjeli, da so Resa, Savaprojekt, Pionir, Kostak in še nekateri drugi v IS vse pošteno delali. V

Uradnem listu jasno piše, kateri člani IS so med ustanovitelji Mestne hranilnice, zato tudi jaz lahko povzamem govorice, za kako velik denar se je gradil ta luksuzni objekt – namensko za določeno podjetje. Ne poznam nobenega podjetnika ali obrtnika, ki bi v naši občini imel take ugodnosti, da se mu namensko dela objekt, za katerega bo kasneje plačeval samo najemnino.

Ob vsem povedanem je težko ostati "statist", kot mi je pred nedavnim očital direktor neke krške firme. Še manj pa želim biti dežurni krivec za vsa dogajanja v krški občini. Umazanega perila ne nameravam več prati, vse, kar sem povedal, sem samo zato, ker smo na nekatere stvari očitno pozabili ali pa jih vsi niti ne poznate. Za vse, kar se je v občini dogajalo, se ne čutim krivega. Za vse tisto, kar se je dogajalo v skupščini, pa prevzemam vso odgovornost. Zahtevam pa, da vsak prevzame tudi svoj del odgovornosti. IS si je svoj del odgovornosti odmeril, a doslej svojih računov skupščini še ni položil v presojo. Globoko sem prepričan, da tako delo občine ne vodi nikamor, zato sem se odločil tudi za svojo zaupnico. Delo IS in nekoordinirano delo predsednika SO z IS je tudi vzrok za to. Ali je za to kriv predsednik SO ali delegati, ne vem. Delegati seveda niso in jih tudi ni enostavno zamenjati. Zelo enostavno pa je zamenjati predsednika SO. Zato sem sam predložil vprašanje svoje zaupnice, saj naš poslovnik ne predvideva možnosti, da jo predlagate delegati. Prav tako enostavno je zamenjati IS. Ker bo ta skupščina delala še najmanj dve leti, smatram, da je bilo prav, da smo pričeli s tem, kar smo danes: da se odkrito pogovorimo. Ne zamerim g. Vodopivcu, da je napadel tiste, ki smo se podpisali pod predlog o nezaupnici IS – tudi to je delček demokracije. G. Vodopivec tako misli, zato tako govori, in ne nazadnje: tudi to je pot, da prideš v skupščini do uspeha. Menil sem, po lastni oceni, da smo prišli do točke, ko IS v takšni sestavi in taki kombinaciji ne more več uspešno opravljati svojega dela in od njega ni moč pričakovati rezultatov tega dela. Zato sem predlog tudi sam podpisal in na seji predsedstva ponudil tudi glasovanje o svoji zaupnici.

Franc Glinšek: Sem za to, da preverimo delo IS z glasovanjem o zaupnici oziroma nezaupnici – ampak na osnovi argumentov. Na nekaj že povedanih pa moram odgovoriti:

Iz naslova "škoda zaradi poplav" smo dobili okoli 30 milijonov SIT, predvsem za infrastrukturo, in tudi tistih 2,5 milijona dolarjev za vodovod Rore. Mogoče bi dobili tudi denar za deponijo, so pa omejitve, preko katerih ne moremo. Zaradi deponije smo šli na Rako, a nismo uspeli.

Sam sem 13 let delal v gospodarskih firmah, pa se ne spominjam, da bi v vsem tem času prišel k nam kdo iz IS, da bi nam pomagal. Prihajali so samo po denar. IS ne more storiti ničesar drugega kot zagotoviti pogoje, da bodo firme lahko delale (ceste, PTT, vodo). Sklada za pomoč gospodarstvu nima več.

Ne razumem g. Omerzuja, da se toliko zavzema za vzorčno zbiranje odpadkov, ko po drugi strani že od novega leta sprejemamo odlok o komunalnih odpadkih. Naš cilj je bil, da projekta ne oddamo tujcem, ampak najprej zagotovimo pogoje za njegovo izvajanje. To bomo končno uredili z razpisom. Če bomo potrebovali kapital, se bomo obrnili tudi na tujce.

O nepravilni oddaji del lahko rečem, da je bilo vse oddano. Če smo dobili več ponudb, smo naredili še licitacijo med tistimi, ki so ponudbe dali, da smo še zbili ceno.

Sprejemam dvom o morebitni nepoštenosti pri zadevi Mestne hranilnice. Predlagam, da se to preveri, in če se bo našlo kaj spornega, bom sam ponudil svoj odstop, če bo is danes dobil zaupnico.

Vojko Omerzu: Naj povem, da je bil začetek del za vodovod Rore "napeljan" v Kostaku in Savaprojektu. Če bi računali na denar po prijavi, kakršno je posredoval IS, z zadevo še danes ne bi bilo nič. Odlok o komunalnih odpadkih je doživel tako dolgo proceduro zaradi odnosa izvršni svet-Kostak, pri katerem je nekaj hudo narobe. Če bi izvršni svet sprejemal Kostak za "svojo" firmo, ne pa da je bilo večkrat rečeno, da ima IS dovolj svojih strokovnjakov in lahko vse ureja sam (nekateri pa ugotavljamo, da je ravno obratno); če bi bila Nadalj, na str. 16

Počitnice so tu!

Kopanje na lastno odgovornost! Ampak občutek je pa le božanski, če sedi ob bazenu, se krepča s svežo pijačo in veš, da bi, če bi res hotel, lahko tudi skočil v vodo! Pa mularija z igricami, pa glasba iz zvočnikov... Pravi zametek počitnic!

Brestaniški gasilci obnavljajo svoj dom

Gasilci brestaniškega prostovoljnega društva so se lotili obnove svojega doma. V načrtu, ki so ga delno že uresničili, imajo preureditev prostorov, zamenjavo nekdanjega lesenega stropa z betonsko ploščo, novo ostreže in streho. Okoli 2,8 milijona tolarjev vredno rekonstrukcijo naj bi dokončali nekako do sredine prihodnjega leta, ko bo brestaniško društvo praznovalo 100. obletnico obstoja.

Mirko Avsenak, predsednik sveta krajevne skupnosti, se je pridružil gasilec pri tem delu. "Nočem biti tukaj gospodar, ampak spodbujevalec," pravi gospod Avsenak. "Organizatorji del so gasilci. Imajo jedno štirih, petih ljudi, ki so zelo aktivni. Načrt za letos je, da dom

Stari brestaniški gasilski dom je bil zgrajen leta 1906 na prostoru nekdanjega sejmišča. Za obnovo so dali narediti osnutek arhitektu, Breza biro iz Sevnice je izdelal gradbeni načrt in ta je bil potem usklajen z zavodom za spomeniško varstvo. G. Avsenak je z zadovoljstvom povedal, da je bil ves "birokratski del" skupaj s pridobitvijo soglasij opravljen v dobrem mesecu dni.

Mirko Avsenak: »Kljub temu da prav hudega navala delavcev doslej ni bilo, smo dosegli, kar smo načrtovali. Računamo še naprej na pomoč gasilcev, krajanov in drugih.«

pokrijejo in zaprejo, prihodnje leto bodo na vrsti notranja dela. Spodbujal pa sem jih že od 90-letnice, naj se pripravijo na 100-letnico. Ampak ker so tekla dela drugod po občini, so naši gasilci obzirno

čakali, da pridejo na vrsto. Zdaj pa je kriza in je težko. Zato so letos tudi pozno začeli, ker so čakali na sredstva Občinske gasilske zveze. Zdaj nam je zagotovila 300 tisoč tolarjev in nekaj tega denarja smo že dobili. Gasilci sami pa so ob novem letu že tri leta zbirali prispevke za obnovo."

Tudi sicer se trudijo delati čim bolj gospodarno. Za doslej opravljeno delo so porabili le 450 tisoč: nabavili so vso opeko, pesek, armaturo in presenetljivo veliko količino lesa (43 kubikov), za kar so še posebej hvaležni darovalcem. Prispevali so podjetja in zasebniki. Delajo brez vsakega plačanega mojstra, gasilci sami in tudi od drugih krajanov pride kakšen pomagat.

Poleg rekonstrukcije doma je ureditev okolice še ena naloga, ki se je bo treba lotiti. Če se bo senovski Rudnik res dokončno odločil, da bo premog prevažal samo še s kamioni, bi železnico v ozadju gasilskega doma lahko odstranili in lepo uredili okolje, ki bi postalo tudi bolj funkcionalno.

Z obnovo želijo dom rešiti pred propadanjem, hkrati pa spodbuditi vključevanje v gasilsko društvo. Kajti gasilske vrste so se tu zelo razredčile, zdaj štejejo 35 gasilcev, od katerih jih le 15 tvori operativno enoto.

V NASELJU BRESTANICA OD GOSTILNE

Pod lipo do gradu velja režim spomeniškega varstva. Žal pa v kraju opažajo, da se ljudje lotevajo neprimernih posegov pri obnovi fasad, očitno brez soglasja pristojnih služb oziroma zavoda za spomeniško varstvo. Eden takih primerov je tudi tale na Trgu št. 10. Vodstvo krajevne skupnosti je že opozorilo Medobčinski inšpektorat, naj ukrepa. Sicer pa v KS Brestanica menijo, kot pravi predsednik sveta KS Mirko Avsenak, da bi pristojne občinske službe morale krajane informirati, da je to območje varovano, da so lahko kaznovani, če ravnaajo v nasprotju s tem, in da bo treba popraviti, kar je bilo narobe narejeno.

SKB banka odkupuje zlato

V SKB banki Aurum v Ljubljani so v prepričanju, da ima vsak drugi prebivalec Slovenije doma kak polomljen ali zavržen zlat predmet, uvedli odkup vseh vrst lomljenega zlata. Na področju Dolenjske odkupujejo zlato v SKB banki na Novem in na Glavnem trgu v Novem mestu, v Posavju pa v ekspozituri v Krškem. Plačujejo od 750 SIT dalje za 1 g čistega zlata. Razen z odkupom so se začeli ukvarjati tudi s prodajo čistega zlata, kar je še posebej zanimivo za zlatarje.

Za občane pa zna biti zanimiva ponudba zlatnikov. Zaenkrat sicer še niso na voljo slovenski zlatniki, zato pa je bolj pestra ponudba tujih. S pomočjo lastnega borznega posrednika poiščejo iskani kovance za svoje kupce tudi preko borze zlata.

M. U.

Nadalj, s str. 15

torej ta koordinacija normalna, ne bi prišlo do tolikih amandmajev k odloku in bi bil lahko odlok kaj hitro sprejet. Amandmajev razen Kostaka ni vložil nihče.

Zelo rad bi z vami, g. sekretar, razčistil vprašanje oddaje del, saj vse kaže, da tega ne poznate. Imamo dva sistema, sistem natečaja in sistem zbiranja ponudb (sistem licitacije in zbiranja ponudb). Najprej imamo "podobnost", nakar lahko zbirate ponudbe. Vi niste "podobnosti" razen za Rore razpisali niti enkrat, licitacij pa v krški občini še ni bilo. Prosim, da mi natančno poveste, katera dela so bila oddana v skladu s pravilnikom.

Franc Glinšek: Razpisa nismo delali, ker je to dolgotrajen postopek, sedaj ga bomo morali. V primerih oddaje del po razpisu je vprašanje, kako bi nas potem obravnavali, češ da domače firme ne dobijo nobenega dela. Za določene vrste je po zakonodaji dovoljeno zbiranje ponudb. Za vse so se zbirale ponudbe v zaprtih kuvertah, o tem so tudi zapisniki. Licitacija pa je bila tudi za kanalizacijo na Senovem.

O odnosu IS-Kostak je bila že od vsega začetka dilema. Kostak je v bistvu neke vrste gospodarska javna služba. Če bi ji zaupali vse posle, bi imeli istega, ki oddaja dela in jih tudi izvaja. V IS imamo strokovnjake: 2 inženirja, 1 tehnika, in mislim, da stvari zadovoljivo obvladamo. Vse projekte dajemo v revizijo, "na soglasje" (tudi Kostaku). Problem ni Kostak, morda njegova direktorica, s katero pa nisem bil nikoli v konfliktu. Če konflikt obstaja, je morda malo političen.

O vodovodu Rore. Obvestilo o tem, da se lahko prijavimo tudi za vlaganja v komunalno infrastrukturo (zaradi škode po poplavih), je dobil Kostak in direktorica ga je posredovala nam. Dogovorili smo se, da se sanira poplavljen deponija. Ker je bilo poplavljen tudi vodno črpališče, sem predlagal, da prijavimo tudi vodovod Rore. G. Kalan je dobil na ministrstvu informacijo, da je treba v prijavi navesti le objekt in njegovo ceno. Ko je predsednik SO to prijavo vide, je rekel, da bi jo lahko vrgli v koš. To je bila faza evidentiranja.

Kasneje je bilo dogovorjeno, da na podlagi te prve prijave napravimo širšo obrazložitvev in prijavo. To smo predali strokovni službi Savaprojekta.

Franc Jenič (član IS):

Osredotočil se bom na področje urejanja prostora. Zakaj pred vami še ni usklajenega družbenega plana krške občine? Edini vzrok je to, da skušamo vanj vnesti še rešitve v zvezi s Kostanjevico in njeno obvoznico. V ponedeljek imamo o tem enega zadnjih razgovorov in upam, da bomo zadevo rešili.

Ko sem sprejemal svojo sekretarsko dolžnost, sem povedal, da sem zaskrbljen zaradi zaostankov, predvsem pri upravnih postopkih. Poskušal sem organizirati ustrezno strokovno skupino na občini. Ta je sedaj kompletirana (od varstva okolja do oblikovanja) in sedaj poskušamo vse tisto, kar ni bilo najboljšo, popraviti, da bi dosegli skrajšanje in pocenitev. Morda še ne gre vse tako, kot bi želeli, upam pa, da bo to kmalu.

Želel bi, da bi vso problematiko reševala predsedstvo SO in izvršni svet skupaj. Sam sem glede tega storil precej, saj se zavedam, kako težko je delati, če je polarizacija. Na svojo dolžnost sem prišel in jo sprejel kot strokovnjak, mimo vseh strank. Žal mi je, da o delu IS nismo dali kompleksnega poročila, v katerem bi lahko razložil strategijo dela v svojem sektorju.

Janko Hrovat:

Imel sem občutek, da IS in naša direktorica ne sodelujeta dobro. Na to sem direktorico (kot tedanji predsednik delavskega sveta) tudi opozoril. Ugotovil sem, da "napaka" ni na njeni strani.

Čeprav inž. Glinšek poudarja, da so delali strokovno (govorim predvsem o vodovodih), moram oceniti, da ljudje v njegovih službah nekaterim stvarjem niso dorasli. Zvarjena izvedba vodovoda Rore ni v redu: kaj bo, na primer, ko bo treba črpalko, ki je 100 m globoko, demontirati in bo treba vod rezati; cevovod je izoliran z zdravju škodljivim materialom; k projektu je Kostak posredoval kup pripomb – ni bilo sektorskih ventilov in bi, če bi stala ena črpalka, stal cel sistem; projektantska organizacija je za vse vodovode ista in nje-

ni projekti nimajo vseh elementov; ni upoštevana specifičnost terena pri izvedbi črpalnice; šele v zadnjem času dajete dokumente v revizijo in nanje dajemo pripombe – ali jih upoštevate, ne vem. Gradnjo vodovoda smo lahko le spremljali, nismo pa imeli nobene besede. Na naše pripombe IS odgovarja, da nagajamo. Pri vodovodu Podbočje je projektant predvidel klorinator, zakopan v objektu pod zemljo, pa vsi vemo, da klor tega ne dopušča.

PRIPIS

Razprava o (ne)zaupnici gotovo ni vsakdanja skupščinska zadeva. Ko se je znašla tudi na dnevnem redu naše skupščine, smo bili malce v zadregi, kako jo predstaviti. Ker pa je bilo v javnosti veliko zanimanje za to sejo in obžalovanje, ker ne bo posnetka, smo se odločili za precej obširno predstavitev. Zastopani so prav vsi razpravljalci, ki so nizali svoje razloge za nezaupnico in proti njej. Ne nazadnje je to prvo podrobnejše sporočilo o delu najvišjih občinskih organov in tudi javnost ima prav gotovo pravico, da to delo presoja.

Drugo vprašanje je bilo, ali poročati samo o prvem delu, torej razpravi o nezaupnici izvršnemu svetu, ali počakati, da pride na vrsto tudi druga točka. Počakali smo teden dni od seje do ponovnega sklica v upanju, da bo delo opravljeno in bo naše poročilo lahko celovito. Žal se to ni zgodilo in prav mogoče je, da se še dolgo ne bo. Zato dajemo iz rok tisto, kar pač imamo.

IZVRŠNI SVET - zahtevke skupine delegatov o nezaupnici

Dne 9.7.1992 so delegati skupščine občine Krško po ostrem zahtevku le dobili fotokopirano gradivo s pobudo za nezaupnico IS SO Krško.

Skupaj z delegati smo jo prejeli tudi člani IS, ki smo bili na seji skupščine. Pred tem smo v IS dobili le namige, da se pripravlja organizirana udeležba delegatov nekaterih parlamentarnih strank na sejo skupščine in podpisna lista o nezaupnici. Gradivo in pripravljenih razprav kot predsednik IS nisem dobil in se zato za skupščino nisem posebno pripravil.

Demokratski postopki omogočajo, da delegati skupščine sprožijo postopek o nezaupnici IS. O tem ni dvoma. Demokracija pogojuje tudi jasno definirane pripombe na delo izvršnega sveta in omogočitev zagovora s pripravljenimi – zbranimi argumenti.

V razpravi sem na skupščini sicer jasno povedal, da v IS delamo po sprejetih dokumentih skupščine, da imamo tesne zveze z ministrstvi in njihovimi organi, da smo dodatno pridobili v občino 325.613.000,00 SIT za dejavnosti, ki jih izvajajo sekretariati občine, da delamo korektno, razvojno usmerjeno in preudarno. Dela izvajamo po celotni občini Krško. O vseh sejah IS in tematiki je bil pismeno obveščen tudi predsednik skupščine, g. Vojko Omerzu.

Sodelovanja ni bilo, ali vsaj zadosti ne, posledice pa bodo družbeno škodljive. SO (IS) dolguje podjetju Kostak precejšnje vsote. Plačani so vsi drugi, domača podjetja nazadnje. Tako ne moremo živeti, niti popravljati vodovodov. Zanje čistimo in obnavljamo stare rezervne dele in nekateri sistemi so zaradi tega v razsulu. To je naš očitek izvršnemu svetu.

Nihče od članov IS se ni v tem času na noben način okoristil. Prav tako nismo dopustili, da bi se neupravičeno okoristil katerikoli od izvajalcev del. Predlagal sem, da skupščinska strokovna komisija preveri vsako eventualno sumničanje. Nimamo se česa bati.

Dejal sem tudi, da v kolikor gre za politično nezaupnico, potem so vsi moji zagovori zaman, saj ne gre za dejstva in nimam zagovora.

Že naslednji dan so nekateri govorili, da se nisem kot predsednik IS zagovarjal in da nisem argumentiral pozitivnost dela našega IS. To me je navedlo, da v Našem glasu za vse objavim še nekaj dopolnil.

V obrazložitvi vzroka nezaupnice je kot glavni vzrok navedeno, da je gospodarstvo občine na dnu. IS naj po navedbah ne bi energično in v skladu z vplivom reagiral.

Vsem je znano dejstvo, da predhodnim politikom v občini Krško ni bilo mar, kje je glavno vodstvo podjetja. Imeli smo TOZD-e z matičnim delom v Ljubljani, Novem mestu in Sevnici in dva takorekoč državna sistema – Videm in NEK. Pred nastopom tega IS so se TOZD-i z odločitvami zborov delovnih ljudi z vslo lastnino priključili matičnim podjetjem izven občine. Prenos lastnine je bil v večini primerov tudi takoj pravno izpeljan. Ta IS naj bi bil kriv, ker že izpeljana dejstva ne more izpodbijati. Smo pa organizirali pravno skupino za preverko dejanskih možnosti. Ne zamerim direktorjem, ki niso predvidevali posledic samoupravnih odločitev in preregistracij na postopke lastninjenja. Obrati so v celoti v lasti matičnih podjetij. D.o.o. so vredne le 2.000,00 (din) SIT. Valitev krivde za to na sedanji IS je neumestna.

Druga kritika je podana na delo skupščine, ki naj ne bi imela vsebinsko in terminsko opredeljenega plana. Za IS je sprejet program dela in proračun za tekoče leto osnova za pripravo vseh dokumentov, ki jih sprejema skupščina in vodijo k cilju realizacije programa.

Skupščinski organi morajo pripraviti svoje programe dela skupščine. Ne predstavljam si detaljnega planiranja za vse leto, pa sem tudi v tej smeri izobražen. Skupščina lahko postavi svoje programske cilje in kontrolne točke. Istočasno mora slediti ponudbi dokumentov IS v presojo in sprejem. Cilj ne sme biti v zavlačevanju, temveč v sprejetju čimbolj kvalitetnih potrebnih dokumentov, ki omogočajo delo. Nekateri delegati jemljejo svoje delo preveč politično in jih posledice počasnega sprejemanja dokumentov ne skrbijo.

O tem, koliko dobrega ali škode je storjeno v naši skupščini zaradi počasnega sprejemanja sklepov, morajo presoditi poslanci sami.

Tretja kritika iz obrazložitve o nezaupnici je naslovljena na mene osebno. Smešna je trditev, da onemogočam delo članov IS. Med nami je ustaljen način dela, ki daje posameznemu sekretariatu samostojnost na področju, ki ga pokriva in koordinacijo, ko gre za medsebojne vplive dela. Rezultati v izvedbi lanskoletnega in dosedanjega letošnjega programa potrjujejo pravilnost vodenja. Nikoli nisem pričakoval ali zahteval, da smo v IS vsi enakega mišljenja.

Rezultat glasovanja na sejah posamezniku včasih ni všeč. Toda tudi to je normalno. Prav tako nismo nikogar zadrževali, če je želel zapustiti IS. Razlogi so pač njegovi.

Do izpisa tega članka še nisem prejel magnetograma z izjavami podpisnikov nezaupnice na seji.

Moja sodelavca g. Jenič in g. Glinšek sta demantirala večino trditev o nepravilnostih in nestrokovnostih, ki so bile podane s strani predsednika skupščine, g. Omerzu Vojka. Sprašujem ali ima predsednik skupščine pravico čakati z reakcijo na nepravilnosti do nezaupnice. Nanizal jih je kar za obe leti nazaj. Sam trdim, da nepravilnosti ni. Ne rečem, da kakšna odločitev ne bi bila lahko oblikovana ali izvedena na boljši način. Prav gotovo pa ni zgrešila cilja. Zlonamerna je tudi izjava, da v občini zaposluje nove kadre in povečujemo število zaposlenih.

Ob sprejetju funkcije predsednika IS je bilo v občini zaposlenih 155 delavcev. Sedaj jih je 101.

Na skupščini je bila podana tudi izjava, da IS ne odgovarja na delegatska vprašanja. Od 151 postavljenih vprašanj smo odgovorili

Številčni pregled zaposlenih delavcev v upravnih organih Skupščine občine Krško na dan 1.7.1992

Upravni organ	Sistem del. mesta	zasedeno	priprav.	Delavci za dol. čas
Sekretariat za gosp. infrastrukturo	10	6	-	-
Sekretariat za obrambo	12	9	1	-
Sekretariat za kmetijstvo	3	3	-	-
Geodetska uprava	9	9	-	1
Sekretariat za raz. urejanje prost. varstvo okolja in upravne zadeve	14	14	-	-
Sekretariat za javne finance	10	9	-	1
Sekretariat za družbene dejavnosti	4	4	1	-
Sekretariat za notranje zadeve in občo upravo	31	28	1	3
Izpitni center	3	3	-	-
Sekretariat SO	5	5	-	-
Predstojniki	11	11	-	-
SKUPAJ:	112	101	3	5

Poročilo o zaposlovanju v upravnih organih SO Krško

Številčni pregled zaposlenih delavcev v upravnih organih skupščine občine Krško na dan 30.7.1990

Upravni organ	Zasedeno del. mesto
Sekretariat za ljudsko obrambo	12
Sekretariat za razvoj, urejanje prostora in varstvo okolja - gospodarska infrastruktura	28
Sekretariat za družbene dejavnosti	19
Sekretariat za notranje zadeve in občo upravo	22
Sekretariat SO in IS	32
Uprava za družbene prihodke	14
SKUPAJ	28

na 136. Preostalih 15 se nanaša na temo NEK, oddaje prostorov, ki so v lasti SO, SOP Opreme, športa, odliva kapitala iz občine, protesta občanov ob zvišanju stanarin in uporabi mestnega grba Kostanjevice. Vprašanja so zastavljena tako, da niso jasna, ali pa so odgovori vezani na dejstva, ki niso v pristojnosti IS.

Tudi na teh 15 neodgovorjenih vprašanj bo dan odgovor.

Predsednik SO je v svojem razlaganju motiva za nezaupnico IS sumničil, da gre pri poslovnih prostorih, ki jih je najela od občine Krško Mestna hranilnica, za nepravilnosti. Tudi to naj bo preverjeno, kajti nimamo se česa bati.

Na skupščini sem jasno povedal, da je skupščina tista, ki IS imenuje, ga spremlja po rezultatih in razreši. Cenim vse podpisnike dokumenta o zahtevku nezaupnice. Nekatere žal ne razumem. Tudi če bi bil sam delegat - funkcionar, ne bi svojega podpisa dal na vsebinsko tako splošno gradivo o nezaupnici IS, kot je bilo podano na skupščini 9.7.1992.

Krško, 14.7.1992

Predsednik IS:
Černelič Franc

MNENJE SOCIALDEMOKRATSKE, KRŠČANSKODEMOKRATSKE IN SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE OB GLASOVANJU O NEZAUPNICI IS SO KRŠKO

Na sestanku vodstev strank, ki podpirajo sedanji IS SO KRŠKO (Socialdemokratska stranka, Slovenska ljudska stranka - Kmečka zveza in krščanski demokrati) so analizirali zahtevo za glasovanje o nezaupnici IS.

Stranke ugotavljajo, da je zahteva po zamenjavi predvsem politične narave in ni v zvezi s slabim delom, zapravljanjem ali okoriščanjem s položajem članov IS. Očitane slabosti se dajo zlahka ovreči.

Očitana slaba gospodarska situacija v krški občini pa ni nastala zaradi dela IS. Ta ima na razpolago le proračunska sredstva, ki jih je sprejel občinski parlament. Vsa ta sredstva, ki pa morajo zadovoljevati potrebe v družbeni dejavnosti (šolstvu, zdravstvu...) in komunalne potrebe občanov občine Krško, so v bistu zelo malo v primerjavi s potrebami gospodarstva. Ni možno, da bi IS s temi sredstvi reševal situacijo, je pa kljub temu pomagal z odlaganjem obveznosti in na druge načine.

Slaba gospodarska situacija je nastala zaradi izgube YU trgov in nesposobnosti naših podjetij, da to nadomestijo na zahodnem tržišču. V mnogih primerih, predvsem pri naših gospodarskih velikanih, pa tudi vodstva niso pravilno reagirala ob osamosvajanju Slovenije oziroma razpadu Jugoslavije, za kar ni nobenega opravičila "MORALI BI VEDETI".

V takih razmerah se je poslabšalo gospodarsko stanje tudi v ostalih dejavnostih, od obrti, trgovine do gostinske dejavnosti, ker je gospodarstvo soodvisno. Občina Krško v preteklih letih ni razvijala drobnega gospodarstva, vse se je gradilo na velikanih.

Prenos upravljanja bivših TOZD-ov ven iz naše občine v sosednje središče je bil izvršen pred volitvami in pred nastopom sedanjega IS. Seveda za to ne moremo kriviti tudi tedanjega vodstva, ker še ni bilo razvidno, kaj se bo dogajalo v prihodnje. Zadnji prenos pa so izvršila podjetja v sestavi Mercatorja. Ne more biti govora o krivdi IS za to.

Program, ki ga je IS predlagal ob izvolitvi in ga uresničeval, je omogočal razvoj privatne iniciative. IS je poenostavil postopke za pridobitev dovoljenj, kjer je le bilo mogoče in kjer to ni v nasprotju z zakonom. Na razpolago je dal tudi prostore, ki so bili v njegovi pristojnosti, ter namenil sredstva za pospeševanje razvoja v tej smeri. Vedeti pa moramo, da ta sredstva zbiramo davkoplačevalci in da jih ni mogoče kar deliti tistim, ki bi to želeli. IS mora predvsem poskrbeti za infrastrukturne in ostale okvirne pogoje, podjetniki pa se morajo izkazati na trgu. Res pa je, da v Sloveniji manjka kapitala in da je drag ter tako ne omogoča uspešnega gospodarjenja. Za izboljšavo tega pa je tudi v proračunu SO nekaj sredstev, ki jih je IS želel v obliki sklada za razvoj podjetništva organizirati in še oplemeniti s sredstvi iz drugih virov, vendar to ni šlo skozi občinski parlament.

IS je posloval racionalno na vseh področjih. Zmanjšal je število zaposlenih od 155 delavcev ob prevzemu funkcije na današnjega 101 delavca in s tem zmanjšal stroške uprave. Ni razsipaval denarja za razvojne programe take oblike, kot ga je izvedel SAVAPROJEKT za raziskavo igrišča za GOLF v Kostanjevici, ki je stal blizu 1 mil. DEM in je romal v koš. In morda ravno to moti nekatere, ki želijo

take programe delati in so se lotili zamenjave IS z novim, ki bi bil bolj radodaren. Treba pa je razvojne programe delati, vendar le tiste, ki imajo možnost realizacije v sedanji gospodarski situaciji.

Za realizacijo programa – potrjenega v skupščini – je IS zaradi dobrih stikov z republiškimi ministri pridobil še preko 300 mil. tolarjev dodatnih sredstev. S tem se ni hvalil, vendar je sedaj, ko se predlaga nezaupnica, to nujno povedati javnosti. Ni razloga za kritiko IS zaradi nedelavnosti. IS je uresničeval program razvoja celotne občine in ne le središča in ravno zaradi tega je dobil podporo ne samo omenjenih strank, ki so program pripravile in podpirajo IS, ampak še v zboru združenega dela in v zboru krajevnih skupnosti.

Predsednik SO je zaradi svojih nesporazumov s predsednikom IS vse očitke zvalil na sedanji IS. Sam pa je baje ustanovil podjetje v Brežicah in ne v Krškem, kot bi pričakovali ob očitkih o slabi gospodarski situaciji v naši občini, kjer je on predsednik skupščine.

Omenjene tri stranke podpirajo ta IS in so za preverbo zaupnice, vendar na konstruktiven način – tako, da se postavi sočasno nov mandatar, ki mora povedati, kaj bo naredil drugače in s čim. Rušenje IS, kot je v tem primeru, ob znani nestabilni politični situaciji, ko ne bo mogoče v kratkem postaviti novega, pa nima nobenega smisla.

Seja skupščine ni bila sklicana, da bi bil predlagan tak dnevni red. Želelo se je to narediti na hitro, preden bi se okolje zavedelo, kaj se dogaja.

Omenjene tri stranke predlagajo tudi ostalim delegatom v zboru KS in zboru združenega dela, da podprejo sedanji IS in s tem omogočijo nadaljevanje programa in način dela, ki ga je uvedel sedanji IS. Krško, 15. 7. 1992

V imenu strank zapisal:
Češnovar Franc, dipl. ing.

IZJAVA STRANK SLOVENSКИH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV, SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE – LS IN SOCIALDEMOKRATSKE STRANKE v zvezi z glasovanjem o nezaupnici izvršnemu svetu in predsedniku skupščine ob- čine.

1. V smislu predlogov, ki smo jih dali na skupni seji 9. julija 1992, vztrajamo, da se nezaupnica IS SO Krško izvede v skladu z Ustavo Republike Slovenije, ki v takem primeru predvideva konstruktivno nezaupnico. To pomeni predstavitev novega kandidata za mandatarja s programom, ki mora biti posredovan skupaj z gradivom za sklic seje občinske skupščine. Zastopamo stališče, da vedno lahko razpravljamo o delu IS SO, ne moremo pa dovoliti, da pride do daljše prekinitve kompetentnega vodenja izvajanja programa, sprejetega v skupščini. Posledica bi bila velika škoda in zastoj pri izvajanju v skupščini sprejetih programov.

2. Prepričani smo, da je nezaupnica IS, kot je predložena, v nasprotju s slovensko Ustavo (konstruktivna nezaupnica). Predlagamo, da se na prvi skupni seji razčisti neusklajenost aktov, na katerih sloni sedanji postopek nezaupnice IS, in da se akti uskladijo z republiško Ustavo.

3. Glasovanje o zaupnici predsedniku SO je v tem času neumestno, ne nasprotujemo pa njegovemu odstopu, če to sam želi.
V Krškem, 21. 7. 1992

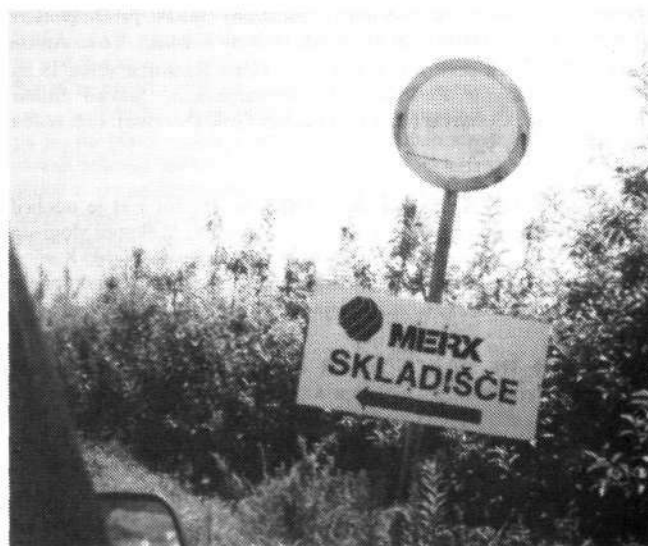
Slovenski krščanski demokrati
Slovenska kmečka zveza – LS
Socialdemokratska stranka

PROMETNE PACKE

Že nekajkrat smo se lotili naših prometnih zagat, ki izvirajo iz slabih cest, voznikov ali prometnih označb. Saj vemo, da s tem ne moremo premakniti nobene gore, a telefonske in črnogledne reakcije nam povedo, da tisti, ki jih takole napičimo, vedo za našo objavo. Saj se pešci, kolesarji in motoristi v prometu ne obnašajo pametneje, avtomobilisti tudi slučajno še ne ustavljajo prostovoljno pred prehodi za pešce... Kljub temu pa opažamo, da če je možno, napake, ki jih objavimo v Našem glasu, kar čez noč izginejo. Včasih se to zgodi že takoj po tistem, ko se naši fotografi pojavijo na inkriminiranem mestu in objava v časopisu sploh ni več potrebna. Torej krivci le so nekje, z imenom in priimkom. Nič hudega. Saj ni naš namen, da bi kogarkoli črnili ali nagajali ljudem. Osnovni namen je dosežen že z odpravo pomanjkljivosti. Žal pa teh zlepa ne zmanjka, zato bomo še kar naprej objavljali take in podobne cvetke in požirali zamere. Vabimo tudi vas, spoštovani bralci, da nam prinesete posnetek o pomanjkljivostih, ki jih opažate v svojem okolju

V KRŠKEM JE OB

savski obvoznici gradbišče. Prezidavajo Križmanovo hišo in pred gradbiščem je znak, ki ga napoveduje, ter ustrezna omejitve hitrosti. Za gradbiščem prekinitve tistih zloglasnih 40 kilometrov na uro ni in tako velja znak do prvega križišča: odcepa proti Policijski postaji. Omejitve se skoraj nihče ne drži razen učencev avto šole, ki s tem nabirajo kolone, ki jih nestrpni vozniki prehitevajo, z nepotrebnim prehitevanjem pa včasih tudi ogrožajo ostale udeležence na cesti.

ŽE SPET TI NESREČNI UČENCI AVTO ŠOL:

seveda niso oni krivi, če se na prometnem znaku pred odcepom proti nuklearni že leta več ne vidi, da omejuje hitrost vožnje na 60 km/h. Znak je od daleč in na hitro tak, kot da prepoveduje ves promet in kandidati se pred njim preprosto ustavijo, pa če je to logično ali ne. Vsaj dokler hodijo v avto šolo, se morajo dosledno držati predpisov!

IZ VLADNIH DOKUMENTOV... ...V NAŠE ŽIVLJENJE

Na kratko

Nove cene voznških izpitov — Izpit iz predpisov o varnosti cestnega prometa vas bo po novem stal 600 SIT. Tisti, ki bodo hkrati opravljali izpit (test) za več kategorij vozil, bodo ob osnovni za vsako dodatno kategorijo odšteli še po 300 SIT.

Pristojbina za preizkus znanja in spretnosti za vožnjo vozil na motorni pogon bo pri kategorijah F, G in H znašala 350 SIT. Pristojbine za izpit v ostalih kategorijah pa so takšne: A, F, G in H po 350 SIT, B (prvič in drugič) 700 SIT, C in E 900 SIT. Kandidati, ki opravljajo izpit iz vožnje vozil na motorni pogon tretjič ali četrtič, doplačajo 50 % vrednosti osnovne pristojbine.

V prihodnje bodo pristojbine, po sklepu izvršnega sveta, usklajevali mesečno na osnovi rasti življenjskih stroškov v Republiki Sloveniji. Podlaga za določitev nove cene bo objava statističnih podatkov, cene pa bodo določali 15. v mesecu na osnovi predhodnih pooblastil (tudi) izvršnih svetov Brežic in Sevnice. (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Hitreje pri sodniku za prekrške — Delavci Republiškega senata za prekrške so ob svojem strokovno-inštruktažnem pregledu sicer pohvalno ocenili delo krškega sodnika za prekrške, hkrati pa so ugotovili, da je ta služba imela ob koncu 1991. leta 1.155 nerešenih zadev. Normativ za eno sodniško mesto je 1.500 zadev, zato se je krški izvršni svet odločil, da ne bo zaostanka reševal s plačevanjem nadurnega dela. Za leto dni bodo (s pogodbo za določen čas) zaposlili še enega sodnika. Tako bo delo v Krškem opravljeno na humanejši način (za osebe), čas pa bo pokazal, ali resnično obstaja potreba po stalni zaposlitvi še tretjega sodnika. (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Kostak: novi zunanji člani delavskega sveta — Izvršni svet je imenoval šest novih (zunanjih) članov, predstavnikov družbenopolitične skupnosti v delavskem svetu Kostaka. To so Anton Bučar (član IS za področje komunale), Boris Rostohar (član IS za ekologijo), Mojmir Pustoslemšek (Kostanjevica), Slavko Šribar (Krško), Franc Češnovar (Raka) in Ludvik Grile (Senovo). (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Sredstva za dva mlekovoda — Izvršni svet je odobril sredstva, potrebna za montažo dveh mlekovodov. V skupni vlogi sta Avgust Resnik (Lokve 15, Brestanica) in Ivan Bogovič (Veliki Kamen 35, Koprivnica) zaprosila "za dodelitev občinskih sredstev" v skupnem znesku 180.000 SIT. (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Program in komisija za kmetijstvo — Izvršni svet je sprejel "Program pospeševanja kmetijstva v občini Krško v letu 1992". Program smo v celoti objavili v Našem glasu številka 7 (str. 23), zato tokrat o njem ne bomo pisali. Za spremljanje sprejetega programa je izvršni svet imenoval posebno komisijo za kmetijstvo. Ta bo obravnavala predloge za dodelitev večjih nepovratnih sredstev in posojil po namenih in pogojih iz programa. Člani komisije so postali: Gabrijel Metelko (predsednik), Bojan Oblak, Jože Kramar, Jože Menič in Branko Šoba. (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Nova cena odškodnine za stavbna zemljišča — Uporabnikom stavbnih zemljišč za proizvodno-poslovne namene se akontacijska vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v III. trimesečju leta 1992 poveča in bo znašala 0,094

Nadalj. na str. 21

KANDIDAT, KI SE

v avto šoli uči za voznika motornega vozila, mora po predpisih pred zavijanjem iz Šoferske ulice (pri občinski upravni zgradbi) levo po CKŽ tudi zapeljati skrajno levo. S tem seveda tvega, da se mu kateri izmed hitečih pešcev, ki jih po CKŽ kar mrgoli, vsaj uleže na pokrov avtomobilskega motorja. Tudi po Šoferski ulici je veliko pešcev, pločnika pa ni. Jasno je, da zanj ni prostora, lahko pa bi bila ob robovih

z rumeno barvo vrisana pasova zanj. S tem bi tudi voznike prisilili, da se držijo sredine cestišča.

OBSTAJA PREDPIS, PO KATEREM OB-

cestno rastje ne sme biti cestišču bližje od 120 cm. V tem primeru bi tudi tale prometna znaka v Stari vasi bila bolj vidna. Na njiju je omejitve hitrosti na 60 km/h in opozorilo na bližino gradbišča.

Čelado pa "malo morgen"!

Akcija Demokratske stranke:

Predlog za uvrstitev problematike razvoja podjetništva

“V Občinskem odboru Demokratske stranke Krško smo se dne 14. 7. 1992 odločili skupščini predlagati, da na dnevni red enega od prihodnjih zasedanj uvrsti obravnavo in sprejem osnutka strategije podjetniškega razvoja v Krškem kot posebno točko dnevnega reda.

S. Sunčič, predsednik DSS – Krško

Predlagamo, da se dokument sprejme po rednem skupščinskem postopku in v dveh fazah, vendar pa dokončno odločitev o tem prepuščamo vam. Kot predlagatelji smo pripravili ta predlog in material dodatno obrazložiti na seji vašega predsedstva in kasneje tudi na skupščinskem zasedanju, ga dopolniti z razpravami in tako oblikovati predlog tega dokumenta.

Na koncu želimo posebej poudariti, da je predlagatelj tega dokumenta Občinski zbor Demokratske stranke v Krškem, vendar pa bo v primeru, če izvenparlamentarna stranka ne more podati takega predloga, isti predlog skupščini podal predsednik Demokratske stranke v Krškem g. Sunčič Stane, ki je hkrati tudi poslanec v zboru krajevnih skupnosti.

To je bistvo sporočila, ki smo ga prejeli v uredništvo Našega glasa s prijaznim priporočilom, naj o akciji, ki je predvidena v njem, obvestimo javnost. Predlog je podpisal predsednik Demokratske stranke Krškem, mag. Stane Sunčič, obrazložitev k predlogu pa je dodal njen podpredsednik za gospodarstvo, Milan Venek, dipl. org. d.

V svoji obrazložitvi gospod Venek navaja, da je gospodarska

situacija v občini tako kritična, da zahteva takojšnje ukrepanje na vseh ekonomskih področjih. Splošne gospodarske usmeritve, ki jih je skupščini predložila vlada pred dvema letoma za petletno obdobje, vse do danes niso bile konkretizirane v obliki strategije gospodarskega razvoja, zaradi česar so gospodarski ukrepi vlade le kratkoročne narave, parcialni in nepovezani v konsistentno celoto. Ker pa vlada ne najde poti za aktivno reševanje problemov na posameznih gospodarskih področjih, so se v Demokratski stranki odločili pripraviti izvenvladni predlog, ki naj bi podal strateške opredelitve razvoja podjetništva kot enega najbolj propulzivnih delov gospodarstva.

Predložena strategija podjetniškega razvoja je nastala na osnovi gospodarskega programa Demokratske stranke, delovnega gradiva za problemsko konferenco o položaju, vlogi in strategiji podjetniškega razvoja, ki je bila organizirana 29. 6. 1992 v Krškem, in razprave na tej konferenci. Pri izdelavi te strategije so predlagatelji upoštevali informacije o stanju gospodarstva v občini in razprave v skupščini, petletni plan dela IS in program dela IS za leto 1992 kot tudi vse ostale, ki govorijo o gospodarstvu.

“Z osnutkom strategije ponujamo poslancem priložnost, da aktivno sodelujejo pri oblikovanju razvojnega dokumenta, ki bo zagotovil načrtno delo na vsaj enem področju gospodarstva. Skupščini predlagamo, da hkrati z obravnavo tega dokumenta naloži vladi, da ta izdela še strategijo razvoja družbenega dela gospodarstva in zasebnega dela. Na ta način bi v občini dobili razvojne dokumente za vsa področja

Nadalj. na str. 22

Nadalj. s str. 20

SIT. Nova vrednost bo v uporabi od 1. 7. 1992. Nekateri člani izvršnega sveta so sicer menili, da bi ta cena zaradi degradiranosti okolja v naši občini morala biti nižja, vendar pa so jih nato drugi opozorili, da gre za sredstva, ki ostajajo v naši družbenopolitični skupnosti, in če se bo teh nabralo manj, bo treba tudi skriti nekatere programe... (21. redna seja IS, 8. julija 92)

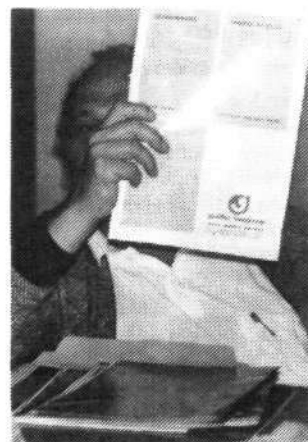
Pomoč kostanjeviškim jamarjem – Kostanjeviški jamarški klub se je zaradi krize v slovenskem turizmu tudi sam znašel v finančnih težavah. Ker pa bi želeli kostanjeviško kraško jamo čim bolj opremiti in urediti za obiske turistov, jim je izvršni svet na njihovo prošnjo odobril enkratno finančno pomoč v višini 30.000 SIT. (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Nižje najemnine za politične stranke – Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Krško in občinski odbor Socialdemokratske stranke Krško sta na izvršni svet naslovila prošnjo za znižanje najemnine za poslovne prostore. Ta je s sklepom izvršnega sveta narasla, ker imajo politične stranke svoje pisarne pač na kraju (CKŽ 30), ki bi bil lahko namenjen tudi drugačnim, profitnim podjetjem in bi pomenil zaslužek. Tako so se krške politične stranke znašle v nezavidljivem položaju, ko jim občinski proračun pobere skoraj vsa sredstva, ki jim jih sicer po ključu razdeli, za kritje stroškov. Izvršni svet je sklenil, da najemnin ne bo znižal, pač pa naj občinski sekretariat za gospodarsko infrastrukturo pripravi enoten predlog za enako subvencioniranje najemnin vsem parlamentarnim političnim strankam. Za izhodišče naj bi bil predlog, ki govori o 15 kvadratnih metrih, ki naj bi jih stranke najele z znosnimi stroški, ostalo pa bi morale plačati same po normalni tržni ceni. S tem je odprta tudi možnost, da si posamezne stranke poiščejo pisarne drugje, v cenejših ali boljših in večjih prostorih, kakor katera zmore! (21. redna seja IS, 8. julija 92)

Prihajajo nove stanarine – Občinski izvršni svet je že nekajkrat razpravljal o novih cenah stanarin. Tudi dvignili so jih že, a nikoli za toliko, kot bi jih morali, če naj bi te postale ekonomske. Po besedah sekretarja sekretariata za gospodarsko infrastrukturo, Franca Glinška, bi izvršni svet cene stanarin glede na sedanje dvignil za 78 %. Odločiti se bo le treba, ali naj bo to povišanje enkratno ali v dveh manjših skokih. Boleče bo vsekakor, tega se zavedajo vsi člani. Zavedajo pa se še nečesa: če bo čez kako leto stanarina krepko zaostala (in brez ustreznega povišanja bo!), bodo ponovno krivi isti ljudje, ker je niso pravočasno dvignili in se ni nabralo dovolj sredstev za vzdrževanje in novogradnje. Če bi takoj dvignili stanarine za 50 %, bi se znašli nekje na sredini republiške lestvice stanarin. Očitno smo imeli doslej v Krškem eno najnižjih stanarin v Sloveniji. Dejstvo pa je, da bodo socialno ogroženim družinam stroške stanovanj itak morali reševati ločeno. Še pred sprejetjem sklepa o višini povečanja stanarin pa so člani izvršnega sveta ugotovili, da odločanje o tem lahko prestavijo na naslednjo sejo, ki bo po skupščinski razpravi o zahtevani nezaupnici izvršnemu svetu. (21. redna seja IS, 8. julija 92)

ŽE V PREJŠNJI ŠTE-

vilki Našega glasa smo pisali o zibajoči se otvoritvi mostu med Radno in Sevnico. Ko je posavski inšpektor za ceste in žičnice pri nas v pisarni videl prospekt za žičnice, vlečnice in ostale podobne naprave, ki jih izdeluje italijanska tovarna Graffer, je vzkliknil: “To bo ta pravo za Sevnice!” Potem se seveda ni pustil fotografirati in se je skril za prospekt, ki je v našo pisarno zašel po naključju.

Nadalj. s str. 21

gospodarstva in preprečili ekonomski kolaps in razpad celotne ekonomije v občini.

Predlog strategije podjetniškega razvoja je nastal izključno zaradi tega, ker vlada v svojem do sedanjem dvoletnem delu ni našla časa in moči, da bi izdelala temelje, na katerih je treba začeti načrtno in strokovno delo za razvoj podjetništva. Ker bi v občini morali izdelati ta dokument že pred tremi leti, je skrajni čas za sprejem usmeritev, ki bodo pospešile rast tega področja in mu zagotovile možnosti za dolgoročen in načrten razvoj.

Predlagatelji smo se odločili, da prevzamemo pobudo in poskusimo konstruktivno vplivati na gospodarski položaj in delo

vlade s ciljem, da bi vzpodbudili dolgoročno in načrtno zagotavljanje pogojev za nadaljnji gospodarski razvoj. Ker postaja podjetništvo in mala podjetja vse pomembnejši del gospodarstva, ki je nastal v nekaj več kot dveh letih, izkazuje pa izjemne trende rasti, smo ta del gospodarstva izdvojili in zanj pripravili strategijo razvoja.

S strategijo želimo določiti pot in način doseganja ciljev na področju podjetništva. Seveda pa strategija ni akt, ki bi podrobno načrtoval ukrepe in aktivnosti, saj je to temeljni akt razvoja, ki mu morajo slediti podrobnejši načrti ukrepov. Ta dokument izdaja probleme, jih opisuje in išče možnosti za njihovo reševanje ter nakazuje priložnosti, določa načine in sredstva za doseganje postavljenih razvojnih ciljev.

Temeljni cilji, ki jih želimo s to strategijo doseči, so:

- ustvarjanje razmer in mehanizmov, ki bodo omogočili rojevanje, rast in razvoj malih podjetij,
- odpiranje novih delovnih mest in
- doseganje boljših gospodarskih rezultatov.

Vsebina strategije obravnava

več problemsko zaokroženih sklopov in išče možnosti na več področjih:

1. širši pogoji za razvoj in poslovanje podjetij;
2. ukrepi za vzpodbujanje podjetništva v občini Krško;
3. ustanovitev podjetniškega centra in inkubatorja;
4. vloga in vpliv ostalih dejavnikov na uresničevanje razvojne strategije.

Vsi ti vsebinski sklopi so podrobno obdelani in govorijo o tem, kaj bi morali storiti, da bi probleme, ki zavirajo nadaljnji razvoj, odpravili. Vsebina pa se ne ustavlja le pri tem, kaj bi morali, temveč določa tudi, kako, kdo in pod kakšnimi pogoji ter s kakšnimi vložki bo usmeritve uresničeval.

Ker želimo, da poslanci osnutek strategije dobro proučijo in pripravijo dodatne in dopolnilne predloge, predlagamo, da se postopek sprejemanja strategije sprejme po rednem skupščinskem postopku in v dveh fazah. Glede na to, da je dokument nastal v okviru ene od političnih strank, bi radi opozorili, da gre za strokovni predlog, ki nima strankarske vsebine. Nikakor ne želimo, da se zaradi tega sprejem te strategije spolitizira in ne sprejme zaradi političnih interesov ostalih nosilcev politične oblasti.“

ŠAHOVSKI KOTIČEK

Za bistre glave

Pravilni rešitvi prejšnjih problemov iz Našega glasa št. 7:

Prvi primer: 1. De4 fe4, 2. Le4+ Kh8, 3. Sg6+ Kh7, 4. Sf8+ Kh8, 5. Sg6+ Kh7, 6. Se5+ Kh8, 7. Sf7++ 1 – 0.

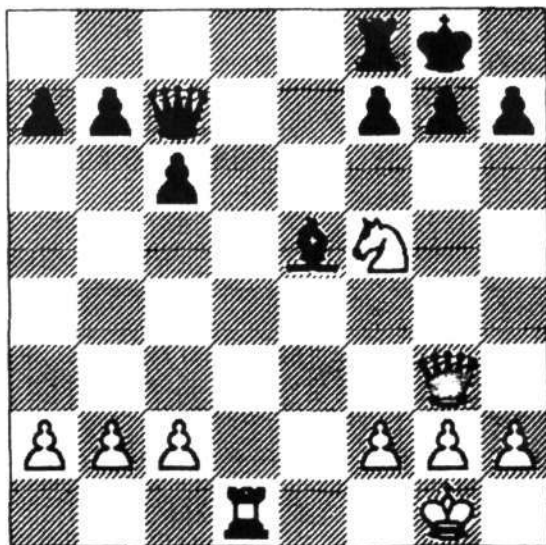
Drugi primer: 1. Te8+ Sf8, 2. Sh6+ Dh6, 3. Tf8+ Kf8, 4. Dd8++ 1 – 0.

Rešitve pošljite na

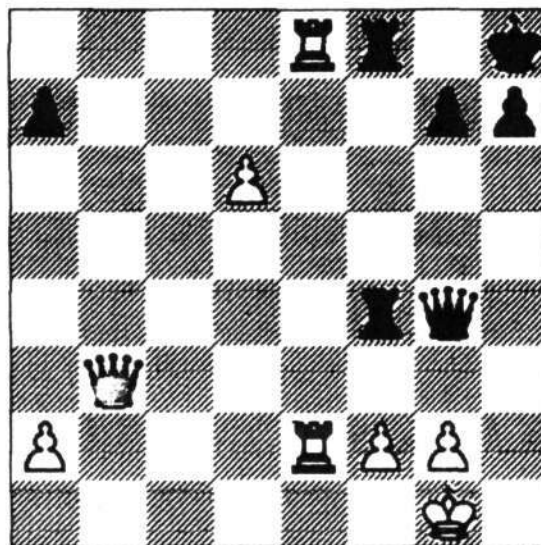
naslov: Marjan Božič, Cesta 4. julija 40, 68270 Krško.

Naloga za tokrat:

3. beli na potezi, zмага

4. beli na potezi, zмага

Hitropotezno prvenstvo

Šahovski klub Krško je poslal 11. julija svojo ekipo na člansko hitropotezno prvenstvo Slovenije v Ljubljano. Med štiridesetimi nastopajočimi ekipami je prva ekipa Krčanov zasedla osmo mesto, druga pa petintrideseto. V drugi ekipi sta nastopila tudi dva pionirja, Robi Volčanšek in Želimir Pavlovič.

Sicer pa so bili rezultati najboljših naslednji: 1. mesto – Metalna Maribor, 2. mesto – Fronta Ljubljana, 3. mesto – Kovinar Maribor.

Na turnirju posameznikov je krčan Toni Kos med osemdesetimi nastopajočimi osvojil 13. mesto.

Hilmija Ahmatović

Aktualna tema

O RABLJENIH UČBENIKIH
ALI KAJ SVETUJE
KRŠKI "OPUS"

Vse kaže, da bo letošnje nakupovanje šolskih potrebščin za novo šolsko leto trajalo preko celega poletja in še krepko v prve šolske dni. Povprečna družinska denarnica namreč ne premore naravnost astronomskega izdatka, ki ga pomeni nakup vsega potrebnega za, na primer, dva osnovnošolca, od katerih bo hodil eden v peti in drugi v sedmi razred. Toliko težje je za številne družine, v katerih so se mesečni dohodki zadnje leto močno zmanjšali ali pa so ostale celo brez rednih dohodkov.

Že prve znane cene novih učbenikov za prihodnje šolsko leto, najavljene v najprej prikljubljenem, zdaj pa že kar zloglasnem katalogu Modri Janez, so povzročile negotovost in v mnogih primerih celo strah staršev, da ne bodo mogli zagotoviti vsega potrebnega svojim šolarjem, kljub temu da je šola prva in najpomembnejša investicija v jesenskem delu družinskih izdatkov.

Lahko je bilo ugotoviti, da so organizatorji kataloške prodaje in ekskluzivni založniki učbenikov krepko zaračunali predvideno inflacijo in si tako skušali zagotoviti čim boljši posel, s katerim najbrž vsako leto pokrivajo tudi primanjkljaje na drugih, neobveznih in zato manj uspešnih založniških projektih.

Znano je tudi, da se naši učbeniki menjajo zelo pogosto, pa čeprav včasih le ovitek. Po drugi strani je treba povedati, da imajo ob vsem nezadovoljstvu letos starši izjemno razumevanje za spremembe pri zemljepis, zgodovini in drugih predmetih, ki so jih nujno "zadele" spremembe zaradi novih razmer in ločitve od bivše federacije. Za

naprej pa bo morala mlada država poskrbeti, da bo šola, ki nikoli ni bila v resnici brezplačna, vendarle cenejša, vsaj toliko, kolikor bi se dalo prihraniti z bolj dorečenimi programi in s tem vsebino učbenikov, predvsem pa s kvalitetnejšo izdelavo učbenikov, ki bi bili uporabni več let, kot je to v navadi v deželah, po katerih se radi zgledujemo.

Izrazito monopolno obnašanje peščice založnikov daje tudi zelo malo možnosti (zasebnim) knjigotrcem, da bi ustregli svojim strankam in jim olajšali nakup. Tudi v Opusu smo vso pomlad razmišljali, kako najti najlažjo pot v skupno zadovoljstvo. Ob 14-odstotnem rabatu, 15-dnevnem roku plačila in brez možnosti vračanja neprodanih knjig dobavitelju je bilo težko najti pametno rešitev.

Edino, česar smo se domislili, je bila torej komisijska prodaja rabljenih učbenikov. Ta samo po sebi ni novost, zlasti ne v večjih mestih, vedeli pa smo tudi, da vse več naših šol organizira izmenjavo ali prodajo rabljenih učbenikov. Po pogovorih s starši smo ugotovili, da velja kljub temu poskusiti s komisijsko prodajo. V sodelovanju s podjetjem ETOS iz Krškega smo pripravili poseben računalniški program, ki omogoča dovolj prilagodljivo poslovanje. V treh tednih, kar teče komisijska prodaja, je svoje knjige dalo v prodajo okoli 170 prodajalcev, za nakup ene ali več knjig pa se je odločilo preko 100 kupcev. Lastnika je tako zamenjalo že preko 400 knjig. Za razliko od drugih organizatorjev takšne prodaje smo pri Opusu vložili v akcijo nekoliko več truda in sredstev, sedanjí način prodaje pa nam omogoča, da ceno rabljenega učbenika določimo skupaj s prodajalcem.

Pri komisijski prodaji rabljenih učbenikov nabiramo tokrat prve izkušnje tako mi kot naše stranke, o čemer pa več morda kdaj drugič. Najbolj prepričljiv argument, ki govori sam po sebi za tak način prodaje, je prihranek, ki znaša samo pri učbenikih za enega višjih razredov osnovne šole od štiri do deset tisoč tolarjev in celo več. Za konec le še to: vabimo predvsem dijake 2., 3. in 4. letnikov posavskih srednjih šol, da prinesejo v prodajo vse tiste (veljavne) učbenike, ki jih ne bodo več potrebovali, saj je povpraševanje po njih trenutno največje.

Opus Krško d.o.o.
Silvo Maver

Opravičilo g. Recerju

Direktor "Vina" Bizeljsko-Brežice g. Karel Recer nam je poslal naslednji popravek k članku Zahteva izvoznikov - Izboljšati delo carine, objavljenemu v NG št. 7, 7. julija 1992:

"Ker sem v uvodu članka poimenoval, se iz konteksta nadaljevanja celotna vsebina lahko pripiše le meni. Dejstvo pa je, da je veliko vsebine tudi piščeve. Zaradi tega se moram od nekaterih navedb distancirati, zlasti pa od zadnjega odstavka. Niti na carinski komisiji slovensko-hrvaške Gospodarske zbornice niti na sestanku Območne gospodarske zbornice za Posavje nisem razpravljajal ali dajal izjav o vljudnosti carinikov. Ravno nasprotno - mislim, da delajo v zelo težkih pogojih in z veliko posluha za naše težave in brez takega njihovega pristopa bi bilo zlasti poslovanje tistih, ki še vedno dnevno v določeni meri oskrbujejo Zagreb, tudi s te plati onemogočeno."

Razumljivo, da se g. Recer distancira od navedb v članku. Zgodila se nam je namreč zares grda napaka: zamenjali smo posredovalca in prejemnika pripomb. V gradivu, ki smo ga uporabili, je g. Recer naveden kot prejemnik zapisa pripomb, ki jih je zbrala Območna (gospodarska) zbornica Posavja. Iz istega vira, torej gradiva Območne zbornice, je tudi pripomba o vljudnosti carinikov in se v izvorniku glasi: "Vljudnost carinikov naj bi bila večja na obeh straneh, kot je." Temu sledi še en odstavek s konkretno pripombo na odnos državnih organov Slovenije na meji.

Izkušnje in mnenja so pač lahko različni. Vendar to nima nič opraviti z napako, ki smo jo zagrešili, in zaradi nje se gospodu Recerju opravičujemo.

Uredništvo

Šahovski klub Krško organizira v soboto, 27. septembra 1992 med 9. in 20. uro

turnir
šahovskih računalnikov

Turnir bo v prostorih šahovskega kluba Krško (Dom mladih). Nastopalo bo šest šahovskih programov in šahovskih računalnikov v petih kolih po Bergerjevem sistemu, in sicer ob 9., 11., 14., 16. in 18. uri.

Igrali bodo naslednji računalniki in šahovski programi: 1. Marco Polo (šahovski računalnik), 2. Fritz (šahovski program na PC), 3. Sargon (šahovski program na Atari ST), 4. CM 2100 (šahovski program na PC), 5. CM 2000 (šahovski program na Amigi 500), 6. Colosus 4 (šahovski program na Commodore 64). Rezerva bo Psion, šahovski program na Atari ST.

Čas za razmišljanje računalnikov je 40 minut za partijo.

Razglasitev rezultatov bo na dan turnirja ob 20. uri.

Vabimo vas, da si turnir ogledate!

Predsednik ŠK Krško:
Hilmiha Ahmetović

Rudnik Senovo in njegova perspektiva

Preteklo petletno obdobje

Rudarstvo je gospodarska panoga, ki zahteva za doseganje dobrih poslovnih rezultatov stabilno dolgoročno gospodarsko politiko države. Ob tem se lahko zaposleni v rudarstvu le kislo nasmehnemo, če obudimo v spomin vse ekstremske republiške premogovniške politike zadnjega petletnega obdobja.

Na začetku tega obdobja je veljalo geslo: "Cena ni pomembna, pomembne so le tone!" Značilne za ta čas so bile vrste za komercialni premog in diktirana prodaja energetskih vrst premoga.

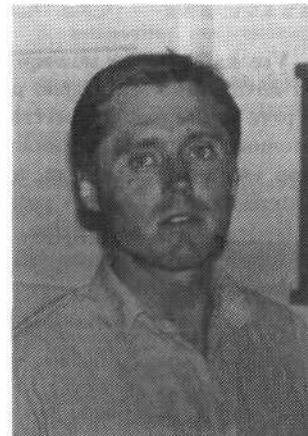
Z začetkom ekološkega osveščanja se je praktično čez noč poskušalo zamenjati domači premog z ekološko sprejemljivejšim uvoženim. Dodaten argument za to odločitev je bil nerealen Markovičev tečaj (7:1). Planska proizvodnja rjavih premogov in lignita v Sloveniji se je morala ultimativno znižati za približno 30 %. Za senovski rudnik je to pomenilo padec planirane letne proizvodnje s prvotnih 120.000 t na 90.000 ton, sorazmerno znižanje staleža ter nekaj bistvenih organizacijskih sprememb. Rudnik Senovo bi moral biti z letom 1997 zaprt ne glede na še obstoječe zaloge in relativno ugodno ceno.

Cene premoga po slovenskih rudnikih rjavih premogov za obdobje januar-maj 1992:

Senovo	327,40 SIT/GJ
Hrastnik	426,60 SIT/GJ
Trbovlje	202,70 SIT/GJ
Zagorje	490,30 SIT/GJ
Kanižarica	355,40 SIT/GJ
Laško	814,80 SIT/GJ

Za senovski premogovnik je za ta čas veljalo reklo: "Planirate lahko le toliko ton in nič več!"

Drago Klanjšek

Slika spodaj:
Rudniški vlak je zaradi nerentabilnosti že skoraj prenehal voziti v Brestanico.

Z lansko vojno v Sloveniji je domači premog zopet vsaj začasno pridobil na veljavi. Ceneni bosanski premog je iz znanih razlogov postal nedostopen, uvoženi premog pa je zaradi realnejšega tečaja tolarja in še česa bil manj zanimiv. Zaradi navedenega ter nedoseganja proizvodnje v nekaterih premogovnikih v sklopu Rudnikov rjavega premoga Slovenije so se začele na Rudnik Senovo naslavljanje zahteve po proizvodnji, ekstremni za dane razmere.

Perspektiva rudnika

Zaloge. Po zadnjih podatkih je v polju Zakov (zaloge A, B) 818.500 ton, v polju Dol pa 202.000 ton premoga, kar pogojuje ob sedanji letni planski proizvodnji še približno dvanajstletno obratovanje rudnika. Za podaljšanje življenjske dobe so nujno potrebna finančno dokaj zahtevna raziskovalna in investicijska dela, katerih realizacija je zaradi težke gospodarske situacije in drugih razlogov vprašljiva. Realneje je pričakovati po izčrpanju prej navedenih zalog zaton rudarjenja na Senovem.

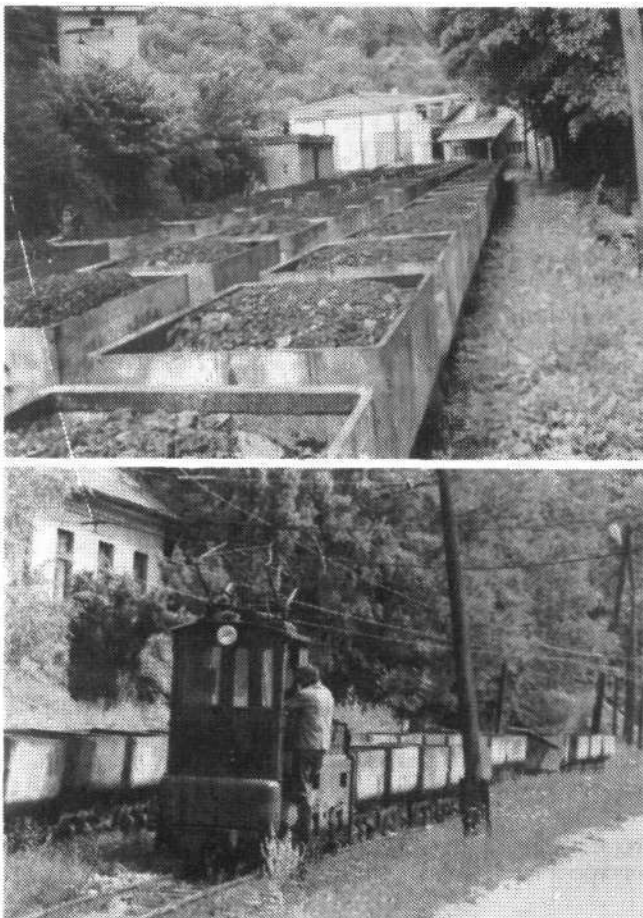
Takoj se postavi vprašanje, kaj bo s Senovim kot tipično rudarskim naseljem po zaprtju rudnika. Ob naravni fluktuaciji (upokojevanje) in nezaposlovanju novih delavcev bo namreč leta 2000 še 266 zaposlenih. Ne glede na to, da Rudnik Senovo po sedanji organiziranosti spada v podjetje Rudniki rjavega premoga Slovenije, bo problem nezaposlenih ostal na območju krške občine. Zato se mora v tem vmesnem času storiti v občinskem merilu vse potrebno, da eventualno zapiranje rudnika ne bo povzročilo hudih socialnih problemov.

Razmišljati bi bilo potrebno v smeri ponovnega prezaoposlovanja z ustanavljanjem novih nadomestnih dejavnosti. Pri tem bi se lahko kot osnova izkoristil še vedno precejšnji materialni potencial rudnika.

Mogoče ne bi bilo napak vsaj del tega problema navezati na gospodarski program, ki ga je na svoji problemski konferenci omenjala tudi krška Demokratska stranka. Ni bistveno, ali so pobuda in soudeležba, kapital zasebni ali družbeni. Važno je, da tovrsten pristop do podjetništva omogoča relativno enostavno zagotavljanje novih delovnih mest. Pri tem bi morala občina odigrati pomembno spodbujajočo vlogo.

Res ni potrebno, da se vsem problemom krškega gospodarstva pridruži še eden.

Drago Klanjšek, dipl. ing. rud.,
tehnični vodja jame RRP Senovo
in eden od nosilcev gospodarskega programa
Demokratske stranke v Krškem

Ivan Pečarič:

Trdo delo in neizpodbitna kakovost

Ko je Ivan Pečarič pred leti odhajal na delo v Nemčijo, je bil prepričan, da gre samo dva ali tri mesece, domov pa se je vrnil čez štirinajst let. Za avtomehanika se je izučil leta 1960 pri mojstru Antonu Baškovcu, nato pa je pred odhodom v tujino v večerni tehnični šoli naredil še tri semestre. Obrtnik je postal leta 1975, do danes je svojo obrt dodobra razvil in dodatno pred kratkim ustanovil podjetje Inštalomont s prodajalno.

Ivan Pečarič je začel seveda skromno, kot večina v tistih časih. Najprej se je skušal izučiti za pleskarja, pa so pri njegovem mojstru imeli take navade, da so bili vajenci krepko lačni in še malo bolj jih je moralo zebsti (tudi ponoči), zato je od tam kmalu pobegnil in se izučil za avtomehanika. Bil je bolj drobne sorte fant in zaposlitev si je poiskal na gradbišču avtoceste. "Ves dan sem prenašal 50-kilogramske vreče cementa, ki so bile skoraj težje od mene, v betonski mešalec, po šihlu sem pa iz kakega tovarnjaka sunil malo goriva, ga pomešal s peskom in se v Savi umil. Seveda sem potem v šoli

vedno smrdel po nafti kot dap!" pripoveduje. Po prihodu v Nemčijo se je oprijel instalacijskih del za vodovodne, plinske in centralne napeljave. Leta 1974 je dosegel tudi t. i. Meisterbrieff, mojstrski izpit v šoli. Nemški zakoni namreč izrecno prepovedujejo, da bi se z vajenci ukvarjal kdorkoli drug kot mojster. Tudi če ima delavnico v lasti inženir, mora za ukvajence najeti izšolanega mojstra poklica.

Poleti 1975 se je vrnil iz Nemčije in si še isto leto uredil potrebne dokumente za odprtje obrti. Tudi tu je začel z vodovodi in centralnimi napeljavami, pol leta je delal sam, nato je postopoma pričel zaposlovati dodatne delavce. V začetku je imel obrt kar v domači garaži, na Tomšičevi v Krškem, leta 1979 pa se je preselil v nove prostore v obrtniški coni pod Leskovcem. Sprva so tam imeli samo skladišče, pet let kasneje pa so opremili tudi pisarne in jih preselili iz domačih prostorov. Objekt s 581 kvadratnimi metri pokrite površine so pričeli graditi prvi v soseski, tapetnik Pirc, ki se je gradnje lotil za njimi, jih je prehitel in nato je na hitro zrasla vsa obrtniška cona.

Pečarič zaposluje 14 delavcev in dva izmed njih sta pri njem že 15 let (od začetka), dva imata dvanajst- in štirje desetletni staž v podjetju. Očitno jih nobena sila ne preganja od tam. Ivan Pečarič pa, ki se lastnoročno dela že dolgo ne loti več, saj je drugih opravkov vrh glave, pravi, da so njegovi fantje dobro izučeni majstri in da se lahko v celoti zanese nanje. Imajo tudi enega pripravnika, zaposlili so še dodatnega fanta za nedoločen čas, hčerka Sonja z ekonomsko tehnično šolo že tri leta vodi pisarno. To je bila prej ženina naloga, a sedaj jo vse preveč vežejo ostale družinske dolžnosti. Od novega leta dalje dela pri Pečaričevem podjetju tudi zet, Sandi Mlakar, ki je bil prej kot strojni tehnik v SOP-ovem računalniškem centru. Njegova skrb je vodenje novoustanovljenega podjetja Inštalomont in prodajalne, ki sodi zraven.

Zakaj pripovedujemo vse to? Zato, ker je eden najmočnejših krških obrtnikov že devet let invalid II. kategorije, ledvični bolnik, vsak drugi dan vezan na dializo v Novem mestu. O

Ivan Pečarič pred vrsto priznanj, ki si jih je prislužil v svoji bogati delovni karieri: Meisterbrieff, priznanje papeža Janeza Pavla II. za pomoč pri obnovi videmske cerkve, državno priznanje, občinsko priznanje, listina obrtne zbornice...

Ivan Pečarič s hčerko Sonjo in njenim možem, Sandijem Mlakarjem, pred vhodom v novo prodajalno. Mlada dva sta se seveda uspešno lotila tudi pisarne in spravila celotno poslovanje obrtne delavnice in podjetja na računalnik. V prodajalni, po Mlakarjevih besedah, dopolnjujejo dejavnost obrtne delavnice, prodajajo material za vodovodne napeljave in centralne kurjave. Doslej se je to že tudi razvedelo med ljudmi in je kar nekaj prometa. Seveda pa svoje prispevajo ekonomsko težki časi!

tem se sploh noče pogovarjati z nikomer, vse skupaj pač jemlje kot še eno, čeprav neljubo obveznost. Tudi dela ima preveč, da bi utegnil razmišljati o svoji bolezn. Postopoma bi pa le zadeve rad predal mlajšim. Saj ne da se umika v pokoj, le olajšal si bo breme, ker se ne bi rad preveč izčrpal.

Pečaričevo delo je tudi ves čas brez reklamacij, opravljeno korektno in v dogovorjenih rokih. To je za zaključna dela v gradbeništvu, ki jih opravlja, bistveno. To nam je zatrdil direktor Obrtne zadruge Resa, Metod Šonc, ki nas je opozoril na Ivana kot dolgoletnega člana zadruge. V Reso je Pečarič stopil takoj ob ustanovitvi svoje obrtne delavnice in kmalu potem je postal in je še vedno tudi član različnih organov. Je član združenega sveta, predsednik delavske kontrole... Tudi

vse večje posle opravlja preko Rese, skupaj nastopajo na tržišču razen pri manjših delih po zasebnih hišah, odkar ljudje lažje neposredno nabavljajo potrebni material. Delo Pečaričevih mojstrov je že marsikdo ocenil kot podvig. Spomladi so, na primer, v Sevnici objekt zveznih vojaških rezerv preuredili v obrat za proizvodnjo obutve v rekordno kratkem času. Tudi obnove kotlarne v sevnški klavnici se je lotil ob vrtočlovo kratkih rok in ob tem je upal pri pogodbi podpisati tudi predvideno možno kazen: 3 % pogodbene vrednosti investicije za vsak zamujeni dan. Kljub temu da so se nekoliko bali, ali bo Emu uspelo v dogovorjenem roku narediti nov kotel, so zahtevane pogoje upali sprejeti. Sposobnost in samozavest!

Tenis za vsakogar: Novo igrišče bo dovolj odmaknjeno, tudi za začetnike

Na prvem teniškem turnirju bodočega Tina tenis centra pri Brudarjevih (Žabjek v Podbočju) je zmagal med posamezniki Damjan Obradovič, drugi pa je bil Primož Gajšek. Obradovič je zmagal tudi pri parih, skupaj s Karlom Kišem. Nagrade za zmagovalce so poleg lastnika, ki je podaril "Matjažev pokal", prispevali: M- Preskrba, Restavracija Pod Gorjanci, M-Agrokombinat, Zadrudniki d.o.o. Krško in Elektrotehna.

V ŽABJEKU 4 a (V PODBOČJU), PRI Brudarjevih, bodo prepotrebno rekreacijo in sprostitvev omogočili nekaterim izmed tistih, ki se že ukvarjajo s tenisom ali pa se bodo šele pričeli. "Ljudje lahko svoj prosti čas uporabijo koristno in se hkrati srečajo s poslovnimi partnerji ali prijatelji, z družinskimi člani preživijo prijetne ure v neokrnjeni naravi, se poveselejo," si je rekel Brudarjev Jože in se odločil za postavitev teniškega igrišča. V soboto, 11. julija, so na njem organizirali (za krog znancev) prvi turnir. Ker pa je vse skupaj še v fazi urejanja formalnosti, je bil turnir predvsem prijateljske narave, vsaj namen organizatorja je bil tak. Tistih 12 igralcev, ki so se znašli znotraj žičnate ograje, vsak na svoji strani mreže, se je namreč za žogo zaganjalo, kolikor so jim dale moči in znanje.

Jože Brudar ima sicer obrt, stavbno kleparstvo, ki teče normalno. Ker pa ta del dejavnosti preveč omejuje njegove razvojne načrte, se je odločil za ustanovitev novega podjetja. Igrišče so poimenovali "Tina tenis center", novoustanovljenemu podjetju, ki se bo s to dejavnostjo ukvarjalo, pa so dali naziv BEK. Če se bo zadeva po ureditvi formalnosti obnesla, se bo, po Brudarjevih besedah, našel prostor tudi za še eno teniško igrišče, sicer pa obljublja delovni čas med 9. in 22. uro in možnost organiziranja piknikov ali družabnih srečanj za družbe do 30 ljudi.

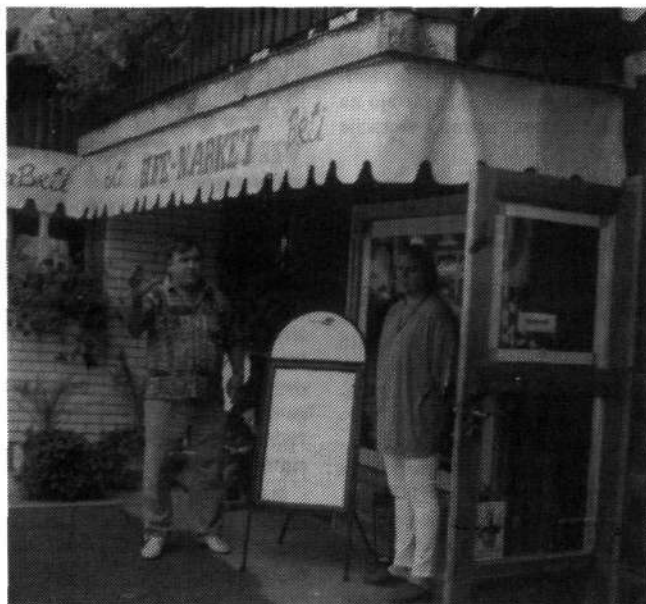
Državno prvenstvo

SEVNIČANI SO

bili 12. julija organizatorji gorske dirke, prvega državnega prvenstva. Tekmovalci so se pomerili na progi Impolca - Studenec in zmagal je Matjaž Tomlje (portret) v BMW M3 s 300 konjskimi močmi. Drugi je bil Zvonimir Blažun, tretji pa (sicer doslej že osemkratni državni (YU) prvak) Dagmar Šuster. Atrakcija dirke je nastopila pred samim tekmovanjem: to je formula VW 1.600, ki so jo pripeljali pokazat iz Maribora in ki zmore 270 km/h po ravni (na fotografiji). Sicer pa sta v gocarjih, tudi kar tako, za zabavo, progo prevozila tudi dva Sevničana. (Foto: Lipa, Sevnica)

Market Beti na Dorcu

DRAGO IMPERL JE 14 LET DELAL V

Nemčiji kot mizar, leta 1979 se je vrnil v hišo, ki jo je leta 71 postavil na Dorcu v Brestanici, in se lotil prevoznitstva. Najprej za Tovarno pohištva iz Brežic, nato pa je pogodbo sklenil s TES-om. S slabšimi časi se je slabšal tudi plačilni promet in krhali so se tudi poslovni odnosi med prevoznikom Imperlom in TES-om. Tako je Drago Imperl pred dvema letoma spodnje prostore svoje hiše preuredil v samopostrežno prodajalno in bife z vrtom. Celo podjetje je dobilo ime "Beti market", po ženi Elizabeti. "Žena, ki je še vedno zaposlena v TES-u, je imela tam tudi obljubljenega nekaj denarja za odpravnino. "Na račun tega denarja sem najel posojili pri Obrtni zbornici in Ljubljanski banki, a denarja do danes še ni dobila," pravi Imperl. Hčerko Brigito je preusmeril, kot pravi, iz štiriletnega v triletni program brežiške

ekonomske šole; postala je prodajalka. Delal je sam in sedaj je prostor v pritličju, namenjen mizarski delavnici, preurejen v samopostrežno prodajalno, bife in prijeten pokriti vrt, parkirišče je dovolj veliko, garaža tovornjaka pa je postala skladišče. Samopostrežna trgovina je založena tako kot vse podobne, na vrtu pa gostom postrežejo s pijačo in sladoledi v različnih inačicah. Obratovalni čas imajo vsak dan med 7. in 20. uro poleti, medtem ko pozimi zapirajo ob 19. uri. Ob sobotah so na voljo med 7. in 15. uro, ob nedeljah pa med 8. in 12. To pa ne pomeni, da ne ustrezajo, če kateri izmed strank česa doma zmanjka in potrka na njihova vrata izven uradnega delovnega časa. Nasprotno! Kruh imajo od Žita in Sluge z Rožnega, ob nedeljah pa prodajajo Papeževega iz Cerkelj.

Drago Imperl zagotavlja, da so cene pri njem toliko konkurenčne, da so nižje od tistih, ki jih sedaj postavljajo v podjetjih kot sindikalne, ker prodajajo blago, dobljeno iz kompenzacij. "To je možno samo s trdim lastnim delom in minimalnimi maržami," pravi. Zaradi tega (nelojalne konkurence) si tudi ne more privoščiti, da bi redno zaposloval ljudi. Delata sama s hčerko Brigito, imata po dve pripravnici in praktikante iz brežiške šole, a brez rednega zaposlovanja! Stroški tega ne prenesejo, dela je pa veliko. Trenutno ni praktikantov in pripravnikov, zato je najel dekle na študentskem servisu. "Pri meni so inšpektorji redno, pripomb ni konca!" se huduje, "drugje pa kar odpirajo nove lokale, prodajajo vse od kraja, tudi živila, čeprav zanje niso registrirani in obdavčeni, pa nič!"

PARK, SAMOSTAN IN STOLP GASIL-

skega doma v starem krškem mestnem jedru bodo razglasili za urbanistični spomenik in normativni akt o tem je že pripravljen. Zaradi tega so tudi investitorji in izvajalci dobili samo pogojno (pieteta do rajnkoh, skrb za rastje...) soglasje za priključitev na novo kineto. Ko je padla prva tisa v krškem parku, nekdanjem pokopališču, so si zadevo ogledali tudi delavci ustreznih strokovnih služb iz Ljubljane. Žal so lahko samo ugotovili stanje, ne pa tudi, da poteka izkopani jarek tik ob vrsti starih grobov, ki niso bili vsi prekopani. Popoldne, ko na gradbišču ni bilo nikogar, se je zemeljska stena porušila in odkrila ostanke. Seveda so novost prvi odkrili okoliški mulci in se malce pozabavali z najdenimi kostmi. Že naslednji dan so zadevo vzeli v svoje roke in jo strokovno uredili tisti, ki imajo za to ustrezne službe: Kostakovi delavci. Zaenkrat toliko o tem.

Tomljetu

REPUBLIKA SLOVENIJA
OBČINA KRŠKO
Sekretariat za gospodarsko infrastrukturo
Krško, Cesta krških žrtev 14

Številka: 9-92/SO/ML
Datum: 07. 07. 1992

Izvršni svet Skupščine občine Krško na podlagi 4. člena Pravilnika o oddaji poslovnih prostorov (Ur. l. RS, št. 26/91) objavlja

JAVNI NATEČAJ za oddajo poslovnih prostorov v najem

I. Predmet najema

so lokali v prithčju poslovno-stanovanjskega objekta Bohoričeva B5, Krško, ki bodo zgrajeni 30. 04. 1993.

Struktura lokalov:

II. Izhodiščna izklicna cena

		najemnine v:	
		SIT/mes.	DEM/mes.
LOKAL 1	30,20 m²	15.693,00	307,70
1. Vetrolov	1,40 m ²		
2. Lokal	20,00 m ²		
3. Pisarna	4,70 m ²		
4. Sanitarije	4,10 m ²		
LOKAL 2	30,00 m²	15.591,00	305,70
1. Vetrolov	1,95 m ²		
2. Lokal	17,35 m ²		
3. Pisarna	7,20 m ²		
4. Sanitarije	3,50 m ²		
LOKAL 3	39,90 m²	20.737,00	406,60
1. Vetrolov	1,70 m ²		
2. Lokal	29,25 m ²		
3. Pisarna	5,45 m ²		
4. Sanitarije	3,50 m ²		

III. Namembnost poslovnih prostorov

Lokali so namenjeni storitveni in poslovni dejavnosti, izključena pa je možnost opravljanja storitvenih dejavnosti, ki vplivajo na okolje (hrup, smrad, vibracije ipd.).

IV. Trajanje najema

Najemna pogodba bo sklenjena za nedoločen čas.

V. Varščina

Licitant so dolžni položiti na žiro račun št. 51600-630-13016 SO Krško varščino v višini treh izklicnih najemnin za lokal, katerega najem bodo litali. Varščina se uspešnim licitantom vračuna v najemnino, neuspešnim pa vrne v osmih dneh po licitaciji. Licitantom, ki zamudijo pričetek licitacije, varščina zapade.

VI. Čas in kraj javne licitacije

Licitacija bo v sredo, dne 05. 08. 1992 ob 13.00 uri v sejni sobi D Skupščine občine Krško.

VII. Informacije

Podrobnejše napotke in informacije lahko zainteresenti dobijo

na Sekretariatu za gospodarsko infrastrukturo občine Krško, Krško, Cesta krških žrtev 14/II, pri g. Niku Somraku, soba 223, ali pri ge. Stanislavi Preskar, soba 218, oziroma po telefonu 0608 22- 771.

VIII. Drugi pogoji

Zainteresirani licitanti so dolžni pisno napovedati udeležbo na licitaciji najmanj tri dni pred njenim pričetkom, v napovedi navesti, za kakšen namen bodo uporabljali poslovni prostor, in priložiti obrtno dovoljenje ali dokazila, da pogoje zanj izpolnjujejo, oziroma overjen izpisek iz sodnega registra. Brez navedene napovedi in prilog udeležba na licitaciji ni mogoča.

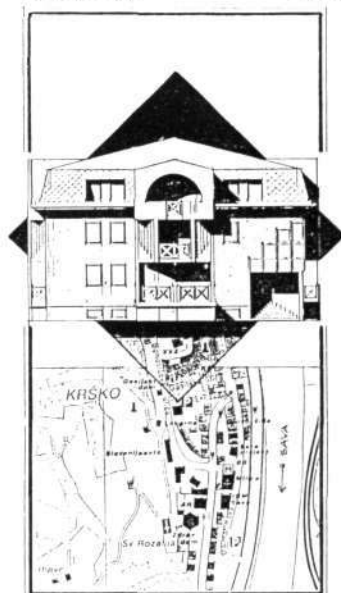
Zastopniki oz. pooblaščenici morajo pred pričetkom licitacije predložiti **overjeno pooblastilo za zastopanje**.

Prednost pri licitaciji bodo imeli naslednji licitanti:

1. kdor bo ponudil najvišjo mesečno najemnino, s tem da je v enem licitacijskem krogu možen najmanjši dvig 510 SLT oz. 10 DEM;

2. kdor bo ponudil največji znesek najemnine kot predplači-

LOKAL 4	51,60 m²	27.131,00	525,80
1. Vetrolov	2,70 m ²		
2. Lokal	37,10 m ²		
3. Pisarna	8,60 m ²		
4. Sanitarije	3,20 m ²		
LOKAL 5	25,30 m²	13.148,00	257,80
1. Vetrolov	1,70 m ²		
2. Lokal	14,30 m ²		
3. Pisarna	4,60 m ²		
4. Sanitarije	4,70 m ²		

KATALOG LOKALOV
BOHORIČEVA B5
KRŠKO

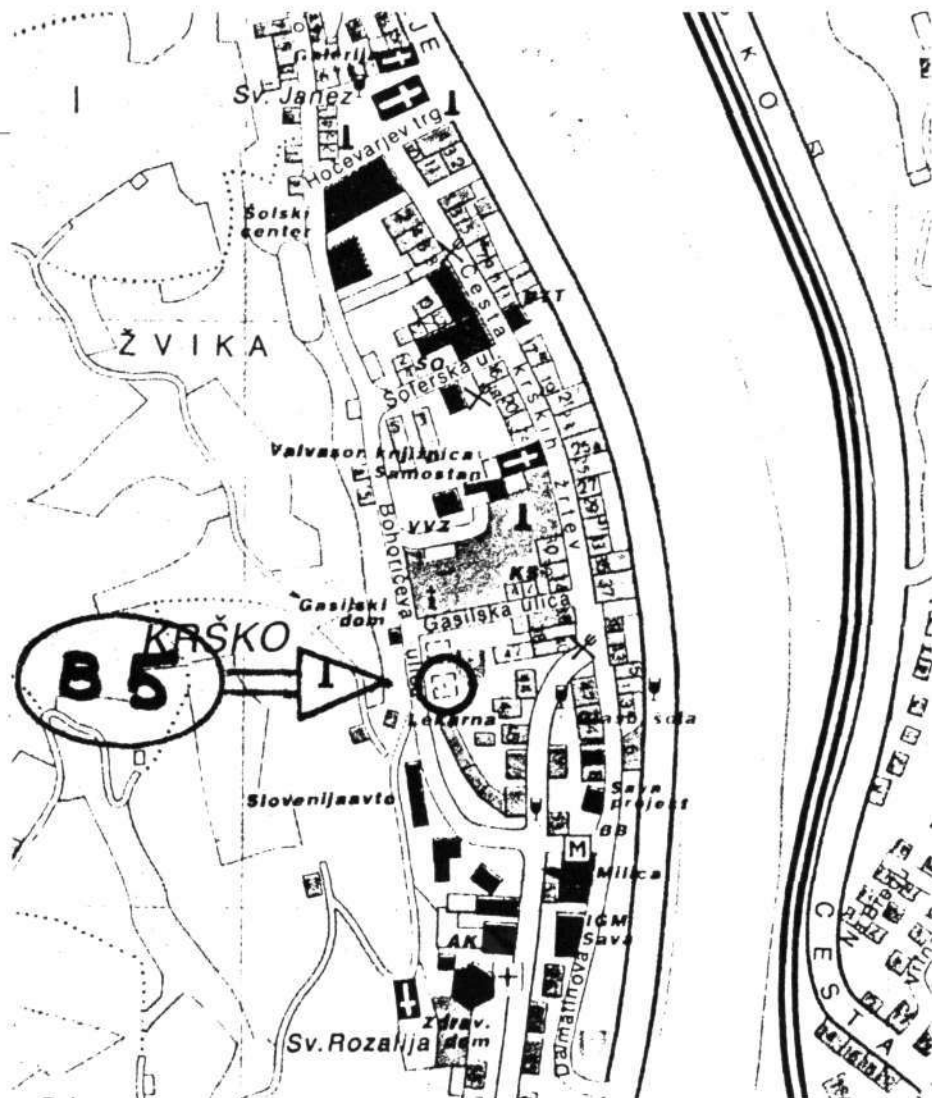

lo, s tem da ponudi najmanj tri-letno predplačilo. Element 3 letnega predplačila je ekvivalent dviga najemnine v licitacijskem krogu 60 DEM s prednostjo. V vsakem naslednjem krogu pa je možnost dviga enoletnega predplačila z ekvivalentom dviga najemnine 20 DEM s prednostjo.

V primeru predplačila prizna občina Krško najemniku prenominalicijo tolarkega zneska v DEM, ki ga obrestuje po 8,5-odstotni letni obrestni meri; glavnica se zmanjšuje za znesek mesečne najemnine, nominirane v DEM, vse do končnega poračuna predplačila z obrestmi za najemnino lokala. Nato nastopi za najemnika redna mesečna obveznost poravnavanja najemnine.

Vsa razmerja med tolarjem in DEM, izhajajoča iz tega razpisa, se oblikujejo na podlagi srednjega tečaja Banke Slovenije. Na dan priprave razpisa je bila veljavna tečajnica št.128 z dne 07. 07. 1992 v razmerju 1:50,519027. Tolarske izklicne cene se na dan licitacije oblikujejo na podlagi tistega dne veljavne licitacije tečajnice.

Franc ČERNELIČ,
predsednik IS

S plakatom proti plakatu!?

CEL HUDIČ JE BIL PRED LETI, KO SO za potrebe Kongresa ZSMS v Krškem takratni mladinci postavljali plakatne panoje. Nažicali so cevi za konstrukcije in deske, še postav-

ljanje so organizirali in od takrat panoji veselo služijo svojemu namenu, čeprav jih prej, dokler jih ni bilo, ni nihče pogrešal. Sedaj je od slavnega krškega kongresa minilo že kar nekaj let, lahko bi celo razvili debato o tem, ali so takratni likovni opremljevalci slovite Pershinge postavili na Trg Matije Gubca kar tako, za štos, ali pa so morda vedeli, kaj počnejo... Pustimo analize, krivde in zasluge zgodovinarjem! Hotel sem le povedati, da sedaj plakatne deske uporab-

ljamo vsi, zanje pa nihče ne skrbi. V bližajočem se predvolilnem boju bi se zato kazalo pravočasno pobrigati tako za skupna oglasna mesta kakor tudi za "svoje" kotičke, s katerih ne bo nihče od konkurenčnih ali pa samo nemarnih mogel in ne smel strgati "našega" plakata že pol ure zatem, ko je bil obešen!

Morda bi celo kazalo katero ziniti tudi o tapetiranju debel v že tako redkih mestnih drevoredih. Ali so brezbrizni nabijalci žeblicev in sponk v že tako ogrožena drevesa že kdaj pomislili na to, da je mestni smog že sam povsem zadostna nesreča za te rastline?!

Prvo srečanje pustnih skupin Slovenije bo v Kostanjevici

Vse je enkrat prvič in tokrat smo mi, kostanjeviški Prforcenhausarji, zaorali ledino. Potrebno je bilo malo korajže in veliko dobre volje, te pa pri nas tako ali tako nikdar ne zmanjka.

Tako bo letošnji 25. julij 1992 poleg Kostanjeviške noči, ki je že tradicionalna, potekal v znamenju prvega srečanja slovenskih skupin

Program srečanja v Kostanjevici

Gostje bodo v Kostanjevico prišli že 25. julija ob 10. uri in ob 13. uri se bo v gostilni Žolnir pričela okrogla miza na temo Praznovanje pusta. V razpravi bodo sodelovali tudi dr. Janez Bogataj, predstavniki občine Krško, predstavniki pustnih odborov in ostali gostje. Po končani okrogli mizi bo, tudi v gostilni Žolnir, tiskovna konferenca (ob 14. uri), po njej pa bo med 15. in 18.50 v kostanjeviškem gradu predstavitev sodelujočih odborov in njihovega delovanja.

Povorka po ulicah Kostanjevice se bo začela isti večer (v soboto, 25. julija) pri Domu kulture ob 19. uri. Tudi odhoda splavov po Krki do prireditvenega prostora niso opustili. Prireditev, Kostanjeviško noč, bo uradno odprl tamkajšnji minister za turizem in nato si bodo obiskovalci lahko ogledali program Prforcenhausu ter parado okrašenih čolnov z izborom najlepših.

oziroma društev, ki se trudijo, da pustne šege in navade ne izginjajo v pozabo.

Na naše vabilo so se odzvali ptujski in markovski kurenti, cerkniški lafarji in Dobropoljčani. Veselimo se srečanja z njimi. Omenimo naj, da bomo v ta namen pripravili okroglo mizo, katere častna gosta bosta poleg vseh zgoraj naštetih skupin in Prezidija Prforcenhausu tudi dr. Janez Bogataj, znani slovenski etnolog, in predsednik krške občine, gospod Vojko Omerzu, ki nam je veliko pomagal, da bomo lahko realizirali to prireditev. Vabljeni pa so tudi župani vse krajev, kjer še gojijo pustne običaje.

Srečanje bomo nadaljevali s tiskovno konferenco, katere namen bo predstavitev posameznih skupin, orisali bomo naše bodoče sodelovanje in seveda spregovorili o problemih, ki več ali manj tarejo vsa društva s to dejavnostjo.

Posebno slikovit bo sprevod vseh sodelujočih skupin in nastop kostanjeviških mažuretk pa ognjemet, prihod okrašenega splava skupaj s Prezidijem Prforcenhausu, nagrajevanje okrašenih čolnov, veselo rajanje ob dobri pijači in hrani..., torej vse največ, kar lahko pričakujete od navadne sobote, 25. julija 1992, za katero se bomo kostanjeviški Prforcenhausarji potrudili, da bo postala nenavadna in da vam bo ostala v lepem spominu.

Prezidij Prforcenhausu

SPOMIN
NA ČISTO
SAVO

**GASILSKO DRUŠTVO KRŠKO
IN
KAJAK-KANU KLUB KRŠKO**

ORGANIZIRATA

SPUST PO SAVI
na relaciji SEVNICA – KRŠKO

**V SOBOTO, 25. 7. 1992
OB 10⁰⁰ URI**

Zbirno mesto je Gasilski dom Krško.

Udeleženci si sami izberejo in zagotovijo plovilo (čoln, blazina, zračnica, splav ...).

Prevoz do startnega mesta zagotovita organizatorja.

Startnina je 200 SIT, za kar organizatorja zagotovita vsakemu udeležencu dve pivi in malico na cilju v Gasilskem domu Krško.

Vrnitev v Krško je predvidena ob 15. uri.

Prijave sprejemamo vsak dan od 15. – 22. ure v Gasilskem domu Krško.

Arhivski posnetek: orač je padel.

IZ KOSTANJEVIŠKIH GALERIJSKIH DOGAJANJ

Ekspressionistična grafika Toneta Kralja

V Moderni galeriji v Ljubljani je na ogled razstava Ekspressionistična grafika Toneta Kralja. Večina umetnin (94) jih je iz zbirke galerije Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki, ki jih je galerija odkupila lansko leto od Tatjane Jakac. Nekaj grafik pa je iz depoja Moderne galerije. Razstavo je postavila kustodinja Moderne galerije Breda Ilich-Klančnik, odprl pa jo je ravnatelj Narodne galerije dr. Andrej Smrekar. Razstava v Moderni galeriji je v bistvu razširjen prenos razstave iz leta 1991 v Lamutovem salonu v Kostanjevici na Krki, ki jo je skrbno pripravil Andrej Smrekar.

Grafike so zastopane s tehniko jedkanice, tonirane jedkanice in nekaj primerov lesoreza ter litografije. Prav tako so ikonografsko različne – od biblijskih motivov, prek zgodovinskih, do kmečke ruralne motivike. Umetnine so v glavnem »mikrografične« velikosti in so mere podane v milimetrih. Razstava je namenjena predvsem sladokuscem, saj ne gre za velike monumentalne grafične liste, ampak za drobne eksperimentalne stvaritve našega umetnika, ki so nastale med njegovim študijem v Pragi. Velikost grafičnih listov je narekovala tudi umetnikova gmotna stiska, saj je znano, da Tone Kralj in Božidar Jakac med svojim bivanjem v Pragi nista delila le Študentskega stanovanja, ampak tudi miniaturno grafično stiskalnico.

Grafika je pomenila Tonetu Kralju osamosvajanje, iskanje lastne identitete in beg pred patronskim okriljem svojega starejšega brata Franceta. Grafike imajo eksperimentalni značaj pa tudi lastnosti priprav za večje projekte, nekatere so samostojne zaključene celote. Kakorkoli že – drobne tenkočutne umetnine so pred nami in pomenijo velik prispevek za slovensko obdobje ekspresionizma in še eno zahvalo Božidaru Jakcu in njegovi skrbi za ohranjanje slovenske kulturne dediščine.

Tako je bil Tone Kralj eden tistih, ki je zatrjeval, da je šele on ustvaril »pravo slovensko umetnost« drugačno od impresionistov, ki so prinesli francosko umetnost preko Münchna na naša tla. Ne glede na dejstvo,

da je tudi slovenski ekspresionizem iskal oporo v dunajski secesiji in drugih evropskih impulzih, pomeni nastop naših ekspresionistov demitiziranje impresionistične ustvarjalnosti.

Pri svoji recepciji so ekspresionistični likovniki uživali podporo takratnih kritikov, kar je pritegnilo k ustvarjanju ekspresionističnih del in k podiranju mitizacije impresionistov. Tako se je impresionizem moral umikati mlajšim kolegom, čeprav s svojo tradicijo ni nikoli nehal in je šele smrt umetnika pomenila odnehanje impresionističnega ustvarjanja. Ekspresionisti pa so iskali tudi nove poti kot je denimo nova stvarnost in zelo pogosto izven v realno občutenih umetniških stvaritvah, pa tudi abstrakciji. Zasluga ekspresionistov je, in s tem tudi Toneta Kralja, da so slovensko umetnost postavili v kontekst evropskih umetnostnih tokov. Vendar ob dunajski secesiji in nemškem ekspresionizmu je treba iskati pobud tudi doma, kar se še najbolj evidentno kaže pri bratih Kraljih. Tone Kralj v svojih raznovrstnih grafičnih tehnikah spominja na Vesnane in še posebej na Sašo Šantla, ki prav tako pomeni tehničnega raziskovalca in nekakšnega predhodnika ne toliko v slogovnem smislu tolikor v tehničnem eksperimentiranju.

Ob razstavi je izšel tudi katalog s tehtnim esejem Andreja Smrekarja, ki je izvrstna interpretacija sociološkega in celo političnega trenutka ustvarjalnosti slovenskega ekspresionizma. Pričujoča razstava je pomemben verižni člen v predstavitvi ekspresionizma na Slovenskem in pomeni razkritje dosedaj nekoliko manj znanega o kulturni dediščini naše polpreteklosti.

Ida Tomše

SPOMINSKA RAZSTAVA JOŽETA GORJUPA (1907 – 1932)

V Posavskem muzeju v Brežicah je na ogled spominska razstava prezgodaj umrlega slikarja, kiparja in grafika Jožeta Gorjupa (1907-1932). Razstava je prenos razstave iz Lamutovega likovnega salona v Kostanjevici na Krki, za katero sta naredila izbor Andrej Smrekar in Ida Tomše. Na razstavi je na ogled 70 olj, kipov, grafik in risb, kar je le del njegovega opusa, saj galerija Božidar Jakac v Kostanjevici šteje več kot 500 enot njegovih umetnin, še posebej risb in grafik, kar je sorazmerno velika zapuščina, če upoštevamo dejstvo, da je umetnik umrl komaj 25 let star. Za odkritje in uveljavitev Jožeta

Odprtje razstave ZGODNJA GRAFIKA TONETA KRALJA (1919 – 1932) v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki je bilo pravo odkritje.

Zato ni čudno, da so jo 18. junija odprli še v Moderni galeriji v Ljubljani, kjer bo vse poletje. Potem bo v organizaciji Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki obiskala še številne druge galerije po Sloveniji ter končno Gorico, Trst in Celovec.

Na sliki – z desne proti levi – avtorjeva soproga Mara Kralj in hčerka Tatjana, sicer znana operna pevka na odprtju razstave v Kostanjevici.

Gorjupa gre zasluga Ladu Smrekarju, ki je prvi zbral in uredil njegov opus.

Jože Gorjup je bil rojen 20. aprila 1907 v Kostanjevici. Po prvi svetovni vojni je do 1925. leta obiskoval gimnazijo v Novem mestu. Njegovi zgodnji lesorezi, ki so ilustracije lastnih pesniških poizkusov, kažejo velik vpliv Božidarja Jakca in njegovih ilustracij Gradnikovega cikla Pisma. V njih se je Gorjup oplajal z Jakčevim liričnim ekspresionizmom.

Leta 1925 je bil sprejet na umetniško akademijo v Zagrebu na kiparskem oddelku. Bil je Meštrovičev učenec in znani kipar je veliko vplival na mladega študenta. Leta 1927 je odšel na akademijo v Firence, kjer je študiral slikarstvo in grafiko. Njegova učitelja sta bila Felice Carena in Celestino Celestini. Umetnik se je za svoja dela temeljito pripravljaval, saj v njegovi zapuščini zasledimo številne prepdpriprave – risbe na osnovi katerih je ustvarjal svoja umetniška dela. Leta 1931 je ustvaril svoje največje in najbolj monumentalno delo – poslikavo prezbiterija v kostanjevski cerkvi sv. Miklavža.

Leta 1930 se je umetnik vrnil v rodno Kostanjevico. Poročil se je s francosko slikarko Marjetico Dufour. V začetku leta 1932 je dobil vnetje sinusov in je za posledicami operacije umrl v ljubljanski bolnišnici. Nekaj dni pred smrtjo je še videl svojo komaj rojeno hčerko.

Razstava v Brežicah bo odprta ves julij in avgust.

Ida Tomšič

Mitja Berce razstavlja v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki

Mitja Berce se je rodil 1959. leta v Novem mestu. Po končani srednji šoli se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je končal tudi postdiplomski študij slikarstva pri profesorju Gustavu Gnamušu. Leta 1984 je postal član Društva slovenskih likovnih umetnikov. Živi in dela v Slepšku pri Mokronogu kot samostojni umetnik. Prebil je tudi dve leti v Španiji, kjer si je nabral novih življenjskih in slikarskih izkušenj.

Mitja Berce pripada diplomantom ljubljanske ALU v začetku osemdesetih let in ga kot takega lahko prištevamo med soustvarjalce slovenske alternativne scene. Njegova novejša dela uspešno združujejo izkušnje modernizma s postmodernističnimi deli, kar pomeni obenem analitičen premislek in svobodnejšo obdelavo, abstraktnost in figurativno, nadzorovanost in spontanost.

Umetnina je pri Bercetu uresničitev duhovnega in materialnega ideala; iskanje bistvenega, izvirnega in nato doseganje določene perfekcije v obliki. Ko opazujemo njegova iskanja in najdene rešitve, nas preseneti raznolikost, ki jo umetnik doseže po tej metodi.

Največ umetnin nastopa v skupinah diptiha in triptiha in le nekaj kot samostojne umetnine, slike same po sebi. Tudi v tem se kaže njegova raziskovalna vnema, njegovo eksperimentiranje, njegovo iskanje nove podobe. Zanimive so tudi njegove mehanske obdelave, kjer poskuša sliki podati novo mehansko sozvočje iz kovine, mehanski kovinski detalj. Nekatere slike pa okraša s svetlečimi mobilijami, ki visijo obešene v zraku na tenki nitki in migljajo v protoru.

Izmed vseh del so mogoče najbolj zanimivi njegovi triptihi, kjer isti motiv ponavlja trikrat v različnih razrešitvah. Tako njegova slika nastaja iz že znane podobe in naslednja tretja se ponovi kot skušnja obeh. Gre za prenos že znane podobe, za nek sklenjen proces, kjer ena slika pogojuje drugo, tretjo sliko, ki pogojuje novo podobo.

Razstavo Mitja Bercetarja odprl dr. Andrej Smrekar, spremena teksta k vabilu pa sta napisala dr. Andrej Smrekar in dr. Jure Mikuš. Razstava v Lamutovem salonu bo odprta ves julij in avgust.

Ida Tomšič

Periodično gradivo

Domoznansko periodično gradivo

Valvasorjeva knjižnica pridobiva, obdeluje, hrani in daje bralcem v uporabo tudi domoznansko gradivo za občino Krško. Domoznansko gradivo je lahko primarno (tisto, ki je vsebinsko vezano na območje občine) ali sekundarno (če je založnik, izdajatelj ali tiskarna z območja ali če je avtor rojen, živel ali umrl v naši občini). S področja domoznanstva zbiramo vse vrste gradiva: monografske publikacije (knjige), serijske (časniki in časopisi), polpublikacije (gradivo, ki ni dostopno), članke, rokopise, kartografsko (geografsko) gradivo, muzikalijske, video gradivo, audio gradivo, slikovno gradivo (fotografije, razglednice, plakate, grafične liste...), drugo (npr. drobne tisne...).

Zaenkrat je uporabnikom na razpolago 613 enot v domoznanskem oddelku, okrog 50 enot pa v oddelku za odrasle.

Tokrat želimo podrobneje predstaviti periodično gradivo.

OZNAKE v tekstu:

*: pred naslovom ali letnico pomeni, da si je gradivo v knjižnici možno izposoditi v knjižnici;

I., II., III. itd.: z rimsko številko so označeni letniki periodičnih publikacij;

1., 2., 3. itd.: z arabsko številko so označene posamezne številke;

—: znak brez zaključene letnice pomeni, da publikacija še vedno izhaja.

1. LETNO POROČILO (IZVESTJE) DRŽAVNE DEŠKE MEŠČANSKE ŠOLE V KRŠKEM (pozneje: DRŽAVNE MEŠČANSKE ŠOLE MARTINA HOČEVARJA V KRŠKEM). Krško (Gurkfeld), 1. 1881/82–1899/1900, 1902/03–1903/04, 1907/08–1908/09– 936/37.28 (Za nadaljnje izhajanje v knjižnici žal nismo uspeli zbrati podatkov, zato lepo prosimo občane, če morda kdo še vedno hrani izvod, da nam omogoči narediti fotokopijo).

2. NOVI SLOVENSKI ŠTAJERC (od št. 1, letn. IV.: SLOGA). 1906–1913. Od januarja 1912 dalje izhajal v Krškem.

3. NARODNI GLAS: glasilo narodne stranke na Štajerskem. 1906– 1914. V Krškem izhajal od 1. I., 3–8.

4. POSAVSKA STRAŽA: narodno-politično in narodno-gospodarsko glasilo za štajersko-kranjsko Posavje. Krško, 1. I. 1907–II. 1908.

5. *NAPREDNA MISEL: časopis za napredno kulturo. Izdajal in urejal dr. Mihajlo Rostohar. I. 1912–II. 1914. Prvi letnik je izhajal v Krškem.

6. NAPREJ! Glasilo socialistične stranke Jugoslavije, I. 1917–XII. 1928. V Krškem izhajalo od letn. VII. 167 do VIII. 152.

7. *POSAVSKI GASILEC: strokovno glasilo Posavske gasilske župe Krško, I. 1929–II. 1930.

8. NAŠE DELO (nadaljevanje od leta 1953, št. 8: POSAVSKI TEDNIK). Glasilo okrajnega odbora OF Krško, Krško, 1948–1955.

9. BILTEN VINARSKE ZADRUGE V KOSTANJEVICI NA KRKI, Kostanjevica, 1951–1952. Št. 1: Navodila Vinarske...

Valvasorjeve knjižnice

10. *GLEDALIŠKI LIST. SKUD "Ljudez Košak" Kostanjevica na Krki, 1953–1968 (izhajal občasno).

11. *VIDEMSKI CELULOZAR: glasilo delovnega kolektiva Tovarne celuloze in papirja "Djuro Salaj", Videm-Krško, 1. I. 1959–VII. 1965.

12. *PROGRAM (IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH). Izdaja Delavska univerza Krško, Videm-Krško, 1960/61---

13. *PUSTNE NOVICE: glasilo pustnih veseljakov, Videm-Krško, 1. 1961–XXVII. 1990.

14. KOSTANJEVIŠKI GLASNIK. Izdajala krajevna organizacija SZDL Kostanjevica na Krki, 1962.

15. INFORMATOR OBČINSKEGA ODBORA SZDL Videm-Krško, Videm-Krško, 1962.

16. *NAŠI POGOVORI. Izdaja Občinski odbor SZDL Videm-Krško, Videm-Krško, 1. 1962–1963.

17. POGOVORI Z OBČANI: glasilo organizacij SZDL v Vidmu-Krškem, Videm-Krško, 1963.

18. *NAŠE DELO IN USPEHI. Izdajal Plavalni klub "Partizan-Celulozar" Videm-Krško, Videm-Krško, 7. 1963–1978/79?

19. *NAŠI POGOVORI: glasilo Občinskega odbora SZDL Videm-Krško, 1. I. 1964–II. 1965?

20. SPEEDWAY DIRKE: Stadion Matije Gubca. Izdaja AMD Krško, Krško, 23. 1967–64. 1981--- (izhaja občasno).

21. *ŽEPNI INFORMATOR MESTA KRŠKO. Izdajalo Turistično društvo Krško. 1967/68–1978/79?

22. *PRVO CVETJE. Izdali učenci literarnega krož-

ka osnovne šole Krško. Krško, 1. I. 1968---

23. *INFORMACIJE: Zveza sindikatov Slovenije, Občinski svet Krško, Krško, 1969–1977 (s presledkom).

24. *GRAFIČNI BIENALE JUGOSLOVANSKIH OTROK Kostanjevica na Krki, 1. 1969–8. 1985.

25. *OTROCI SVOBODE: list pionirskega odreda in mladinskega aktiva na osnovni šoli Raka, Raka, 1971.

26. *UTRINKI: pionirski odred "Črni rudarji" Senovo, Senovo, 1971/72---

27. *PLAMENČKI: glasilo pionirjev Posebne osnovne šole Krško, Krško, 1971/72---

28. *BILTEN OŠ RAKA: obveščevalec o delu PO "Milan Majcen", mladinskega aktiva in podmladka Rdečega križa, Raka, 1. 1972/73.

29. *NAŠI POGOVORI: Občinska konferenca SZDL Krško, Krško, 1972.

30. *INFORMACIJE: Občinske konference ZMS Krško, Krško, 1. I. 1972–1983 (s presledkom).

31. *OBVEŠČEVALEC: glasilo kolektiva Tovarne celuloze in papirja Krško, 1972---

32. *ZRNCA: glasilo osnovne šole Podbočje, Podbočje, 1. I. 1972/73.

33. *BILTEN: 400 let hrvaško-slovenskega kmečkega punta, Krško, 1. 2. 1973.

34. DIAGONALE: glasilo Šolskega centra Krško, Krško, 1. 1975/1976–X. 1988/89.

35. *POSAVSKA SREČANJA: revija za kulturo in družbena vprašanja Brežice, Krško, Sevnica, 1. I. 1977.

36. *ZRCALO: glasilo OK ZSMS Krško, Krško, 1. 1977–1979.

37. *MLADI ZDOLANI. Izdala Osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Zdole, Zdole, 1977–1978.

38. *BILTEN OO ZSMS NEK: glasilo mladine NE Krško, 1. 1978 (pozneje: NUKLEUS)–1980?

39. *NAŠI SADOVI: glasilo članov OO ZSMS Veliki Podlog, Veliki Podlog, 1. 1978.

40. *ISKRE MLADIH ŽIVLJENJ: glasilo OŠ heroja Milke Kerin Leskovec, Leskovec, 1. 1978/79---

41. BOHORSKI PLANINSKI POROČEVALEC. Izdaja PD Bohor Senovo (od št. 14 dalje: *PLANINSKI POROČEVALEC), 1978?---

42. *MED NAMI. Izdal Klub posavskih študentov v Ljubljani, Ljubljana, 1979.

43. *GLEDALIŠKI LIST: Delavsko kulturno društvo Svoboda Senovo, Senovo, 1979.

44. *OBVESTILA: glasilo Občinske skupnosti za zaposlovanje Brežice, Krško in Sevnica, 1. I. 1979–4. II. 1980.

45. *BILTEN. Izdaja Informacijsko-dokumentacijski center Krško (od št. 15 dalje: INDOK BILTEN: informacije o dogodkih v občini Krško), Krško, 1. 1979–21. 1980.

46. *KRAJAN: glasilo Krajevne skupnosti Dolenja vas, Dolenja vas, 1. 1980?-- 37. 1986.

47. *NAŠ GLAS: skupno delegatsko glasilo občine Krško, Krško, 1. I. 1980 --- (s prilogami).

48. *GLASILO: OK ZSMS Krško, Krško, 1. 1980.

49. *MLADI PLANINEC. Izdalo PD Lisca Sevnica, Krško, 1. IV. 1980.

50. LITERARNI LISTI. Izdaja Literarni klub "Benko Zupančič" Krško, 1. 1982–6/7. 1988.

51. OBVEŠČEVALEC: glasilo kolektiva Tovarne celuloze in papirja (samo za interno uporabo) Krško, 1. 1982–1989?

52. GLASILO NEK: interno glasilo delavcev Nuklearne elektrarne Krško, Krško, 1. 1982.

53. *OBVEŠČEVALEC: Šolski center Krško, Krško, 1982.

54. *KOVINAR: glasilo organizacijskega odbora proizvodno-delovnega tekmovanja kovinarjev Slovenije. V Krškem izšle št. 5–8. II. 1982.

55. *CMUK–CMUK: glasilo Doma mladih in pomladnih, Krško, 1. 1983.

56. *BRESTANIŠKE NOVICE. Brestanica, 1983.

57. MLADOST: glasilo MO DO Kostak Krško, 1. 1984.

58. OZNANILA: župnija Žalostne matere božje Leskovec, 1988---

59. SAD: revija za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Krško, 1. I. 1990---

60. SRŽ: časnik za Posavje, Krško, 1. I. 1991–I. 7. 1991.

61. *VELMA: tednik velikih in malih oglasov Raka; Krško, 1. I. 1991---

V občini so izhajali še nekateri časopisi pri delovnih organizacijah, vendar jih v knjižnici žal nimamo inventuriranih:

– KOVINARSKA Krško,
– OBVEŠČEVALEC: glasilo kolektiva SOP,
– POROČEVALEC: glasilo delavcev in kooperantov Agrokombinata Krško,
– POROČEVALEC: IGM Sava.

V domoznansko zbirko uvrščamo tudi periodične publikacije, ki sicer ne izhajajo v naši občini, posredno pa se nanjo nanašajo:

1. BILTEN: SOZD Slovenija papir
2. DELEGATSKI VESTNIK: Zastava avto Ljubljana
3. DOLENJSKI LIST (s prilogami)
4. DOLENJSKI RAZGLEDI (priloga Dolenjskega lista)

5. DOLENJSKO ZDRAVSTVO: glasilo SOZD Zdravstveni center Dolenjske
6. LABOD: glasilo delovne skupnosti tovarne oblačil Novo mesto
7. LISCA: glasilo delovnih ljudi kolektivov konfekcije v Sevnici, Zagorju, Krmelju, Brestanici in Brežicah
8. NAŠA TOVARNA (prej M INFORMATOR): glasilo delovne organizacije Metalna
9. NAŠE CESTE: glasilo delavcev SOZD Združeno

- cestno podjetje Slovenije
10. NOVOLES: lesni kombinat
 11. NOVOLINE
 12. PIONIR: glasilo kolektiva SGP Novo mesto
 13. SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST
 14. SREČNO: glasilo delavcev Rudnikov rjavega premoga Slovenije
 15. URADNI VESTNIK DOLENJSKE

VIRI:
Komelj B.: Dolenjska perio-

dika. – Novo mesto, 1970– (Dolenjski razgledi; 11)
Referalni informator IN-DOK centra v občini Krško. – Krško, 1979–, zv. 1 Periodično gradivo Valvasorjeve knjižnice Krško
Slovenska bibliografija. – Ljubljana, 1949–1985 (serijske publikacije)
Bajec, J.: Slovenski časniki in časopisi 1937–1945. – Ljubljana, 1973

Pripravila:
Ljudmila ŠRIBAR

Obisk delegacije trentinskih turističnih poslovnežev:

Turizem je dvosmerni pretok ljudi

S temi besedami je na razgledni terasi gostišča Tri lučke pozdravil delegacijo iz italijanske province Trento direktor krškega hotela Sremič, Peter Markovič. Obisk italijanskih poslovnežev je bil posledica stikov, ki jih je pred časom navezala novomeška občina z vodstvom njihove province. Takrat so v Trentu gostiteljem predstavili možnosti in lastne načrte globalnega razvoja turizma v regiji, v začetku julija pa je na tridnevni obisk prišla njihova delegacija in si ogledala možnosti za nadaljnji razvoj turizma v Novem mestu, na Kočevskem, v Beli krajini in Posavju. Ob koncu obiska, 10. julija, je bil dan, namenjen obisku krške občine in na koncu dogovoru o formalni obliki, s katero naj bi opredelili možnosti nadaljnega sodelovanja italijanskih gostov iz province Trento pri razvoju turizma v tem delu Slovenije.

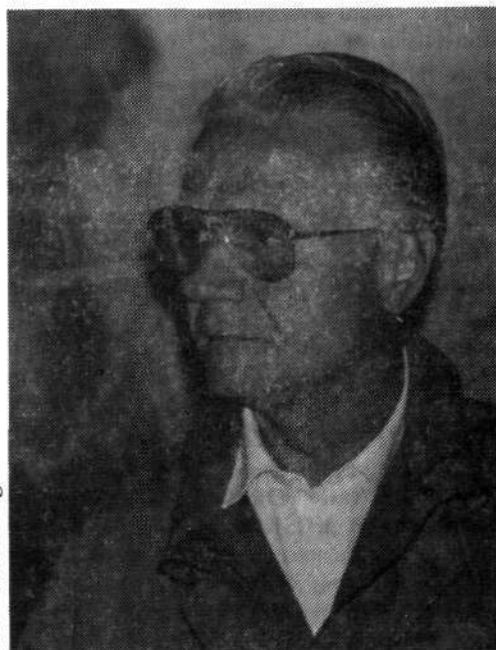
Zaradi pomanjkanja drugih informacij smo uporabili poročilo, objavljeno v Dolenjskem listu (novinarji pač izkoriščamo lokalni tisk svojih kolegov!), kjer je zapisano, da je obveljal dogovor, naj bo to pismo o nameri. Za slovensko stran ga bo podpisala novomeška občina kot koordinator akcije, za italijansko pa provinca Trento. Pismo bo opredelilo skupne interese in način njihove uresničitve, udeleženci razgovorov pa so se strinjali z ustanovitvijo skupnega telesa, sestavljenega iz različnih strokovnjakov. Ti bodo pripravili ustrezno študijo s konkretnimi projekti za uresničitev razvojnih načrtov na področju turizma. V ta namen naj bi tudi čim prej ustanovili mešano projektantsko družbo, ki bo v uresničitev projektov pritegnila del kapitala, ki ga najnovejša italijanska zakonodaja predvideva za pospešitev blagovne menjave z Vzhodno Evropo.

Delegacijo iz Trenta je vodil dr. Enrico Negriolli, generalni direktor oddelka za terciarne dejavnosti v provinci. To pomeni, da smo imeli v gosteh strokovno in vplivno osebo (takoj za ministrom, te pa postavljajo volitve, v skladu s politično močjo strank!), ki vodi vse, kar se dogaja na področju turizma v provinci. Provinca Trento ima razvit planinski, termalni, kmečki, objezerski in kulturni turizem. Imajo 1.500 žičnic in vlečnic, 3.800 metrov dolg ledenik Adamello, njihovih 350 tisoč prebivalcev ustvari 40 % celotnega prihodka s turizmom, kljub temu da so njihove doline odprte na jug, od koder prihajajo mediteranski vplivi in leži pri njih najnižji sneg povprečno 300 metrov višje kot v Sloveniji. Tamkajšnji prebivalci so bili, po besedah enega izmed članov gostujoče skupine, Matjaža Zapuška, pred 40 leti dobesedno reveži, ki so se razseljevali. Industrije je malo, nekaj je predelovalne, vezane na kmetijstvo, imajo vinograde in sadovnjake. Razvili so svoje šolstvo, saj je v Trentu popolna univerza, imajo pa tudi enološki inštitut in šolo.

Predstavimo še ostale člane skupine italijanov. Dr. Ernesto Bertoli, predsednik in večinski član največjega podjetja v Trentu, ki se ukvarja tudi s sedežnicami. Začel je leta 1965 z dvema vlečnicama, sedaj pa obvlada z njimi vse področje, dosegel je podaljšanje železniške proge do smučišč, sodeloval in spodbudil ustanovitev banke Popolare Tren-

tina ter še vrsto komplementarnih dejavnosti k planinskemu turizmu. Filipo Graffer je lastnik tovarne žičnic, ki jo je leta 1935 zastavil že njegov oče in je tudi iniciator razmaha planinskega turizma. Prehaja namreč na reševanje širše problematike turizma, kjer se da v razvoj finančno uspešno vključiti uporabo žičnic. Luigi Corradini je direktor in spodbujevalec tega, kar danes v Trentu pomeni turizem. Matjaž Zapušek je od leta 1968 komercialni direktor v Grafferjevi tovarni žičnic. Delo tam je le enkrat prekinil s petimi leti bivanja doma, v Sloveniji.

Dr. Enrico Negriolli

Svoj obisk so gostje iz Italije pričeli pri Treh lučkah v Krškem, kjer so se pač postavili s poznavanjem vin in z dobrim izborom te pijače. Prigrizek je bil sicer zanimiv, a v njem so namenili največji poudarek različnim vrstam kruhov, ki jih sicer pečejo v naših krajih.

Očarljivo piko na "i" je celotnemu obisku pritisnil kostanjeviški gostinski maček, Oto Sevšek. Sam si je sicer lahko mislil, da si je vsa jugovzhodna Slovenija tri dni prizadevala, da bi kar najizborneje nahranila in napojila člane delegacije. Posledica: prejšnji dan so šestkrat jedli, sedmič so se pa uprli! Ob obisku v krški občini so jedli "samo" dvakrat v šestih urah. Kljub temu je lastniku Žolnirja uspelo, da je na obiskovalce v svojem objektu na Gorjancih naredil močan vtis in jim izvalil resnično občudovanje: "Za vrhunski profesionalni pristop, ki zanesljivo daje samo vrhunsko kakovost!" kot so se ob slovesu izrazili.

Oto Sevšek je vrhunski gostinec in poznavalec vin. Končal je šolo za sommeliera, a je tudi izkušen vinogradnik, zato je razpravo o vinih podkrepil tudi s primerjavo trsnih listov. Ko so gostje že mislili, da je vsega konec, da bodo, siti dobrot in dobrih vtisov, lahko odšli od njegove mize sklepali poslovne dogovore v Novo mesto, jih je povabil še v klet. Natočil jim je najboljšo vino, kar so ga tisti dan pili, in potem še za spoznanje na drugačen način boljšega in potem "samo" še... "Ne, hvala!" se je uprl gospod

Negriolli in skoraj pobegnil iz prijaznega objema na Otočec, da bi se pripravil za poslovni razgovor.

Vinska pokušina po izboru Roberta Blazinška. Prva ocena gostov, ki so ob prihodu in med razgovorom na razgledni terasi pri Treh lučkah ponudili svojo strokovno pomoč pri razvoju posavskega in dolenjskega turizma, je bila: "Narobe je že to, da najprej poudarjate težave, ki bi zavirale razvoj turizma v vaši občini, namesto da bi se usmerili v njegov razmah in predvsem propagiranje. Saj imate kaj propagirati in prodajati. Sicer pa: pri strežbi vas ne moremo naučiti ničesar novega!" so pripomnili ob pogledu na pogrnjeno mizo.

Gospod Graffer ima sicer tovarno žičnic, a ima tudi 4 ha vinogradov, kjer raste vrhunsko vino, ki ni naprodaj, pač pa ga lahko kvečjemu dobijo njegovi prijatelji v dar. Tudi v Krškem ga je ostalo nekaj butelj. Seveda je stekel postopek obdarovanja tudi v obratni smeri, tudi Oto Sevšek ima tu in tam kako trto, kjer lahko pretaka znoj in iz katere potem iztisne nekaj predikatnih kapljic, namenjenih v dar dobrim prijateljem.

KMETIJSKI NASVETI

Prehrana in plodnost krav

Prehrana ima velik vpliv na plodnost krav molznic, saj je kar 50-60 % vseh vzrokov za slabo plodnost prav v nepravilni in pomanjkljivi prehrani. Živali pač pokrivajo s krmo najprej svoje življenjske potrebe, ki jim omogočajo obstoj, nato potrebe za proizvodnjo mleka in šele nato potrebe za reprodukcijo.

Potrebe za proizvodnjo mleka so v obdobju po telitvi na prvem mestu, tako da krava črpa za produkcijo mleka tudi svoje telesne rezerve. Neusklajena razmerja med potrebami krav po hranilnih snoveh in količino razpoložljivih hranilnih snovi v krmi povzročajo v prebavi in presnovi molznic velike negativne spremembe, ki preprečujejo, da bi se krave uspešno obrežile. Tako neskladno krmljenje ima velik vpliv na zdravje živali, proizvodnjo mleka in seveda na dohodek rejca. Krave moramo krmiti čim bolj v skladu z njihovimi potrebami, ki so glede na njihovo proizvodnjo in fazo reprodukcije zelo različne. Krave imajo velike potrebe po hranilnih snoveh v začetku laktacije, medtem ko so potrebe presušenih krav bistveno manjše.

Vse potrebe krav po hranilnih snoveh lahko razdelimo na potrebe po energiji, potrebe po beljakovinah in potrebe po mineralih in vitaminih.

POTREBE PO ENERGIJI so zelo velike prav po telitvi, zato moramo kravam nuditi veliko energetsko bogate krme (krmila, koruzni zдроб, pesne rezance, koruzno silažo). Pomembno je, da živali v laktaciji ne shujšajo preveč. Ugotovljeno je, da se krave, ki so izgubile po telitvi več kot 10 oziroma 15 % telesne teže, težje obrežijo in imajo plodnostne motnje. V takih primerih, ko so krave zaradi slabe prehrane prisiljene črpati za proizvodnjo mleka svoje telesne rezerve, lahko pride do presnovne bolezni, ki jo imenujemo ketoza. Če dobijo krave s krmo premalo energije, prihaja do slabega delovanja jajčnikov, vnetja rotil in hormonskih motenj.

V hlevih, kjer krмимо velike količine koruzne silaže in je v krmi malo beljakovin, kar se dogaja v zimskem obdobju, imamo zamaščene krave, ki ne dajejo veliko mleka. Take krave se pogosto pregonijo, imajo tihe pojatve in težke telitve.

Pogosto najdemo krave, ki jim primanjkuje vseh hranilnih snovi, ker dobijo premalo krme. To je prisotno predvsem zadnje mesece zime. Veterinarji ugotavljajo pri teh kravah veliko plodnostnih motenj in nesposobnost krav, da bi se obrežile. To imenujemo lačna jalovost. Stanje se izboljša, ko pridejo živali na poletno krmo, ki je je navadno dovolj.

Pri oskrbi krav z beljakovinami prihaja zlasti v poletnih mesecih do prebitka beljakovin v obroku. Vsak presežek beljakovin v obroku, ki je večji od 200 g nad potrebami živali, negativno vpliva na plodnost krav in ima naslednje posledice: gnojna vnetja maternice, pregonitve in zgodnje odmiranje zarodkov, neredne pojatve, poškodbe jeter.

Pomanjkanje beljakovin neugodno vpliva na plodnost, ker otežuje nastajanje hormonov, kar negativno vpliva na uspešnost osemenitev. To se dogaja na kmetijah, ki imajo veliko koruzne silaže in je ne dopolnjujejo z beljakovinsko krmo.

*Kmetijska svetovalna služba Krško
Sekretariat za kmetijstvo občine Krško
razpisujeta*

NATEČAJ

ZA NAJBOLJ UREJENO KMETIJO ALI VAS V OBČINI KRŠKO

Ocenjevali bomo celotno okolico domačije ali vasi s poudarkom na skladnosti urejanja oz. urejenosti zunanjo-
sti.

Prijavite se lahko do 31. 7. 1992 na Kmetijski svetovalni službi Krško, Cesta krških žrtev 59.

**NAJBOLJ UREJENE
BODO PREJELE LEPE NAGRADE.**

Poleg silažne koruze dajemo kravam dobro seno, krmila, ki vsebujejo več beljakovin (oljne tropine, piske tropine, otrobe in drugo). Za krave molznice je primernejša travna silaža kot koruzna silaža, tako po razmerju med beljakovinami in $p=09$ energijo kot po vsebnosti mineralov.

Velik vpliv na plodnost krav imajo naslednji minerali: kalcij, fosfor, kalij, natrij, cink, mangan, baker, jod, selen, kobalt. Negativen vpliv na plodnost ima pomanjkanje naslednjih mineralov: cinka, mangana, bakra, joda, selena, kobalta. Pri drugih mineralih negativno vpliva prebitok mineralov, kot npr. kalija. Tega je veliko na kmetijah, kjer uporabljajo govejo gnojevko. Nekateri minerali, kot so natrij, fosfor, kalcij, negativno vplivajo na plodnost v prevelikih in premajhnih količinah. V raziskavah na področju Novega mesta je bilo ugotovljeno, da vsem kravam primanjkuje natrija. Vzrok je najbrž v tem, da kmetje dajejo premalo soli. Poleg industrijsko-mineralnih mešanic ne dodajajo še soli, kar je skoraj potrebno pri kravah z visoko proizvodnjo. V prehrani krav imata veliko vlogo količina kalcija in fosforja ter razmerje med njima. Presušene krave imajo manjše potrebe po obeh mineralih. Razmerje med njima je lahko ozko. Posebno škodljivo je dajanje prevelikih količin kalcija. Napačno je mnenje, da si mora krava v presušni dobi narediti zalogo mineralov za laktacijo. Take krave, ki so bile v obdobju presušitve preobilno krmljene z minerali (zlasti s kalcijem), imajo kasneje težave v začetku laktacije.

Na splošno lahko rečemo, da je pri kravah z nizko proizvodnjo, ki so krmljene predvsem s senom s površin, kjer se malo gnoji, dovolj kalcija in občutno pomanjkanje fosforja. Na kmetijah, kjer se veliko gnoji in imajo krave z visoko proizvodnjo in jih krmito s koruzno silažo, sončničnimi tropinami, otrobi in podobnim, pa je fosforja relativno veliko in primanjkuje kalcija. Pri dopolnjevanju obroka je zato potrebno prilagoditi razmerja med minerali v osnovnem obroku, sicer jih

dajemo brez učinka ali celo škodujejo. To nam pokaže le izračun krmnega obroka.

Zadnje čase se veliko govori o selenu, ki je poznan kot strupen element, vendar je v majhnih količinah organizmu nujno potreben in ima velik vpliv na zdravje živali ter na plodnost. Nekateri izdelovalci mineralno-vitaminskih mešanic ga že vmešavajo v svoje mešanice. Možno je dati živalim selen v obliki injekcije. Nekateri strokovnjaki povezujejo pomanjkanje selen vitamina E s pljučnico pri teletih.

Tudi vitamini imajo velik vpliv na plodnost. Vitamin A ima velik vpliv na pojatveni cikel, potek brejosti in razvoj plodu. Zaradi pomanjkanja vitamina A prihaja do zaostajanja posteljic po porodu, nepravilnega pojatvenega ciklusa, pregonitev, zgodnjega odmiranja zarodkov, mrtvorojenih telet ali rojstev nevitálnih telet. Na plodnost vplivata tudi vitamina D in E. V poletnem obdobju, ko se živali krmijo z zeleno krmo, oskrba z vitamini ni problematična. Vitaminov primanjkuje zlasti v zimskem obdobju, zato priporočamo oskrbo z vitamini z vitaminsko-mineralnimi mešanicami ali z izvedbo vitaminizacij živali.

Zelo pomembna je fiziološka sestava obroka za krave. V obroku naj bi bila vedno potrebna količina surove vlaknine. Ob prehodu na zeleno krmo se dogaja, da je surove vlaknine premalo, kar ima negativne vplive na plodnost, mlečnost in zdravje živali. Pri kravah opažamo driske, padec tolšče v mleku, pri plodnosti tihe pojatve, pregonitev, nepravilno trajanje pojatvenega ciklusa, ciste in podobno. Rešitev je, da prehod izvedemo postopno (v 3-4 tednih) in da ob mladi zeleni krmi dodajamo kravam vsaj 2 kg sena. Krma vsebuje tudi estrogene snovi. Raziskanih je okoli 50 rastlinskih vrst, ki vsebujejo estrogene snovi in povzročajo: zvriganje, podaljšanje pojatve, krajši pojatveni cikel in podobno. Pivske tropine vsebujejo estrogene snovi in jih krmimo le p=09 8 kg na dan na kravo.

Vzrokov za slabo plodnost krav je zalo veliko. V tem sestavku smo omenili vzroke, ki jih povzroča neprimerna prehrana kot najpomembnejši dejavnik plodnosti pri kravah. Bistveno je, da boste vzroke za slabo plodnost krav iskali tudi in predvsem v prehrani. To pa ni možno brez izračuna krmnih obrokov, kajti splošnih receptov za prehrano krav ni. Veliko pozornost moramo posvetiti tako mineralom in vitaminom kot tudi energiji in beljakovinam. Le vsestransko usklajen obrok za krave molznice nam bo znižal stroške za proizvodnjo mleka.

Jože Kramar, ing. agr.

Rumov lonec

Rumov lonec je pregrešna in nadvse okusna specialiteta iz časov naših babic. To je shranek, ki potrebuje posebno posodo. Dobiti je moč nadvse dekorativne lonce iz keramike, ki so namenjeni posebej zanj, obnese pa se tudi velik steklen lonec za vlaganje.

V rumov lonec sodijo najrazličnejše sadje, ki mora biti popolnoma neoporečno in ne sme biti prezrelo, sladkor in seveda rum. Rum mora biti vsaj 54-odstoten, če je milejši, se shranek utegne pokvariti.

Rumov lonec pripravljamo postopoma, kot dozoreva sadje. Običajno začnemo junija z jagodami in nadaljujemo vse do septembra, ko nismo s hruškami in nemara z ananasom. Potem pa naj lonec počaka do konca decembra, šele takrat bodo vse sestavine tako prepojene, da se bo človek lahko samo še obližnil.

Spodnji recept je samo za vodilo, nekatere vrste sadja lahko po želji izpustimo, vendar pa iz manj kot šestih vrst raje ne pripravljajmo, kajti pravi čar je ravno v mešanici najrazličnejših sadnih okusov. Lahko pa seveda vzamemo manjše količine, da le razmerja ohranimo nespremenjena.

Za primer ponujam recept za osemletski lonec. Zanj potrebujemo:

- 50 dkg jagod, 25 dkg sladkorja in 1 l ruma;
- 25 dkg kosmulj, 12,5 dkg sladkorja in 1/8 do 1/4 l ruma;
- 25 dkg rdečega ali črnega ribeza, 12,5 dkg sladkorja in 1/8 l ruma;
- 25 dkg malin, 12,5 dkg sladkorja in 1/8 l ruma;
- 25 dkg marelic, 12,5 dkg sladkorja in 1/8 l ruma;
- 25 dkg višenj, 12,5 dkg sladkorja in 1/8 l ruma;
- 25 dkg breskev, 12,5 dkg sladkorja in 1/4 l ruma;
- 25 dkg hrušk, 12,5 dkg sladkorja in 1/4 l ruma;
- 1 majhen ananas, 12,5 dkg sladkorja in 1/4 l ruma.

Morda pa bomo oktobra ali novembra potrebovali še malo ruma.

Očitno rumov lonec ni poceni, je pa izredno okusen. Ne pozabimo tudi, da se stroški precej porazdelijo skozi več mesecev.

In kako rumov lonec ponudimo?

Sam je dovolj imeniten. Lahko pa ga ponudimo še bolj imenitno, na primer skupaj s sladoledom ali čez rezine biskvita (vzamemo globlji krožniček ali plitvo skodelico za kompot). Seveda po vsakem odvzemanju kozarec spet zapremo in pazimo, da rum vedno sega čez sadje.

Svetovalka za kmečka gospodinjstva:
Branka Radej-Koren

Ivan Oman v gosteh:

“Samo organiziran kmet je zaščiten!”

“Zadruga naj kmetu pomaga, ne pa da ga pomaga izkoriščati!” je vzkliknil Ivan Oman med svojim razmišljanjem o potrebi po organiziranosti kmetov v naši državi. Krški krščanski demokrati so člana predsedstva Republike Slovenije in enega prvakov slovenske krščanskodemokratske stranke, Ivana Omana, 3. julija povabili na svoje srečanje “Korak k resnici”. Seveda so se pogovarjali o vlogi kmetov in ena trenutno najaktualnejših tem s tega področja so pač kmečke zadruge.

“Tavčar opredeljuje kmeta kot kralja, trdnega gruntarja, trmatega človeka, ki ne klone, gospodarja na domačiji in je samostojen,” je začel Oman. “ob takih pa smo imeli tudi kmete, ki niso bili ne močni in ne samostojni. Potrebovali so pomoč in zanje je skrbelo gibanje kmečkega združenstva, ki ga je pred 120 leti ustanovil Janez Evangelist Krek. Slovenski kmetje so se pred štirimi leti ponovno začeli stanovsko in politično organizirati, zato da ne bodo več manjvreden sloj ljudi, in s tem so naredili odločilen preboj tudi v smeri demokracije.” Temu razmišljanju je sledil kratek oris zgodovine kmetkega organiziranja v zadrugah in Slovenske ljudske stranke, ustanovljene leta 1936.

Slovenska ljudska stranka je bila po besedah Ivana Omana kombinacija konzervativizma in socialne demokracije in prepričan je, da je to sedaj slovenska krščanska demokracija. Zato se je zavzemal za združitev SKD in Slovenske kmečke zveze, s čimer bi dobili resnično Slovensko ljudsko stranko. “Ob ustanovitvi je bila to (SLS) najnaprednejša politična stranka. Besede konzervativizem ne pojmem kot nazadnjaštvo, v nemški CDU ta opredelitev pomeni, da je stranka na čelu napredka. Konzervativnost tolmačim kot ‘conservative’ – ohranjati vrednote in biti socialnodemokratsko orientiran. Kmetje se ne morejo zanašati na pomoč absolutno liberalne organizacije, ker je liberalnost za kmeta katastrofa, še manj pa na socialistično usmerjene, saj vemo, kam nas je socializem pripeljal!” Po drugi strani imamo po Omanovih besedah pri nas vsako leto vsaj trikrat naravno katastrofo: ob setvi, ob žetvi in ob odkupu. Če hoče slovenski kmet to preprečiti, se mora organizirati in dejstvo je, da imajo kmetje vedno enake interese ne glede na to, kako so strankarsko obarvani. V Avstriji imajo kmetje svojo zbornico, obvezno vključu-

je vse kmetovalce, ki imajo nad 1 ha zemlje. To bi moralo biti pravilo tudi pri nas, saj njihovo članstvo v različnih prostovoljnih organizacijah ne zadošča, ni učinkovito!

Če učinkovite zadrugne organizacije ne bo, bo kmet na milost in nemilost prepuščen trgovskim podjetjem. Saj je jasno, da tudi zadruge ne bodo na kratek rok rešile vsega, a treba je pač začeti! Pri tem pluralnost organiziranja ne more rešiti problema, saj si nobena prostovoljna organizacija, ki ne vključuje niti večine, še manj pa vseh kmetovalcev, ne more lastiti zastopanja njihovega stanu. To mora biti splošna kmetka organizacija, neke vrste sindikat, zbornica, v kateri morajo biti zastopani vsi kmetje iz vseh organizacij – preko svojih voljenih svetnikov. Njeni člani so lahko v različnih političnih strankah, ni pa nujno, da so sploh v katerikoli. Tako bo onemogočen tudi monizem, ki kot najhujšo posledico vleče za seboj netekomovalnost! Tudi kmečko organiziranost v združenju SKD si je Oman zamislil kot ločeno, za vstop v stranko bi se člani morali odločiti posebej. Sicer pa sam zakon ne zadostuje: potrebovali bomo ljudi, ki bodo znali zadruge voditi in zanje moramo nujno imeti vsaj tečaje, če že ne kar šole.

Eden izmed udeležencev srečanja, Janez Žarn, je pripomnil, da so vse levo usmerjene stranke protikmetijske. Zato se sprašuje, kdaj bodo kmetje končno prišli do svoje zbornice, saj bo le tako zagotovljena kontinuiteta kmetijske politike in se ta ne bo menjavala z vsako novo vlado. “Če bi vlada ostala, bi zakon o zbornicah kot predlog že prišel pred skupščino, tako pa dvomim, da sploh kdaj bo, čeprav je bil njegov grobi predosnutek že narejen. Verjetno ga bo moralo nekaj poslancev pripraviti in vložiti... Na problem, ki je sedaj izbruhnil okrog mleka, sem opozarjal že pred petimi leti. Janezu Drnov-

Ivan Oman in Danilo Šiter, predsednik krških krščanskih demokratov. Oman: “Z gospodom Podobnikom osebnih razhajanj ni bilo. Trdim le, da je kmečka stranka v industrijski družbi anahronizem in da ne more uspevati, če se ne pridruži stranki s širšim programom. Liberalne stranke ne pridejo v poštev, torej ostajajo krščanski demokrati. Sicer pa se ne bojim ničesar: kdor se ukvarja s politikom, mora biti pripravljen na vse. Kljub temu bi bil najbolj vesel, če bi se mi vsi strankarsko prepirali samo mesec dni pred volitvami, potem pa delali zložno. Ker pa se kregamo že dve leti, se bojim, da tudi potem ne bo bolje!”

šku sem rekel, da bo moral zagotoviti 3 milijarde SIT za izvoz mleka, ali pa bo prišlo do polomije.”

Mlečna vojna teče po več tirih

Okrog mleka se je tudi sicer razvila debata, saj ga je res veliko in še več ga bo, ob 3- do 5-odstotni stopnji naraščanja letne proizvodnje. Izvozna cena bi morala znašati 20 SIT za liter mleka, razliko do pokritja proizvodnih stroškov pa bi proizvajalcu morala dati država. To bi bilo nekako v skladu s svetovnimi manirami! Sicer pa so doslej, v okviru rajne Juge, mleko pridelovalcem plačevali po toščici, medtem ko ga v Evropi plačujejo po vsebnosti mikrobov in beljakovin. Zato se lahko v Avstriji mleko pasterizira pri 70 stopinjah Celzija, ker vsebuje največ 300.000 mikrobov na enoto, pri nas pa jih ima ponekod tudi nekaj milijonov in je seveda treba mleko pasterizirati

pri višji temperaturi. S tem izgublja kakovost (beljakovine)... “V naši mlekarni smo problem rešili tako,” pravi Oman, “da tistim, ki imajo onesnaženo mleko, prepovemo oddajo za mesec dni! V Kanadi sprožijo, na primer, alarm, če jim gre število mikrobov preko 5.000. Tudi to je Evropa, kamor hočemo. Če ima proizvajalec v Franciji tri mesece zapored v mleku več kot milijon mikrobov, je oplen.”

Res pa je, da v svetu agrarne krize rešujejo s povečevanjem produkcije, za tem pa stoji država. Pri nas pa: če bo šlo tako naprej, prihodnje leto ne bomo imeli odveč samo 300.000 litrov mleka dnevno, ampak veliko več. Po drugi strani bomo morali prašičje meso uvažati iz Hrvaške.

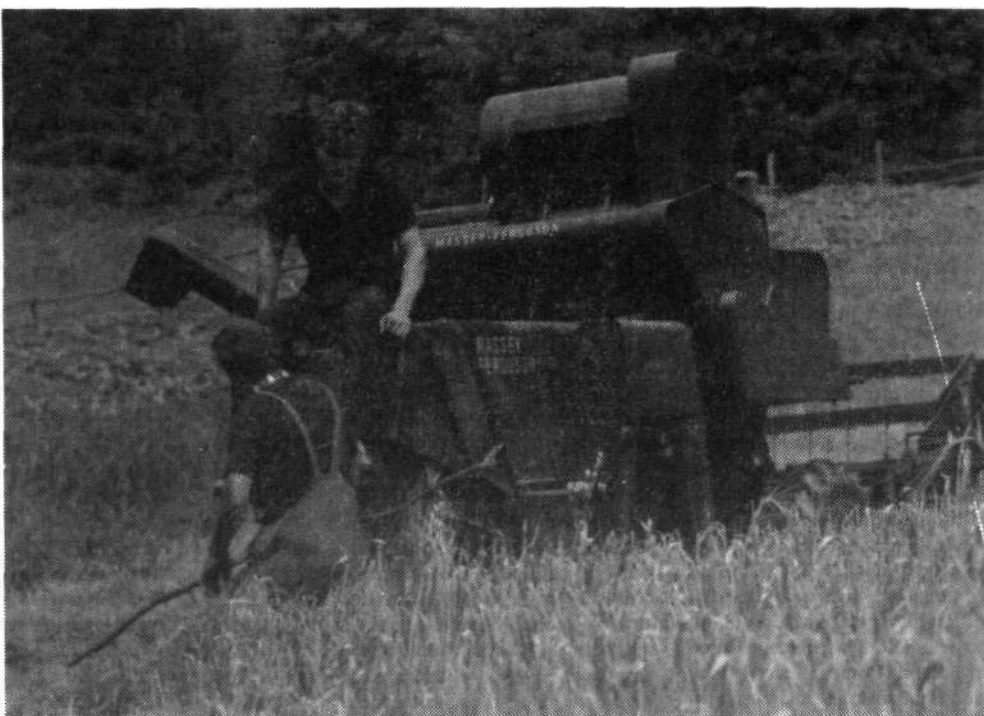
Prašičje farme razseliti – kako?

Rejec lahko, po besedah Ivana Omana, zasluži na desetih hektarjih s prašičerejo toliko kot s

kravami, le dela ima manj. Problema prašičjih farm se je bivši kmetijski minister, gospod Osterc, že lotil. Njegova strategija razvoja je predvidevala rejo toliko prašičev na kmetijah, kolikor je ekološko sprejemljivo. To pomeni, da mora kmetija sama pridelati dovolj krme za svojo čredo in uporabljati nastil, ne pa izpiranja. Potrebnihi je deset hektarov zemlje, ki lahko preživijo 300 prašičev, kmetje morajo dobiti možnost posojil za gradnjo hlevov... Kljub vsemu namreč Slovenija brez industrijske reje prašičev ne bo mogla biti.

Denacionalizacija, s katero ni nihče zadovoljen

Tudi Ivan Oman ne! Osebnost je bil zadovoljen samo s prvim osnutkom zakona o denacionalizaciji. V naravi naj se zemlja vrača le kmetom in upošteva naj se zakon o dedovanju, torej naj se zemlje ne deli! Sicer bo prišlo do sporov, tožb med dediči in zemlja se bo čedalje bolj drobila. Najmanj petdeset let bomo potrebovali, da bomo prišli do nekoliko ugodnejše strukture zemljiške lastnine. Toliko časa bo namreč trajalo, da bo industrija dovolj zaživela, da bo omogočila soliden zaslužek delavcem in da bodo ti zemljo prodali ali dali v najem. Sicer pa se Slovenija lahko z deficitarnimi pridelki sama oskrbi okrog 80-odstotno, a to je predvsem stvar kmetijske politike. In ko smo ravno pri tem:

Ivan Oman trdi, da že s prejšnjim ministrom ni bil zadovoljen, čeprav je bil eden najboljših, s tem bo pa še manj. Tudi vračanja gozdov so se udeleženci v razgovoru dotaknili in gost je pojasnil svoje stališče: "Stari zakon o gozdovih še velja in gozdarji so dolžni skrbeti za njegovo spoštovanje. V začetku sem se namreč zavzemal za to, da se zemlja vrača samo kmetom, a ugotovil sem, da je država slab gospodar, zato trdim, da gozd mora imeti gospodarja, kdorkoli to že bo. Po svoji plati naj pa inšpektorji skrbijo za to, da se bo zakon izvajal."

Krščanskodemokratski večer "Korak k resnici" je tokrat popestril nastop senovskih folkloristov.

VI MENI o pasjih dneh! Tole vam rečem! Če ne boste dajali svojim kosmatincem v teple vročini dovolj sveže vode in jim omogočili, da se zatečejo v senco, se bomo še srečali! Ko bom velik.

Konferenca krških socialdemokratov:

Novo vodstvo in program

Je kriv dopustniški čas, skupščinska seja, kjer so imeli v precepu občinsko vlado, ali preprosto dejstvo, da so se ljudje politike naveličali? Dejstvo je, da se je programsko-volilne konference krških socialdemokratov (9. julija v Kulturnem domu) udeležilo kaj skromno število članov. Tako sodim po osmih, ob volitvah novega vodstva oddanih glasovih, saj je bilo očitno navzočih tudi nekaj gostov, simpatizerjev in dva novinarja. Novi predsednik stranke je postal Igor Avsec, podpredsednika pa Miha Rostohar (dosedanji predsednik) in Anton Bučar.

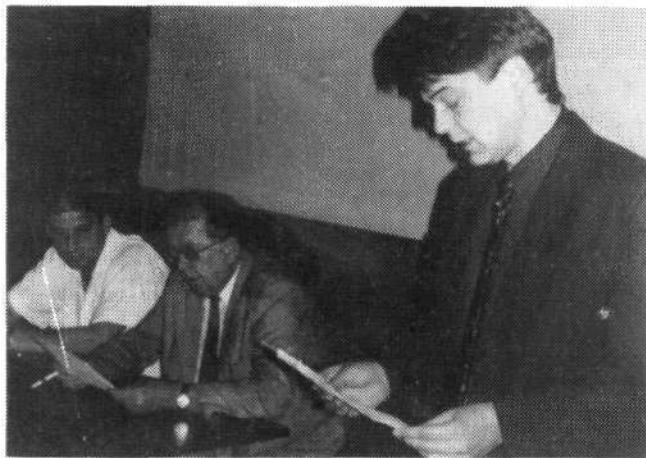
Z novim predsednikom so krški socialdemokrati dobili tudi nov program dela, ki ga je pred volitvami predstavil Igor Avsec in ga objavljamo posebej. Sicer pa je dosedanji predsednik stranke Miha Rostohar v svojem poročilu o delu najprej naštel dosežke Socialdemokratske stranke, ki jih je ta zabeležila od vstopa v koalicijo DEMOS. "Tudi samemu DEMOS-u je SDSS vli-la duha demokratičnosti in skrbela za koordinacijo med strankami. Pomagali smo postaviti večpartijski sistem in ustvariti več zakonov. Na kongresu v Mariboru se je SDSS spofilirala na sredinsko levo stran, ki zagovarja usmeritve interesov kapitala in

Živahna razprava se je seveda razvila zlasti o novem volilnem zakonu. Generalni tajnik SDSS, Erik Modic, je volitve navedel kot trenutno najbolj pomembno in najnujnejšo nalogo v naši državi. Po njegovem prepričanju bo verjetno v prvi polovici decembra dosežen sporazum o volilni zakonodaji. Le tako bomo lahko prišli do novega vodstva (zbora, sveta in vlade) in edino to nas lahko potegne iz sedanjega stanja, polnega blokad. Zavzema se za **proporcionalni volilni sistem**, ker pozna slabosti večinskega, ki so se pokazale v sosedni Hrvaški, Veliki Britaniji... Zbranim je skušal dopovedati, da je tak zakon, kot so ga poslanci uskladili,

Prepričan je, da bodo zaradi tega te volitve velik državni fiasko, saj se bo interes ljudi izgubil in zaradi osipa bo padla udeležba na volitvah. Končni rezultat takega sistema volitev bodo močne stranke, ki bodo imele za seboj krepke vire financiranja v podjetjih ali organizacijah, ki naj bi se sploh ne vpletale v politiko. Take stranke bodo potem lahko učinkovito izvajale doneče predvolilne kampanje... Temu je pritegnil tudi predsednik stranke Igor Avsec s svojim prepričanjem, da bi morala najmanjša regija imeti v parlamentu najmanj en glas, ostale pa več, v skladu s številom njihovega prebivalstva. "Za našo regijo bo smrt, če ne bo imela

poslanca v slovenskem parlamentu, in to moramo preprečiti, če bo treba, tudi z bojkotom volitev."

Tajnik SDSS, Erik Modic, je na to odgovoril, da je bojkot volitev smrt za državo, medtem ko je Mitja Drobnič (kader v zunanjem ministrstvu) pojasnil, da je, npr., Nemčija svoj volilni sistem dograjevala sto let, vsaka generacija je dodala nekaj. Ob združitvi Nemčij pa so se stvari kljub temu zamajale. Verjetno bo tudi nas čakalo potrpežljivo izpopolnjevanje volilnega zakona skozi leta izkušenj in pogajanj med strankami.

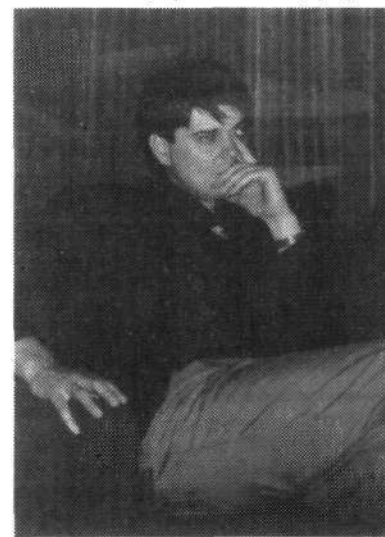
dela, tržno gospodarstvo in zasebno lastnino, vse skupaj močno obarvano s socialno noto. V tem tudi je razlika glede na socializem, ki vključuje socialno državo namesto tržnega sistema, skozi katerega je možno učinkovito pridobiti sredstva tudi za izravnavanje socialnih krivic. Gre seveda za omogočanje preživetja tudi ljudem z družbenega obrobja, ki iz takih ali drugačnih objektivnih vzrokov pač niso sposobni sebi zagotoviti ustreznega standarda. Naša stranka se zavzema tudi za konkurenčnost in večplastnost sindikatov."

pač trenutno edini možni kompromis in da se brez popuščanja za njegovo izglasovanje pač ne bo dalo doseči dvotretjinske večine v parlamentu. Šele noviizvoljeni parlament bo lahko ustrezno prilagodil zakonodajo.

Seveda so krški socialdemokrati (in verjetno še marsikdo) prepričani, da poslane v novem parlamentu, izvoljenim po skrajno centralističnem načelu, sploh ne bo do tega, da bi spreminjali zakon o volitvah in se s tem odrekli prigrabljeni oblasti in vplivu! Stane Dvoršek je izrazil ogorčenje nad prevlado interesov ljubljanskega centralizma.

Igor Avsec, predsednik SDSS Krško Program delovanja občinskega odbora SDSS Krško

Gospod Igor Avsec, novi predsednik Socialdemokratske stranke v Krškem, je predstavil svoj pogled na naloge (program), ki jih

mora opraviti stranka: "Občinski odbor SDSS Krško bo v smislu verificirane programske usmeritve naše stranke, ki jo naši člani oz. simpatizerji poznajo, podpiral njeno izvajanje in pri tem aktivno sodeloval. Ob tem se bomo v našem prostoru skušali v večji meri angažirati pri reševanju naših občinskih in posavskih problemov z namenom, da našim prebivalcem zagotovimo ustrezno socialno varnost in temu primerno blaginjo. Za svojo obveznost smatramo uresničitev naslednjih nalog:

1. Ponovno oživiti delovanje našega občinskega odbora SDSS v smislu programskih usmeritev, ki so navedene v nadaljevanju.

2. Združiti in afirmirati interese naše regije, Posavja. V ta namen bomo poskušali organizirati delovanje naše stranke tako, da bo povezovala celotno Posavje kot eno celoto. Istočasno bomo zahtevali spremembo volilnih območij tako, da bo regija Posavje posebno volilno območje, ki bo združevalo interese Posavja. V nasprotnem primeru se bom zavzel za to, da se volitve v Posavju bojkotirajo.

3. Zavzeli se bomo za doseg konsenza delovanja z vsemi delujočimi strankami občine Krško oziroma Posavja z željo, da se analizirajo skupni interesi vseh strank (kar je nedvomno, npr. razvoj in oživitve gospodarstva našega območja) ter da se poenotimo v smislu teh programskih usmeritev z željo, da bodo naši krajanji srečni in bogati tako duševno kot materialno.

4. Izhajajoč iz dejstva, da živimo sedaj in po sedaj veljavni zakonodaji, bomo zahtevali, da se spoštuje sedanji pravni sistem v smislu interesa posamezne stranke oz. občana do sprejetja nove zakonodaje, saj je najslabši zakon tisti, ki se ne izvaja. Zavzemali se bomo za striktno kontrolo uporabe javnih financ, vključno z javnimi razpisi in kontrolo izbire izvajalcev. Ne strinjamo se s sistemom, v katerem država svoje dajatve lahko pobira, nič pa ne naredi za finančno disciplino plačevanja gospodarskih subjektov.

5. Zavzemali se bomo za racionalizacijo uporabe obstoječih poslovnih in negospodarskih objektov z željo, da se ne gradijo novi, dokler se ne zasedejo sedanji, ki samevajo in propadajo.

6. NE Krško se ne sme uporabljati za doseg poceni političnih točk. Naše izhodišče delovanja in obratovanja NEK je dejstvo, da jo slovensko gospodarstvo in Slovenija sedaj nujno potrebujeta. Vsako lažiranje tega dejstva bo vodilo do katastrofalnih posledic (kader, financiranje...), s tem pa do možnosti zanemarjanja tega objekta. NEK je v Posavju, mora obratovati varno in ekonomično, naši krajanji so pa upravičeni do odškodnine oz. rente, ker živimo in bomo živeli z njo in njenimi odpadki.

7. Zavzemali se bomo za razvoj in oživitve gospodarstva kot celote ne glede na to, ali gre za ti. drobno oz. malo gospodarstvo ali za obstoječe velike sisteme, saj bodo nekateri mali sistemi skozi svoje delovanje postali tudi giganti. V ta namen bomo poskušali doseči oz. organizirati naslednje:

a) da se v čim krajšem času uvede bančni plačilni sistem ter da se ukine nesmiselna SDK kot institucija. Država naj poskrbi za učinkovito finančno kontrolo tako v interesu nje same kot gospodarskih subjektov;

b) da se ukine sedanje "čakanje" in naj se delavci takoj po izgubi službe usmerijo na socialno službo in Zavod za zaposlovanje. Firme odpuščajo delavce ne zato, ker je to njim všeč, ampak zato, ker so nelikvidne in v težavah. Sedanji sistem zaničuje in ogroža socialno varnost delavcev in hkrati podaljšuje agonijo posameznega podjetja;

c) da se drobno gospodarstvo organizira v skupen nastop naših gospodarskih subjektov v tujini. Zahtevali bomo sodelovanje v pogajanjih in pogovorih s tujino v smislu poslovnega sodelovanja. V drobnem gospodarstvu je tudi sedaj potencial, ki ga ne znamo izkoristiti. Z nastopom vsakega podjetja posamič se nam zmanjšujejo možnosti nastopa, s tem pa tudi možnosti razvoja naše države;

d) v občini Krško in Posavju (ta akcija že teče) bomo skušali združiti drobno gospodarstvo in bivše neamaterje. Namen tega združevanja je želja, da izkoristimo sposobnosti, poslovne zveze in poznanstva starejših managerjev za afirmacijo podjetij drobnega gospodarstva, tako doma kot v tujini;

e) da se odpravijo nesmiselna plačevanja sprememb namembnosti zemljišč v krajih, kjer se želi razvoj tega ali onega gospodarstva (naselja, industrijske ali obrtne cone itd.), istočasno pa se bomo zavzeli za višje odškodnine za spremembo namembnosti kvalitetnega kmetijskega zemljišča.

Navedena programska izhodišča pomenijo le glavne smernice našega delovanja. Jasno je, da se bomo aktivno vključili v politična in družbena dogajanja naše občine in Posavja.

Za realizacijo navedenih programskih ciljev predlagam, da naj bo predsedstvo stranke sestavljeno iz 7 članov, ki jih bom imenoval: Bučar Tone in Rostohar Miha (podpredsednika), Vladič Dušan (sekretar stranke), Šonc Metod (poslanec skupščine RS), Jordan Marjan in Arh Mirko (člana)."

Predstavitev svojega pogleda in nalog, ki jih mora krška Socialdemokratska stranka opraviti, je novi predsednik, gospod Igor Avsec, zaključil z vabilom "vsem simpatizerjem, naj se pridružijo strankinim prizadevanjem kot člani ali kot sodelavci".

Janez Janša na okrogli mizi "Slovenija danes in jutri"

"Dosegli smo dosegli dve ključni točki: imamo nacionalno državo in parlamentarno demokracijo. Šlo je za preživetje države in to smo morali najprej zagotoviti, šele sedaj lahko v ospredje postavimo vrednote Socialdemokratske stranke." To je bila le ena izmed iztočnic, ki jih je podpredsednik Socialdemokratske stranke Slovenije, Janez Janša, nanizal v začetnem nagovoru na okrogli mizi v Krškem, 9. julija. Ena izmed večnih tem vseh sedanjih strankarskih srečanj so volitve. Po Janševih besedah bodo prihodnje volitve osvobodene strahu, odločanje bo svobodno in do veljave bodo prišli tudi programi strank, ki so se v zadnjih dveh letih sprofilirale. Nastopilo bo obdobje vrednot iz evropskega prostora, več kot polovico jih vključuje in upošteva program Socialdemokratske stranke Slovenije, sprejemajo pa tudi slovenski volilci. Osnova vsega je program socialne države, ki skuša objektivno izravnati krivice v odnosu med delom in kapitalom."

V tako opredeljenih okvirih je Janez Janša optimist pri ocenjevanju možnosti stranke na volitvah. Omenjene vrednote bo dejansko možno uveljaviti, saj jih sprejema velik del volilcev. Slovenija mora trenutno nujno uveljaviti dvoje: pravila igre pri volitvah, ki jih bomo verjetno dobili prihodnji mesec, in zakon o privatizaciji. "Za našo družbo bo tudi v prihodnjih letih velik moralni problem sedanja divja privatizacija: ki preprosto ni nezakonita, ampak samo izkoriščanje pravne

praznine!" pravi Janša. "Tudi v vzhodni Evropi so pohiteli z zakonodajo o privatizaciji, z njim ni nihče povsem zadovoljen, a imajo jo le in stvari tečejo hitreje kot pri nas. Državo imamo pred blokado, brez zakona ni lastnika in tako smo na istem, kot smo bili v času družbene lastnine. Kapital pa je strašno previden in ne gre računati na pospešen

Janez Janša: "Kdo je potreboval 'balonček' o Hrvaški do Trsta? Verjetno tisti, ki ga je poslal v javnost! Vsekakor pa bi se mi zdelo bolj logično, če bi pred tem razmislil o Hrvaški do Vukovarja!"

ekonomski razvoj, na dotok svežega kapitala od zunaj, če lasntina ni zakonsko opredeljena. Vprašanje ekonomije bo za Slovenijo v prihodnje bistveno pomembnejše od ostalih in zavedati se moramo tudi, da je časov nacionalnega konsenza konec. Vso zakonodajo bo treba sprejemati s kompromisi. Če bomo uspešni na tem področju, bomo proti koncu stoletja normalna družba, ekonomsko dovolj močna, da vladne krize za gospodarstvo in cel sistem ne bodo tak šok, kot so danes. Povsem se seveda teh vplivov itak ne da izničiti!"

Janez Janša je sicer bil napovedan kot podpredsednik SDSS v gosteh, a to ga nikakor ni moglo rešiti kopice vprašanj o vseh mogočih dogajanjih z njegovega ministrskega področja dela. Po svoje je še dobro, da so Krčani nekoliko zamudili in ga povabili za Brežičani, kajti neučakani so tako najbolj vroče krompirčke pobrali iz žerjavice že v sosedni občini. Rezultat te zamude pa lahko ocenjujemo optimistično ("Hvala bogu, je vsaj nekoliko bolj prišla do izraza osrednja problematika – stranka sama in gospodarstvo!") ali pa pesimistično ("Nobene čisto ta prave, dražljive zgodbe in ne novega škandala nismo slišali!"). Na vprašanja je gospod Janša odgovarjal s sebi lastno samozavestjo izkušenega poznavalca.

O možnostih razpleta vojaške in siceršnje krize na našem jugovzhodu:

verjetno bomo kmalu bolj pozorno spremljali dogajanje v Skupnosti neodvisnih držav kot v Jugoslaviji. Prednost vodstva SND je to, da ni nekdanje ZSSR nikoli skušalo obdržati skupaj s silo, kot je to storil Ante Marković. Pri vsem skupaj ima pomembno vlogo jedrsko orožje, ki ga je na območju nekdanje ZSSR obilo. Gre za 40.000 kosov strateškega orožja, ki je verjetno pod kontrolo, nihče pa ne ve, kaj je s taktičnimi izstrelki. Ob začetku vojne za Slovenijo je naša Teritorialna obramba imela na voljo okrog 20.000 kosov različnega strelnega orožja, pa bi, pravi Janša, težko zatrdil, da so za vsakega izmed njih vedeli, kje se nahaja. Z razpadom ZSSR je del jedrske oborožitve prišel v roke muslimanskim državam.

Napovedi dogajanja na bojiščih po Bosni in

Hercegovini: BiH bo prišla v zgodovino kot primer najbolj neučinkovitega sistema kolektivne varnosti. Tamkajšnja tragedijo bi lahko preprečili, če bi na njeno območje namestili sile OZN takrat, ko so jih tudi na Hrvaškem. Žal je na ta problem slovenska diplomacija opozarjala neuspešno. Sicer pa so možnosti za hitro ureditev odnosov na tem področju ob takšni in drugačni vpletenosti ali zainteresiranosti preko 170 držav, članic OZN, skrajno majhne. Velik uspeh mednarodnih intervencij bi bil že, če bi uspeli vrniti begunce na njihove domove. Pa še to je onemogočeno zaradi srbske politike etničnega čiščenja zasedenih območij s terorjem. Gotovo je mednarodna skup-

nost doslej čakala, da Srbija doseže neki vojaški cilj, po katerem se bo pripravljena pogajati. Sedaj je morda ta cilj dosežen: odprt koridor med Srbijo in SAO krajinami. Pri tem je obleganje Sarajeva v bistvu postranska stvar, čeprav to zveni še tako neokusno. Sedaj si bo Srbija lahko privoščila tudi, da dovoli prihod enot OZN na zasedeno ozemlje,

Janez Janša in podpredsednik krških socialnih demokratov, Anton Bučar. Na vprašanje o možnostih za ustanovitev podjetja za letalske prevoznike storitve (zasebna pobuda) v Cerkljah je minister zatrdil, da je bilo takih pobud že nekaj, da so tudi oni (TO) zainteresirani zanj, nihče pa nima sredstev (tudi njihovo ministrstvo ne!), da bi jih uresničil. Edino, kar lahko takoj storijo, je to, da zavarujejo letališke naprave in objekte pred propadanjem. Sicer pa da je v Cerkljah oprema, ki dovoljuje letenje samo po jasnem vremenu.

Kolikor je avtorju tehle vrstic znano, bi podjetje radi ustanovili piloti, ki so pred ali med vojno pogumno prebegnili iz JLA v TO, ta pa jih je odslovila kot nepotrebne in za svoje potrebe brezperspektivne. Sedaj jim grozi, da bodo, ker pač ne letijo, izgubili celo letalske licence. Ali je kdo v tej družbi, ki bi pomislil na žrtev in prispevek teh ljudi in jim v skromno povračilo omogočil, da vsaj svoje letalske sposobnosti (in licence) obdržijo v formi toliko časa, dokler ne bodo sedli za krmila letal v novi zasebni družbi. Za družbo in v primerjavi z njihovimi zaslugami ter kasnejšimi koristmi bi bila to zanesljivo neznačajna naložba!

Okrogla miza v krškem Kulturnem domu. Od leve v prvi vrsti: Metod Šonc, Majda in Mitja Drobnič, Marjan Jordan, Gordana Rostohar, Milan Dvoršek...

saj bodo le ohranjale vzpostavljeno stanje... Interes Slovenije je, da se na našem jugovzhodu vzpostavi razmerje, ki bo blizu strateškemu ravnovesju, po katerem bodo možni politični dogovori.

Ogroženost krške jedrske elektrarne: provokacije so sicer možne okrog elektrarne in drugod, a z izstrelkom zemlja-zemlja je možno zadeti Krško, določeno vas, skoraj nemogoče pa je zadeti natančno določeni del elektrarne, od koder bi potem lahko uhajalo sevanje. Vsekakor pa ni prijetno dejstvo, da se bodo nove srske meje morda približale slovenskim na okrog 60 kilometrov. SAO Krajina se namreč začne pri Karlovcu.

KJE SO ČASI, KO JE BIL TAKLE ŠOTOR-ček za dva in nekaj najnujnejših cunj simbol prijetnih, romantičnih počitnic in svobode. Zadnja leta ni bilo ne svobode in ne stika z naravo, saj je množičnost takih in večjih šotorčkov ter prikolic njihove lastnike pregnala v posebne vrste čredinke, ki so jim rekli komunalno urejena kamp naselja. Potem ko so v sosednji Hrvaški sprejeli določene neuradne ukrepe in bomo za nekaj časa obsojeni kar na počitnikovanje v domovini, nam zna celo za postavljanje šotorov ob slovenski obali zmanjkati prostora, še zlasti če nameravamo na njej zaslužiti kaj deviz od tujih gostov. Pa smo pri paradoksu, ko je človek najbolj v stiku z naravo in najbolj svoboden, če si postavi šotor na lastnem vrtu!

Nekaj vprašanj in odgovorov smo ponovno slišali na temo prihajanja oficirjev jugoarmade v Slovenijo – na dopust med prekinitvami vojnih operacij, o njihovih visokih pokojninah ali podporah za brezposelne (v najbolj kričečih primerih so jih že odvzeli!), o tem, da v Brežicah lahko dobijo celo dovoljenje za bivanje, o njihovem (morebitnem) izgonu itd. Janez Janša je svoje odgovore pač moral prilagoditi načelom delovanja pravne države, ki določenih stvari mimo zakonov ne sme urediti, pa če bi jih še tako rada in ima tudi natančne seznane inkriminiranih oseb. Sodni mlini meljejo počasi, ni pa povedal, zakaj za najnujnejše stvari ne sprejmemo začasnih zakonskih aktov, s katerimi bi lahko vsaj preprečili nadaljnjo škodo.

Posvet Društva kadrovskih delavcev: Zakon o zaposlovanju tujcev – 90-dnevni rok

Društvo kadrovskih delavcev Posavja in Republiški zavod za zaposlovanje, enota Sevnica, sta 21. julija v Krškem organizirala posvet o izvajanju Zakona o zaposlovanju tujcev. S kadrovskimi delavci se je o tej problematiki pogovarjal strokovni sodelavec pri Republiškem zavodu za zaposlovanje, Miha Šepec.

Prenašamo navodilo, ki ga je ob tem poslal Zavod za zaposlovanje. Zakon o zaposlovanju tujcev, ki določa temeljne pogoje ter način dela in zaposlovanja tujcev v Sloveniji, je začel veljati 18. julija 1992. Ta zakon ureja tudi delovnopравни status že zaposlenih delavcev in pri zavodih za zaposlovanje prijavljenih iskalcev zaposlitve iz drugih republik bivše Jugoslavije, ki se po določilih Zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 1/91) po 25. 2. 1992 tudi štejejo za tujce, če niso vložili prošnje za sprejem slovenskega državljanstva.

Zakon za te delavce in iskalce zaposlitve predvideva olajšan postopek pridobivanja delovnega dovoljenja, kar pomeni, da ti delavci

Območna organizacija sindikatov Posavja opozorja vse, ki jih zadevajo določila tega zakona, na roke in postopek za pridobitev delovnega dovoljenja:

– **Vsi zaposleni inčasno brezposelni**, ki so prijavljeni pri Zavodu za zaposlovanje in niso državljani Republike Slovenije, so dolžni v 90 dneh po uveljavitvi zakona (do 16. oktobra 1992) zaprositi za osebno delovno dovoljenje.

– Delodajalci, ki zaposlujejo tujce, so te delavce dolžni v 30 dneh pisno sezniniti s posledicami, če v tem roku ne zaprosijo za osebno dovoljenje za delo.

– Kako pride tuji delavec do osebnega dovoljenja za delo, če zanj zaprosi, je podrobno obdelano v členih 23 do 26 zakona.

S temi določbami je Območna organizacija sindikatov seznanila vse sindikalne aktiviste v Posavju in jim naložila skrb za delavce (tudi člane sindikata), da ne bi zaradi nepoučenosti izgubili dela.

pridobijo osebno delovno dovoljenje, če so bili na dan uveljavitve zakona (18. julija 1992) v delovnem razmerju ali prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje in tam prejeli denarne prejemke za brezposelnost in če zaprosijo za osebno delovno dovoljenje v roku 90 dni od uveljavitve zakona (do 15. 10. 92).

Za delavce pa, ki so vložili prošnjo za sprejem v slovensko državljanstvo po 1. odstavku 40. člena Zakona o državljanstvu, začne teči 90-dnevni rok šele od dneva pravnomočnosti odločbe, če je ta negativna.

Prav v zvezi s tolmačenji teh določil pa v zadnjem času prihaja do vrste netočnih obvestil, ki povzročajo zmedo in nemir med temi delavci in velik pritisk na enote zavoda za zaposlovanje, ki pa spričo premajhnih kadrovskih in prostorskih zmoglosti niso sposobne sproti izvajati te naloge.

Glede na to in skladno s tolmačenjem Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije v časniku Delo, 16. julij 1992, Republiški zavod za zaposlovanje še enkrat poudarja, da imajo ti delavci in iskanci pravico zaprositi za osebno delovno dovoljenje do 15. 10. 1992 oziroma 90 dni po pravnomočnosti odločbe za sprejem v slovensko državljanstvo, če je ta negativna. V tem času pa delodajalci tudi niso upravičeni od teh delavcev zahtevati nobenih potrdil o državljanstvu oziroma potrdil o vlogi za osebno delovno dovoljenje.

Zato, glede na relativno dolg rok devetdesetih dni, Zavod za zaposlovanje poziva vse delavce k strpnosti pri vlaganju prošenj za osebna delovna dovoljenja, s čimer bodo tudi sami pomagali delavcem zavoda pri izdajanju dovoljenj.

Prostorski plan Posavja

Posvet o pripravi regionalnega prostorskega plana Posavja, ki ga je 22. julija sklical Zavod za prostorsko planiranje pri Ministrstvu za varstvo okolja in urejanje prostora Republike Slovenije, je v Krškem zbral skoraj vse predsednike občinskih skupščin in izvršnih svetov vseh posavskih občin. Poleg so seveda bili tudi predstavniki občinskih upravnih organov, pristojnih za urejanje prostora in planiranje, ter različnih republiških ustanov: Urbanističnega inštituta, Ministrstva za energiko, Republiške uprave za ceste in vodnega gospodarstva.

V uvodu smo slišali napoved, da bomo v Sloveniji v največ treh regijah poizkusno izdelali prostorski plan in Posavje bo ena izmed njih. Nakazali so tudi problemske sklope, o katerih bi kazalo podrobneje spregovoriti tako na včerajšnjem sestanku kot tudi sicer. Gre za avtocesto skozi Posavje, tukajšnje mejne prehode in vse, kar sodi zraven, hitro železniško progo ter vlakovno povezavo naše regije z Novim mestom... K tej problematiki sodita tudi usoda letališča v Cerkljah in sanacija celotnega, ekološko in sicer dokaj uničenega letališkega območja, ki sploh ni tako majhno. Doreči bo treba tudi nadaljnjo usodo gradnje verige spodnjesevskih elektrarn, saj je jasno, da vrhovska bo dokončana, vse ostale pa še visijo v zraku. Plinifikacija tudi sicer v Sloveniji zbujajo živo zanimanje, zato Posavje ni izjema, le da se je sedaj interes razširil od potrebe po uporabi tega najčistejšega in, vsaj začasno, najcenejšega goriva v podjetjih tudi na široko potrošnjo po gospodinjstvih. Ob koncu izmed ponujenih tem navedimo še tisti dve, ki zadevata ohranjanje podtalnice (Posavje je rezervat za vso Slovenijo) in varstvo pred poplavamami.

Predstavnik gostitelja, Franc Jenič, sekretar občinskega sekretariata za razvoj v Krškem, se je k besedi oglašil prvi. Izrazil je zadovoljstvo nad tem, da se je Posavje končno uspelo preriniti v neki program kot poskusna enota in da bi od tega celo utegnili imeti korist, in poudaril, da je v krški občini cela kopica problemov, ki jih na tej ravni ni možno rešiti in se tudi drugod v odpravljanje vključuje širša skupnost. To je bil v bistvu poziv Republiki Sloveniji na pomoč eni izmed obmejnih regij, ki so ji problemi, ne po lastni krivdi, zrastle čez glavo. Kot odločen zagovornik ideje o posavski regiji je Jenič opozoril na to, da tako Posavje kot tudi druge regije ne bodo mogle funkcionirati, če bodo ostale samo na papirju. Za obstoj in razvoj regije mora lokalna skupnost imeti tudi nekatere lastne strokovne službe. Z drugimi besedami to pomeni, da naj se ne centralizira čisto vsa državna uprava v Ljubljani. Odločno se je zavzel tudi za to, da se regija, ki je izbrana za poizkus, tudi sama kar najbolj vključi v delo s svojimi strokovnimi službami. Saj končno res ni smielno, da hodijo strokovnjaki iz Ljubljane opravljati študijo nad »domorodci« po regijah, ker imajo ti za to povsem dovolj svojih strokovnih institucij in

ljudi. Pri obeh teh zahtevah je Jenič odločno podprl tudi direktor Urbanističnega inštituta Republike Slovenije.

V razmišljanju o razvoju podeželja se je Jenič sicer zavzel za njegovo podporo, le da je prepričan, da pri tem ne gre samo za stvar, ki bi jo morali, smeli in zmogli voditi samo kmetijci. Tako kot vse, kar zadeva družbo, je tudi to sila kompleksna reč, zato je vanjo treba vključiti celo paleto strokovnjakov in služb, predvsem pa zagotoviti sredstva.

I.Z.

Pa še balkon...!

Začelo se je povsem nedolžno: Naš glas je bil delegatski časopis, terjal je veliko dela in strokovnega znanja, a vse je bilo znošno. Razen tega, da so čez teden dni trafikanti pričeli zavijati cigarete in ostalo drobno galanterijo v njegove liste. Ne kaže jim zameriti: format je bil pravi, niti pretrgati ga ni bilo treba. Dnevniški listi so bolj za solato in zelenjavo, revije so pa spete.

Potem smo počasi pričeli rasti in tako, kot smo mi rasli, tako je Naš glas hitreje izginjal s polic v trafikah. Zadnji čas ne zdrži več dve uri. Saj ne, da bi kaj, a tu in tam smo slišali pohvalo, da je res dober, tu in tam pa tudi, da je fajn, ko je zastoj, ker si ga drugače ne bi mogel narod privoščiti. No, o tistem, da je fajn, imajo ljudje deljena mnenja. Tisti, ki so bili notri kar tako, so veseli, tisti, ki smo jih notri na tak ali drugačen način namočili, so trdili, da nam vseh bedarij res ni treba objavljati. Problem je samo to, da so nas ravno zaradi teh "bedarij", zaradi katerih so tisti prvi nekaj časa ob srečanjih gledali kar skozi našega urednika, drugi navdušeno trepljali po ramah, in da so ob nekaterih drugih prilikah pričeli oni gledati skozi nas, tisti prvi pa so nas trepljali.

Potem so tu še grozje, prikrite in odkrito grobe, tu in tam kak profinakrep... A to je pač del našega poklica. Da, to mi je ondan opolnoči rekel tudi nekdo, ki je bil že hudo zaspan in sli vsega, pa sva še bila skupaj "na delu". Jaz utrujen, a vaje, saj mi je bila to že sedma taka noč, le da sem druge prečepel pri računalniku, on pa ima drugačen način življenja in tudi delo, ki mu prinaša drugačen dobiček kot meni moje. Pa kaj bi tisto? Zato smo pa mi (ekipa Našega glasa) znani in iskani. Kjerkoli se kaj dogaja, povsod nas hočejo zraven. Od tistega časa, ko smo razne izvenparlamentarne reči objavljali bolj za ilustracijo dolgočasnim delegatskim besedilom, smo prišli do tega, da ni več nikjer možno biti brez nas. In skorajda človek ne upa več niti pojasniti v opravičilo, da sva midva samo dva, Krčanov in okoličanov je pa sedemindvajset tisoč. Ne uspeva vsega poloviti in vedno kdo kuha mulo na naju. Vsi vedo, kaj bi še morala storiti, in vsi so pristojni, da nama odredijo delo, nihče pa ni pooblaščen, da nama kako pomaga, da nama olajša sedaj v resnici že neznosen tempo. Zlata so vredni prijatelji, ki pomagajo nesebično, zastoj, fotografirajo, tu in tam napišejo, a ko gre zares, takrat ostaneva sama. Tudi če naju je strah, se ne smeja prijeti za roke, ker se z eno roko sila počasi "klofa". Tisto, kar nastane, ostaja zgodovini in kasnejši presoji teh norih časov. To spoznanje daje nekoliko zagona, končno pišemo nekakšno zgodovino. Teksti letijo in običajno ga za seboj ne utegnem niti prebrati, kaj šele preveriti, ali me je kdo naplahtal. Da, tudi to se zgodi! Čas priganja, ko pa izide časopis, preganjajo tisti, ki jih je zadela napaka, škrt... Posledica vsega je naveličanost, utrujenost, manjša učinkovitost. Začarani krog je sklenjen in iskanje rešitve trenutno brezuspešno. Ljudje smo pač neskončno iznajdljivi. In če so nekateri krški delegati našli balkon v skupščinski sejni sobi, kjer ga sicer običajno ni... Ni vrag, da ne bi kje bilo kaj tudi za naju! Ko najdeva, boste izvedeli tudi vi, spoštovani bralci. Pa prijetne počitnice!